APR 16 1956
APR 20 1956

The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by the Daugavas Vanagi. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Cable address: Latamerika. Editor in U.S.A. — A. Zvērinš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA

SATURDAY, APRIL 14, 1956

LATVIJA
AMERIKĀ

30./463. n-rs | SESTDIEN, 1956. GADA 14. APRĪLĪ | 6. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — apgāds Daugavas Vanagi. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. — EM 8-0792. Telegrammu adrese — Latamerika. ASV redakcija — Arnolds Zvērinš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; tekstā $2.80 par 1 collas telpu vienā slejā.

Maskava piedāvā izejvielas Eiropas rūpniecībai

DV ASV 6. DELEGĀTU SANĀKSME VAŠINGTONĀ

1956. GADA 7./8. APRĪLĪ

Ar DV emblēmu un karogiem pušķotajā Knights of Columbus sēšu zālē sanāksmi Vašingtonas latv. ev.-lut. draudzes mācītājs V. Veinbergs ievadīja ar svētbrīdi, pēc kam namatēvs, Vašingtonas Apvienības priekšnieks V. Mednieks, apsveica viesus un delegātus. Tad DV ASV zemes valdes pr-ks A. Pukīte atklāja sanāksmi ar uzrunu, pēc kam visi kopīgi nodziedāja Daugavas Vanagu dziesmu. Sūtnis A. Spekke savā uzrunā deva aktuālu pārskatu par pašreizējo stāvokli un mūsu attiecībām pret to (atreferējums mākoņajā n-rā), uzaicinādams sanāksmi nodziedāt valsts himnu.

Tālāk apsveica ALAs priekšsēdis prof. P. Lejiņš, norādīdams, ka Daugavas Vanagu organizācija Savienotajās Valstīs vienmēr bijusi stiprākais ALAs balsts.

No archibīskapa tēva pārstāvja ASV austrumpiekrastē prāvesta Kuļiša sveicienus nesa mācītājs A. Veinbergs; no Vašingtonas latviešu ev.-lut. draudzes sanāksmi apsveica draudzes priekšnieks Dr. A. Rūsis; no Vašingtonas Latviešu bāas sveica biedrības priekšsēžā v. mācītājs A. Klaupiks; no Vašingtonas Korparāciju kopas — seniors G. Šķenders un no Vašingtonas jaunatnes pulciņa Pēteris Freivalds.

Telegrafiski sveicienus bija atsūtījuši sūtnis Londonā Kārlis Zariņš un Apspiesto Eiropas Nāciju Asamblejas prezidents Dr. V. Māsēns.

Rakstveidā sanāksmi apsveica Komitejas Latvijas brīvībai pr-dis A. Klīve, Amerikas latviešu jaunatnes apvienības pr-ks K. Sventeckis, Latviešu strēlnieku organizācijas galvenais pārstāvis Edvīns Mednis, LKOK biedrības pr-ks ģen. J. Priede un Daugavas Vanagu organizāciju pārstāvji: Centrālās valdes un Vācijas DV priekšnieks V. Janums, Kanadas DV priekšnieks V. Mukts, Anglijas DV priekšnieks A. Alksnītis, Mineapoles apvienības priekšnieks H. Kiperts, Grand Rapidu apvienības pr-ks A. Davidsons, Vašingtonas sporta kopas pr-ks V. Čika.

Pēc apsveikumiem DV ASV pr-ks A. Pukīte pasniedza DV krūšu nozīmi zeltā ilggadīgajiem DV darbiniekiem: Kārlim Kuzulim, Donatam Maļinovskim un nesen no Vācijas iecelojušam Visvaldim Reimanim. A. Pukīte pasniedza Atzinības rakstus Milvoku apvienības pr-kam V. Aparjodam, zemes valdes locekļiem Haraldam Karlsonam un Jānim Bērziņam un Vašingtonas apvienības pr-kam V. Medniekam, A. Krastam un A. Jordānam, kā arī vairākiem apvienību delegātiem izsniegšanai apbalvotiem apvienībās.

Atzīmējot piecu gadu notecēšanu, kopš atkrita iecelošanas ierobežojumi latviešu bij. karavīriem, zemes valdes loceklis G. Odiņš nolasīja deklarāciju, un zemes valdes pr-ks pasniedza atzinības rakstu Latvian Relief vadītājam H. Lielnoram sakarā ar pūlēm un panākumiem karavīru problēmu kārtošanā. Sanāksme pilnvaroja zemes valdi izteikt atzinību par palīdzību immigrācijas lietu kārtošanā Kongresa loceklim Walter'am, (delegātu sanāksmes laikā W. neatradās Vašingtonā).

Zemes valdes loceklis K. Kuzulis nolasīja DV deklarāciju par joprojām valdošo despotisko režīmu Latvijā. Pārtraukuma laikā DV delegācijas nolika ziedus uz Latvijas sūtņu Dr. Bīlmaņa un J. Feldmaņa kapu kopām.

Par sapulces vadītāju ievēlēja Vašingtonas apvienības delegātu A. Zāģeri, par viņa vietnieku Milvoku apvienības delegātu V. Aparjodu, par sekretāriem D. Maļinovski no Ņujorkas un J. Lazdiņu no Indiānāpoles.

Pēc valdes priekšnieka un valdes locekļu ziņojumiem un pēc revīzijas komisijas ziņojuma sapulce izteica valdei pateicību par līdzšinējo darbu. Ievēlēja finanču komisiju un statūtu komisiju, kuras darbojas sēžu starplaikos. Tā kā visi sarežģītākie jautājumi bija sagatavoti pirms vispārējām debatēm, tas veicināja sanāksmes darbu, un visi darba kārtības punkti tika iztirzāti. Vakarā delegāti līdz ar viesiem kavējās Vašingtonas tradicionālajā Kiršu ziedu ballē,kur nepieredzēti kuplā skaistā bija ieradušies gan vašingtonieši, gan viesi, kas mērojuši tālus ceļus.

(Turpinājums sekos)

LONDONAS JAUNIEŠI SAŅEM KAROGU

Londonas jauniešu pulciņam gada svētkos Latvijas karogu pasniedza DV Londonas nod., latviešu kopa un draudze. Uzņēmumā — pulciņa pr-ks G. Brikmanis saka uzrunu, blakus karogs ar goda sardzi.

HAMMERŠĪLDS KAĪRO

Ēģiptiešu „pašnāvnieku" vienības iefiltrējas Izraēlas territorijā

Ēģiptes ministru prezidents Nasers uzklausa Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāru un solās sadarboties, lai mazinātu saspīlējumu.

Kairo. — Ieradies Ēģiptes galvaspilsētā, AN ģenerālsekretārs Hammeršīlds nekavējoties uzsāka sarunas ar Ēģiptes ārlietu ministru Fauzi. Konference ilga pusotras stundas. Kā Ēģiptes ārlietu min., tā arī AN ģenerālsekretārs liedzās atbildēt uz preses pārstāvju jautājumiem arī par konferences gaitu. Hammeršīlds atzina vienīgi par vajadzīgu atkārtot, ka viņš ieradies Vidējos Austrumos, lai miera ceļā mēģinātu atrisināt pastāvošās problēmas Izraēlas un arabu valstu starpā.

Pēc konferences ar ārlietu ministru Fauzi AN ģenerālsekretārs Hammeršīlds uzsāka sarunas ar Ēģiptes ministru prezidentu Naseru. Ēģiptes valdībai tuvu stāvošas personas apgalvo, ka Nasers esot izteicis gatavību sadarboties, lai mazinātu pastāvošo saspīlējumu Palestīnā. Nasers esot solījies nākt ar priekšlikumu militāra vakuma izveidošanai Ēģiptes un Izraēlas starpā. Praktiski šis priekšlikums būtu reālizējams, kā vienai, tā otrai valstij atvelkot savu karaspēku vienu kilometru no robežas. (Šādu varbūtību Ēģiptes ministru prezidents ir minējis arī agrākos gadījumos).

Cik zināms, tad sarunas Nasera un Hammeršīlda starpā koncentrējušās galvenokārt ap astoņiem priekšlikumiem, kurus pēdējo divu gadu laikā ierosinājuši Hammeršīlds, Nasers un ģen. Bernss.

1954. gada novembrī Apvienoto Nāciju pamiera pārraudzības komisijas vadītājs Palestīnā ģen. Bernss ierosināja 4 priekšlikumus saspīlējuma mazināšanai Izraēlas un Ēģiptes starpā:

1) Kopējas ēģiptiešu un izraēļu patruļas gar pamiera demarkācijas joslas jūtīgākajām vietām, 2) abu valstu vietējo militāro komandieru vienošanos pēc iespējas samazināt iefiltrēšanās gadījumus, 3) dzelonstiepļu žogu ierīkošanu atsevišķos robežpunktos un 4) vienīgi robežapsardzībai nepieciešamu vienību pieturēšanu robežapgabalos.

Apmēram līdzīgus priekšlikumus ierosināja arī AN ģenerālsekretārs Hammeršīlds 1955. gada novembrī pēc smagām sadursmēm El Aujas (Kitsanas) apgabalā. Ģenerālsekretāra priekšlikumi toreiz gan attiecas vienīgi uz minēto apgabalu.

Ģenerālsekretāra Hammeršīlda miera misija pašreiz vēl tomēr nenozīmē vispārējā stāvokļa uzlabošanos. Ēģiptiešu „pašnāvnieku" vienības joprojām iefiltrējas Izraēlas territorijā, radot terroru Izraēlas robežapgabalos. Kādā vēstulē Ēģiptes ministru prezidentam Naseram Apvienoto Nāciju pamiera pārraudzības komisijas vadība piedāvā nekavējoties atsaukt „pašnāvnieku" vienības. Šai sakarā kāds Ēģiptes valdības pārstāvis izteicās, ka Ēģipte uz minēto vēstuli pat nedomā atbildēt.

Telavīvā ēģiptiešu „pašnāvnieku" vienību uzbrukumus atzīst par ļoti nopietniem. Izraēla brīdina: ja iebrucēju iefiltrēšanās neapstāsies, karš Izraēlas un arabu valstu starpā var sākties jau nākamo divu nedēļu laikā.

ASV CENTĪSIES AIZKAVĒT KARU VIDĒJOS AUSTRUMOS

DIPLOTĀTISKĀ CEĻĀ SAV. VALSTIS CENTĪSIES AIZKAVĒT KARU VIDĒJOS AUSTRUMOS. NEVEIKSMES GADĪJUMĀ TĀS RĪKOSIES SASKAŅĀ AR APVIENOTO NĀCIJU CHARTU

Vašingtonā. — Sav. Valstu diplomātiskās aprindās vēl joprojām valda uzskats, ka no vispārēja kara Vidējos Austrumos izdosies izvairīties ar sarunu palīdzību. Šai sakarā Sav. Valstu sūtnis Kairo ieteica Ēģiptes ministru prezidentam Naseram sekot Izraēlas piemēram, pārtraucot robežuzbrukumus un ievērojot jauno pamieru, ko tagad ievēro Izraēla. Pamiera neievērošanas gadījumā un turpinoties ēģiptiešu robežuzbrukumiem, var rasties stāvoklis, kurā Izraēla ir spiesta atbildēt ar pretuzbrukumu, tā izraisot atklātu karu Izraēlas un arabu valstu starpā.

Ar cerībām karu novērst sarunu ceļā uz Vidējiem Austrumiem izlidoja arī Apvienoto Nāciju ģenerālsekretārs Hammeršīlds, kas pēc īsas uzturēšanās Beirutā, kur tika nodibināta viņa „galvenā mītne," Pamiera pārraudzības komisijas vadītāja ģen. Bernsa pavadībā turpināja ceļu uz Kairo, lai uzsāktu sarunas ar Ēģiptes ministru prezidentu Naseru un ārlietu ministru Fauzi. Nākamās nedēļas sākumā Apvienoto Nāciju ģenerālsekretārs savu miera misiju turpinās Izraēlā, kuras galvaspilsētā Telavīvā viņam paredzēta sastapšanās ar Izraēlas ministru prezidentu Ben Gurionu.

Rietumu diplomātiskās aprindas par ļoti zīmīgu atzīst faktu, ka Apvienoto Nāciju ģenerālsekretārs par savas miera misijas pirmo punktu izvēlējies tieši Kairo. Tas, it kā, esot darīts ar nodomu, lai pasvītrotu, ka pēc Apvienoto Nāciju uzskatiem pašreizējo Palestīnas nesaskaņu veicināšanā vainojama Ēģipte, lai gan pēc katra robežincidenta kā Ēģipte, tā Izraēla par iesācēju ieskata viena otru.

ATBRUŅOŠANĀS SĀRUNAS ATKAL IESTIGUŠAS

Apspriežu turpinājums Padomju Savienības rokās.

Apvienoto Nāciju Atbruņošanās apakškomisijas Rietumu valstu pārstāvji paskaidro, ka sarunu turpināšanās atrodas Padomju Savienības rokās.

Londonā. — Lai gan optimistiskākie Rietumu diplomāti ir izteikuši cerību, ka pašreizējais sastingums atbruņošanās sarunās ir mākslīgi radīts, lai dotu iespēju Chruščevam un Bulganinam, viesojoties Londonā, personiski parādīt Padomju Savienības labo sadarbības gribu, fakti runā gluži pretēju valodu. Desmit gadu ilgo atbruņošanās sarunu laikā Padomju Savienība savu gribu ir izrādījusi vienīgi vienā noteiktā virzienā — sarunu kavēšanā.

Kaut arī pašreizējais atbruņošanās sarunu posms sākās ar dažādiem priekšlikumiem no visām ieinteresētām valstīm un brīžiem pat šāka likties, ka arī Padomju Savienība lietu ņem nopietni, rezultātā tomēr ir radusies vienīgi tagad jau tik labi pazīstamā situācija — Maskavas nepiekāpība un kavēšanās.

Pēdējo trīs gadu laikā Atbruņošanās apakškomisijai, kurā piedalās Kanada, Sav. Valstis, Anglija, Francija un Padomju Savienība, ir bijušas 79 sēdes, no kurām 79. bija arī visīsākā: tā ilga tikai 30 minūšu. Augšminēto piecu valstu pārstāvji nespēja panākt vienošanos plānu izstrādāšanā savas darbības paātrināšanai un visu iesniegto priekšlikumu pārrunāšanai. Rietumu diplomāti paskaidro, ka sarunu turpināšanās tagad atrodas Padomju Savienības rokās. Rietumi uzsver, ka vismaz divos jautājumos nepieciešama komūnistu sadarbība, lai varētu runāt par atbruņošanās apakškomisijas darbības turpināšanu. Pirmkārt, Padomju Savienībai vismaz daļēji jāpievienojas Rietumu plāniem atombruņošanās nozarē.

EDMARS MEDNIS,

Ņujorkas universitātes students, mūsu jaunās paaudzes veiksmīgākais šachists devies uz Zviedriju, Upsalu, kur piedalās studējošo starptautiskajā šacha turnīrā.

Savos pēdējos priekšlikumos Padomju Savienību par atomatbruņošanos vairs vispār nerunā. Otrkārt, Padomju Savienībai jāatzīst atbruņošanās pārraudzība ne tikai ar inspekciju vienību palīdzību uz zemes, bet arī gaisā, kā to ieteica Sav. Valstu prezidents Eizenhauers. Padomju Savienība līdz šim ir atzinusi vienīgi uz zemes novietoto inspekciju vienību darbību, soloties Eizenhauera priekšlikumu pārdomāt vēlāk.

Līdz Padomju Savienības varas vīru Bulganina un Chruščeva vizītei Anglijā Apvienoto Nāciju Atbruņošanās apakškomisija paredzējusi noturēt vēl divas sēdes. Pēc tam līdzšinējie komisijas rezultāti tiks nodoti Anglijas ministru prezidenta Īdena un Padomju Savienības valstsvīru rokās. Atbruņošanās, kā zināms, ir viens no „lielo" sarunu darba kārtības jautājumiem.

KREMLIS IETEIC SĀKT SKATĪTIES UZ PSRS PUSI

PADOMJU SAVIENĪBA SOLĀS PIEGĀDĀT RIETUMEIROPAS RŪPNIECĪBAS VALSTĪM VISAS NEPIECIEŠAMĀS JĒLVIELAS

Ženēvā. Jaunu uzvaru aukstā karā Padomju Savienība izcīnīja Apvienoto Nāciju Eiropas saimniecības komisijas sēdē Ženēvā, ieteicot Rietumeiropas rūpniecības valstīm nepieciešamās jēlvielas iegādāties Padomju Savienībā — ja minēto valstu dolaru krājumi izrādītos nepietiekami savu vajadzību apmierināšanai.

Kārtējo reizi Padomju Savienība pierādīja savas ārkārtīgās spējas noturēt rokā pareizo kārti un to izspēlēt īstā laikā. Atklājot šīs nedēļas debates, Francijas pārstāvis Fors žēlojās, ka nepārtrauktā Francijas un Rietumeiropas rūpniecības augšana uzstāda arvien lielākas prasības pēc dažādiem enerģijas avotiem, ka bieži vien ar vietējo enerģiju vairs nepietiek un rūpniecībām enerģijas krājumi jāpiegādā no ārpuses. Kamēr varēja paļauties uz Vidējo Austrumu naftu, tikmēr problēma vēl nebija tik akūta. Bet šoreiz politiskais stāvoklis tur ir sasniedzis to temperatūru, kur ar Vidējo Austrumu naftu, kā ar drošu enerģijas avotu, vairs nevar rēķināties. Ko darīt?

Atbilde nebija tālu jāmeklē, jo kājās cēlās Padomju Savienības pārstāvis Kabānovs un deklarēja, ka Rietumeiropas valstīm būtu ieteicams sākt skatīties uz Padomju Savienības pusi. Kabānovs plaši iztirzāja Padomju Savienības saimniecību un deklarēja, ka krieviem ir tiešī tās mantas, kādu trūkst Rietumeiropai, jo sevišķi nafta un ogles. Lai gan Kabānovs minēja diezgan astronomiskus skaitļus, ilustrēdams paredzēto Padomju Savienības naftas produkciju līdz 1960. gadam, Rietumu lietpratējiem nācās atzīt, ka šie skaitļi tomēr vēl joprojām ir krievu iespēju robežās. Nākamo piecu gadu laikā, uzsvēra Kabānovs, Padomju Savienības akmeņogļu ražotspēja būs pieaugusi par tik, cik tagad akmeņogļu tiek ražots Anglijā vienā gadā. Lai gan arī tas likās stipri tālu tverts, Rietumu lietpratēji tomēr bija spiesti atzīt ,ka arī tas ir krievu iespēju robežās. Uzsvērdams Padomju Savienības lielo sadarbošanās gribu, Kabānovs sacīja, ka līdz šim Padomju Savienība kredita veidā komūnistu un nekomūnistu valstīm rūpniec. izveidošanai izdalījusi 5 miljardus dolaru. **Kabānovs steidzināja Rietumeiropas valstis atcelt pastāvošos tirdzniecības aizliegumus ar Padomju Savienību, ironiski piebilzdams: ja Rietumi domā, ka stratēģiski svarīgo materiālu tirdzniecības aizliegums ar Padomju Savienību ietekmē pēdējās rūpniecību, tad Rietumi rūgti maldās.**

Lietuvieši dodas darbos Latvijā

Šogad no Lietuvas izkluvusi kāda pavēcāka sieviete un, nonākusi Rietumvācijā, stāstījusi, ka Lietuvā pilsētās valdot bezdarbs un daudzi lietuvieši dodoties uz Rīgu un citām Latvijas pilsētām, jo tur darbu esot vieglāk sameklēt. (Draugas, 28. martā).

TAS NENĀCA PRĀTĀ

No militāri stratēģiskā viedokļa raugoties, pēdējās nedēļas Rietumu sabiedrotiem ir atnesušas vairākus nepatīkamus un katrā ziņā ieprieks negaidītus pārsteigumus. Vispirms, jau Īslandes parlamenta negātīvā nostāja pret amerikāņu aviācijas bazēm Īslandes territorijā; otrkārt, pagājušās nedēļas nogales vēlēšanu rezultātā Ceilonā sabiedrotiem var nākties zaudēt turienes ārkārtīgi svarīgās aviācijas un flotes bazes. Lai gan uzvarētāji Ceilonas vēlēšanās paši nebūt nav uzskatāmi par komūnistiem, viņu politiskā līnija ir neapšaubāmi pēdējiem labvēlīga, kaut vai tikai tādēļ, ka tā ir pretrietumnieciska.

Ceilonas vēlēšanās ministru prezidenta Katelavalas pretkomūnistiskā valdība piedzīvoja smagu neveiksmi. Kaut ko tādu Rietumu politiskie lietpratēji nebija paredzējuši. Domāja gan, ka opozicija valdības partijai šoreiz būs lielāka nekā agrāk, bet ka pilnīgi nepazīstami „iesācēji" spēs sakaut turpat vai visus iepriekšējās valdības ministrus, nevienam nebija ienācis prātā.

Sabiedroto acīs Ceilona ir dziļi grimusi, no pilnīga pretkomūnisma noslīdot komūnistiem draudzīgā neitrālismā. Bandungā Āzijas un Afrikas valstu konferencē Ceilonas ministru prezidents sērs Džons Kotelavala bija viens no tiem retajiem valstsvīriem, kas savā runā nostājās noteikti pret komūnistiem, ieņemot Rietumiem labvēlīgu nostāju. Vēl tikai mēnesi pirms vēlēšanām sērs Džons savus uzbrukumus komūnistiem atkārtoja, saukdams pēdējos par liekulīgiem meļiem, subversīviem, nodevīgiem un imperiālistiskiem.

Kā vārdos, tā darbos Kotelavala cīnījās pret komūnistiem. Ceilonā nebija neviena komūnistu diplomāta, nevienas komūnistu valsts sūtniecības. Pat slavenās Padomju Savienības un Ķīnas kultūras delegācijas nespēja tikt pāri Ceilonas robežai. Ceilonas iedzīvotājiem savukārt netika izdotas atļaujas apmeklēt nedz Padomju Savienību, nedz komūnistu Ķīnu. Visa komūnistu literatūra Ceilonā tika apķīlāta. Pat padomju astronomiem tika liegta atļauja iebraukt Ceilonā, lai novērotu pilnīgo saules aptumšošanos.

Tagad turpretim ir jārēķinās ar iespēju, ka visiem Ceilonas darījumiem ar komūnistu bloka valstīm sekos komūnistu ideoloģija. Kā jau iepriekš minēts, uzvarētāji Ceilonas vēlēšanās nebūt nav komūnisti. Bet viņi ir noteikti pretrietumnieciski. Ministru prezidentam Kotelavalam pārmet iešanu Rietumu pavadā un cenšanos Ceilonu pārdot amerikāņiem. Jaunā grupa gatavojas to visu grozīt. Komūnistu diplomāti tiks aicināti uz Ceilonu. Ceilona un komūnistu bloka valstis apmainīsies dažādām kultūras delegācijām; jo sevišķi lielu sadarbību sagaida Ceilonas un komūnistu Ķīnas starpā. Pašā Ceilonā jaunā valdība uzsāks tējas un gumijas plantāciju nacionālizēšanu, lai uzlabotu iedzīvotāju dzīves līmeni un valsts saimniecisko stāvokli. Ar nacionālizācijas ideju aizdedzies, kā zināms, pirms pāris gadiem bija arī toreizējais Persijas ministru prezidents Mosadeghs, kas lielā steigā nacionālizēja Persijas naftas laukus. Rezultātā Persija zaudēja gandrīz visus ārzemju tirgus un piedzīvoja smagu saimniecisku krīzi. Cerībā iedzīvoties ar to, kas pieder kādam citam, bieži viens var smagi vilties...

MOLLĒ APSŪDZ

Nevienam šodien nav lielāka iemesla apmierinājumā berzēt rokas kā Padomju Savienībai. Ir izdevies ne tikvien dažādos pasaules stūros sakurt daudz mazu uguntiņu ,kuru dūmi liek asarot sabiedroto acīm, bet ir izdevies radīt arī zināmu šķelšanos pašu sabiedroto starpā, un tas jau ir panākums, ko var godam minēt. Ja līdz šim šķelšanās bija tikai tāda lieta, uz ko komūnisti cerēja un no kā baidījās sabiedrotie, tad pagājušā nedēļā Francijas ministru prezidents Mollē kādā intervijā pierādīja, ka šāda šķelšanās patiesībā arī pastāv. Intervijas laikā vissmagāk nācās ciest Sav. Valstu ārpolitikai, kas pēdējā laikā vispār atrodas zem nepārtrauktas pārmetumu nastas. Nemaz nemēģinādams noliegt Sav. Valstu palīdzības nozīmi, Francijas ministru prezidents uzsvēra, ka viss amerikāņu palīdzības labums pazūd devēju prasību kalnos. Nekas netiek dots bez noteikumiem un saistībām. Katrai amerikāņu palīdzības drusciņai iet līdz garu garās politiskās pamācības, līgumi un ierobežojumi. Un Francijas ministru prezidents nebūt nav vienīgais Sav. Valstu sabiedrotais, kas tā domā. Intervijas turpinājumā Mollē demonstrēja savu nostāju Vācijas apvienošanās jautājumā,

Padomju Savienībai par lielu sajūsmu deklarēdams, ka vispirms jāpanāk vienošanās atbruņošanās jautājumā, un ka tikai tad var sākt runāt par Vācijas apvienošanu. Tas nokaitināja Ādenaueru, atstājot Sav. Valstis un Angliju pilnīgā apjukumā. Savā politiskā stāvokļa analizē aizgājis līdz Vidējiem Austrumiem, Francijas ministru prezidents izteicās, ka Sav. Valstis, Anglija un Francija nespēj panākt vienošanos kopīgas Vidējo Austrumu politikas pieņemšanā. Šāda atklātība pilnīgi nelaikā pacēla skatuves priekškaru, atklājot, ka Vidējo Austrumu dēļ cīnās ne tikai paši Vidējie Austrumi, bet arī Rietumu sabiedrotie, kas, Palestīnas karam norimstot, apņēmās gādāt, lai Izraēlas un tās arabu kaimiņu starpā valdītu miers un militāra vienaldzība. Ne vienā, nedz otrā jautājumā sabiedrotiem nav sekmējies. Iepērkot ierocīus komūnistu bloka valstīs, Ēģipte militāro pārsvaru nosvēra arabu valstu pusē. Izraēlai militārā ziņā līdz šim gātavojas palīdzēt vienīgi Francija, kamēr Sav. Valstis šādam solim katēgoriski pretojas, un Anglija nedara neko, negribēdama sariebt Sav. Valstīm.

Francijas ministru prezidenta kritiskā izturēšanās pret Sav. Valstīm atrada plašu atsaucību. Pēc franču domām bija pienācis pēdējais laiks, kad viņi beidzot amerikāņiem pasaka to, ko par viņiem domā. Īstenībā šāda domu izmaiņa jau nebūtu nekāda lielā nelaime, ja Padomju Savienība neklausītos līdz. Bet no Maskavas mēles klakšķināšanas var spriest, ka tā ir dzirdējusi katru vārdu un ar kāru ilgošanos skatās, kā Francija briest gatavāka un sarkanāka.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRINBERGS

STAĻINA AUTORITĀTE

K. KAMPE

PSRS komūnistu partijas divdesmitais kongress nolēma turpmāk komūnismu izplatīt tālāk demokratiskā ceļā. Saskaņā ar šo lēmumu izskata pēc tiek sagrauta Staļina diktatoriskā autoritāte, lai pasaules proletārlūta masām un sociālistu partijām šaipus dzelzs aizkara radītu illūziju, ka komūnistu partija, kaut arī vienīgā PSRS, nav vairs diktatoriska, bet gan demokratiska strādnieku partija, ar kuru kopā strādnieku partijas nekomūnistu zemēs, kur iespējams, var dibināt valdības parlamentārā ceļā, lai tā pārņemtu valsts varu. Šādas valdības tad sašķeltu Rietumu aizsardzību vienotību un novājinātu atsevišķu valstu militāro stiprumu tik tālu, ka Trešais pasaules karš priekš PSRS nekāds risks vairs nebūtu.

Faktiski Staļina nopelni komūnisma varas izplatīšanā ir milzīgi, un jaunie Kremļa diktatori to zina labāk kā jebkurš cits. Ja Staļinu tagad nomināli nogāž no pjedestala, tad tikai tādēļ, ka šī spēle ir nepieciešama komūnisma varas tālākai izplatīšanai ar jaunu metodi. Komūnistiem mērķis attaisno līdzekļus. Kad mērķis būs sasniegts, Staļina komūnistisko slavu restaurēs. Bet ja vienu no dīviem nemirstīgajiem komūnisma dieviem gāž, atstājot tikai Ļeņinu, tad redzams, cik milzīgu svaru Kremlis piešķir šai jaunajai nemilitārajai ģenerālofensīvai pret brīvo pasauli. Šāda dieva gāšana ir ļoti nopietna lieta. Tā nozīmē revolūciju komūnisma ticīgo prātos un var šo ticību satricināt pašos pamatos vai pat iznīcināt. Lai pie šādiem apstākļiem iekšzemē noturētu varu, ir vajadzīga tā pati absolūtā Staļina diktatūra, un tā nepaspēs bērni un šo zemi slavēja, nolūkā radīt iespaidu, ka komūnisti nekādā ziņā nav bīstami cilvēki. Un, liekas, angļu prāti zināmā mērā tā ir arī ieskaņoti. No angļu reakcijas var vērot, it kā viņi būtu tādās domās, ka tikai daži komūnisti, tā piemēram, Serovs, ir bīstami. Vīsbīstamākā komūnista Staļina iespaids, ja tic Kremļa uzvedumam, nu jau ir iznīcināts.

Šis pašas lielās vispārējās oīensīvas par komūnisma varas izplešanu interesēs Kremlis ies tālu pretim arī Rietumu programmai atbruņošanās jautājumā.

Lai atsistu šo jauno PSRS komūnistu partijas ģenerāluzbrukumu, visai nekomūnistiskajai pasaulei, pilsoņu partijām brīvo zemju parlamentos būs vairāk jūtbalsta tā sauktā sociālā likumdošana, kas nodrošina vispārējo sociālo labklājību līdzīgi tām, kā tas ir Zviedrijā vai Jaunzēlandē; tas būs jādara, lai novērstu sociāldemokratu un komūnistu eventuālu sadarbību, kas jau ir noticis fakts īslandē, kur amerikāņiem viņu bazes jāatstāj — tā vājinot brīvās pasaules aizsardzību ļoti svarīgā punktā.

Pat vispilnīgākā pastāvošā kapitālisma zeme — ASV, gan vairāk zīmējoties uz atpalikušajām tautām, ir deklarējusi, ka brīvības jēdziens blakus vārda, preses, sapulču, biedrošanās un vēlēšanu brīvībai, ietver arī brīvību nelzjust trūkumu un baiļes, jo kāda ir brīvība, ja tev jādreb par to, ka tu nepazaudē savu darbu, apzināties, ka zināmā vecumā to grūti vai pat neiespējami atrast, ka tev jādzīvo bažās par to, ko tu darīsi, ja saslimsi un kad kļūsi vecs un nevarēsi strādāt.

Staļina stindzinoši baigās varas autoritāte ir šķietami iznīcināta, lai atbrīvotu ceļu tālākai komūnisma varas izplatīšanai ar smaidiem, ko anglosakši sevišķi mīl, jo tie nemaksā naudu. Turpmāk par šiem smaidiem būs jāmaksā.

SŪTNIS DR. O. VOITS – DEVIŅDESMITGADNIEKS

Tikai ļoti nedaudziem likteņa izredzētiem ir lemts piedzīvot jubileju; kādu š. g. 13. aprīlī svin mūsu diplomātijas seniors Dr. O. Voits, iededams sava mūža desmitajā gadu desmitā.

Ar uzviju piepildījušies novēlējumi, kādus pirms 30 gadiem šai dienā sūtnim Dr. Voitam Berlīnes sūtniecības darbinieku vārdā nodeva viņa tā laikā tuvākais līdzgaitnieks, šo rindiņu rakstītājs.

Šodien mūsu jubilārs ar dziļu gandarījumu var atskatīties uz nostaigāto mūžu, gaišā apziņā, ka tas nav dzīvots velti, ka ir veikts daudz ražena, sasniegumiem vainagota darba. — Jau kā students Tērbatā O. Voits izcēlas ar neikdienišķām spējām un rakstura īpašībām, kas viņam nodrošina kommilitoņu - ne vien latviešu, bet arī cittautiešu — cieņu un mīlestību. Lettonia viņam uztic augstākos goda amatus, kādus tā vispār var piešķirt. Viņš nobeidz divas fakultātes — dabas zinātņu un medicīnas, iegūdams Dr. med. grādu. Ar savām plašajām zināšanām un centību viņš vērš uz sevi augskolas mācības spēku uzmanību un pazīstamais fiziķis, prof. A fon Oettingens aicina viņu iepemt universitātes meteoroloģijas stacijas vadītāja vietu.

Seko medicīniskās prakses gadi Pēterpilī, kur Dr. Voits darbojas kā Krievijas valsts papīru spiestuves galvenais ārsts, ieņemdams šādu pašu vietu pie ķeizariskiem tetāriem. Tas viņam dod iespēju ne vien iepazīties ar krievu skatuves mākslu, kas toreiz stāvēja uz augsta līmeņa, bet nākt arī pastāvīgā tiešā saskarē ar Pēterpils sabiedrības augstākajiem slāņiem. Tanī pašā laikā viņš aktīvi piedalās Pēterpils latviešu sabiedriskajā dzīvē. Nepārredzams ir to tautiešu skaits, kas Pēterpilī baudījuši vienmēr atsaucīgā un izpalīdzīgā Dr. Voita viesmīlību.

1918. g. Dr. Voits piedalās Latvijas valsts proklamēšanā. Nākamajos gados mēs viņu redzam atbildīgajā Rīgas pilsētas II slimnīcas direktora amatā, līdztekus veicam Latvijas Universitātes organizācijas darbus. 1920. g. rudenī valdība viņu iecel par pirmo Latvijas sūtni Berlīnē. Šo posteni Dr. Voits ieņem līdz 1932. g. Šeit mūsu jubilāru sagaida vesela virkne visai nozīmīgu un delikātu pienākumu. Jārūpējas gan par kaŗa gūstekņu repatriāciju, gan par norēķināšanos ar Vāciju sakarā ar mūsu agrārreformu, kas bija skārusi dažu Vācijas pilsoņu intereses. Bet galvenais — jāizgaisina baltikumiešu un Bermonta dēku atskaņas, jāiedzīvina 1920. g. 15. jūlijā ar Vāciju nolīgtais pagaidīgums politiskā, saimnieciskā un kultūrālā plāksnē. Vienmēr lietišķais, nosvērtais, dzīves pieredzes rūdītais Dr. Voits godam veic šos uzdevumus: apklust mums nelabvēlīgās preses balsis, mūsu attieksmes ar Vāciju paplašinās un padziļinās, nodibinās tuvi sakari ar vācu politiķiem un valstsvīriem - šeit izpaužas Pēterpils pieredze! Mūsu jubilārs drīz vien iegūst arī diplomātiskā korpusa locekļu simpatijas. Pat lielvalstu pārstāvji labprāt apspriežas ar savu latviešu kolēģi un uzmanīgi seko viņa domu gājienam. Īpaši minams tā laika pāvesta nuncijs Pačelli, tagadējais pāvests Pijs XII, ar kuŗu Dr. Voitam vēl līdz šai dienai pastāv patīkamas personīgas attieksmes.

Dr. Voita sekmīgā darbība, saprotams, nepaliek nepamanīta arī mūsu ārlietu resorā. Atzinība, ko tā iemanto, izpaužas Dr. Voita iecelšanā par sūtni Šveicē, Ungārijā un Holandā ar rezidenci Berlīnē.

Rīgā valdības maiņas, vācu sūtņi — kādi pieci šinīs divpadsmit gados — nāk un iet, bet Dr. Voits paliek savā postenī kā mūsu politikas kontinuitātes simbols, tās politikas, kādu, mums 1920. g. uz Berlīni dodoties, lielos vilcienos bija nospraudis ārlietu ministrs Meierovics. Šo pašu koncepciju M. atkārtoja savā beidzamajā ārzemju ceļojumā 1925. g. jūlijā Berlīnē. Kas gan varēja iedomāties, ka ministra vārdi, kuŗus viņš mums lika pie sirds, bija savā ziņā viņa priekšnāves novēlējums... Un arī jāliecina, ka Dr. Voits šiem norādījumiem ir apzinīgi sekojis visus šos gadus, kamēr viņš vēl vadīja Berlīnes sūtniecību.

Atgriezies 1932. g. Rīgā, Dr. Voits dzīvi darbojas Latviešu biedrībā un Latvijas sabiedriskajā klubā, kā arī Latvijas SK, būdams tā valdes un priekšniecības loceklis. Atpūtas brīžus sirmais jubilārs, kuŗa saites ar dzimto zemi vienmēr bijušas ciešas ,veltī savām lauku mājām — Krimuldas Sauleslejām.

Trimdas gaitas viņu novedušas Freiburgā vecākās meitas ģimenē. Viņa apprecējusies ar vācu slaveno ķīmiķi, Nobela balvas laureātu prof. H. Staudingeru.

Dziļā cieņā apsveikdami nopelniem bagāto jubilāru, novēlēsim viņam vēl daudz gadu par godu mūsu tautai un prieku viņa piederīgiem.

Edgars Krieviņš

AICINĀJUMS

LOK Vācijā 1948. g. 11. maijā dibinātais Dienvidamerikas Latviešu kultūras archīvs lūdz tautiešus sūtīt tam programmas, lapiņas, rokrakstus, sarakstes, fotografijas utt, kas raksturotu latviešu dzīvi trimdā. Apgādus un autorus archīvs lūdz sūtīt savu izdevumu un darbu brīveksemplārus vismaz vienā eksemplārā. Iesūtītos materiālus archīvs uzglabā vēlākai nodošanai Latvijas valsts bibliotēkai, kad mūsu dzimtene atkal būs brīva. Sūtījumi jāadresē: **Snr. J. Veiss, Arquivo Cultural ao Consulado da Letonia, Cx. 7762, Sao Paulo, Brasil.**

DALKA pārzinis, J. Veiss

TOREIZ BERLĪNĒ

Latvijas sūtniecībā Berlīnē 1926. g. 18. aprīlī. 1. r. no kr.: Preses atašejs, rakstnieks Arvēds Šmilga, ģenerālkonsuls Edg. Krieviņš, sūtnis Dr. O. Voits, legācijas sekretārs Emīlis Vīgrabs, sūtniecības darbinieks V. Matisons.

Veltu Užāni un Arnoldu Fridenbergu salaulāja māc. A. Čops 7. aprīlī Sv. Andreja baznīcā Toronto. Foto A. Jānītis.

Valdu Ezergaili un Viktoru Zemesarāju Klīvlendā salaulājis māc. J. Kugrēns. Foto: A. Tālis.

Atsaucieties 1919. gada ciņu biedri

Ja kāds ko zinātu par zemāk minētiem Atbrīvošanas kaŗa cīnītājiem: Dr. Antonu Kioru (it kā Anglijā?); Jānis Dzirnekli (Kanadā?); kapt. Jāni Kaugertu (Austrālijā?); ltn. Artūru Likumu (sardžu rotā Vācijas angļu joslā?) un virsn. Otto Lūkinu (bijis legionā), lūdzu par to paziņot Aleksandram Liepiņam, 226 S. Webster Ave, Green Bay., Wisc., U.S.A. Pārēja latvju trimdas prese lūgta šo aicinājumu pārspiest. **K. Dz.**

ATKAL BĒGLIS NO IGAUNIJAS

Nesen Stokholmā ieradies 20 gadu vecais igaunis Enno Hubels, kas pirms pusgada izbēdzis no Igaunijas. Hubels bijis Tallinas politechniskā institūta students. Piederīgo viņam nav, abi vecāki miruši.

Šim igauņu jauneklim bija tikai 8 gadi, kad krievi otrreiz okupēja Igauniju. No vecākās paaudzes stāstiem jaunieši uzzinot, kāda Igaunijā bijusi dzīve neatkarības laikā. Jaunatne savā vairumā pretojoties komūnismam. Pēc Staļina nāves dzīve mazliet uzlabojusies, tomēr dārdzība esot ļoti liela un sagādāt pārtiku nākoties grūti. Ar vēstuļu rakstīšanu uz ārzemēm vajagot uzmanīties, jo visas ārzemju vēstules tiekot reģistrētas īpašā kartotēkā. Iestājoties darbā, katram noprasot vai ir radi ārzemēs un vai ar tiem sarakstās. 1940. gadā deportēta lielākā daļa saimnieku. Kolchozos dzīves apstākļi esot smagi. Galvenais darba spēks tur sievietes, bērni un sirmgalvji.

Augstskolā lielu vērību piešķirot Marksa un Ļeņina mācībai. Tai veltītas 120 stundas, kamēr teorētiski mēchanikai tikai 32.

Ļoti daudzi klausoties Amerikas Balss raidījumus. Laukos tos varot dzirdēt labāk nekā Tallinā, jo tur uzcelti trīs torņi ārzemju raidījumu traucēšanai. Cilvēki klausoties arī ārzemju raidījumus citās valodās. Iedzīvotāji arvien vēl cerot uz atbrīvošanu. Katra labvēlīga ziņa radot lielu saviļņojumu, ko pēc laika nomainot dziļa depresija. Ar radio aparātiem Igauniju apgādā Rīgas VEF.

Partizānu mežos vairs neesot, tomēr ir atsevišķi gadījumi, kad cilvēki, glābdamies no vajāšanām, meklē patvērumu mežā.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P.Q.,
5210 VICTORIA AVE, APT. 16

Apdrošināšana
14 labākajās sabiedrībās
VALD. BEBRIS
Tel. WA 2-5913,
48 Rathnally Ave, Toronto

LASĪTAJU VĒSTULES

KĀDS AIZPILDĀMS ROBS

Latvijas Amerikā redakcijai:

Trimdā esam daudz klāt mācījušies — iepazinušies ar „pasauli" un daudziem cilvēkiem, techniku un vietējiem ģeografiskajiem aprīmējumiem. Minēšu tomēr kādu lietu, kas palikusi pirmātnēja bēdīgā stāvoklī. Ar Ungārijas īpašvārdiem mums galīgi neveicas, lai gan notikumos ļoti gribam teikt „savu" vārdu. Nesen telegrafs nesa ziņu, ka sarkanās Ungārijas galva teicis, ka 1949. g. bij. ārlietu ministra pakārts nevainīgs. Tiktālu labi, bet kā būs, ja liksim arī personu vārdus? Mazs padoms: pirmais ir Mājāšs Rakoši (uzsvērums aizvien pirmā zilbē), otrais — Lāslo Rajks.

J. M., Linkolnā, Nebr.

VAI ANACHRONISMS?

Latvijas Amerikā redakcijai:

Lasīju jūsu laikrakstā plašu aprakstu par literāru sarīkojumu Hamiltonā, kas bijis veltīts Fr. Bārdas dzejām. Saprotams, ir gaumes lieta, vai kāds jūsmo par Bārdu vai, teiksim, Čaku, A. P. Mierkalnu un Dz. Sodumu, bet laikā, kad mūsu jaunatne tik reti dabū dzirdēt par latviešu literātūru, būtu gan derējis to iepazīstināt ar mūsu dzejas augstākajiem sasniegumiem, kā Medeni, Lazdu, Strēlerti, Ādamsonu, Cedriņu u. c., jo Bārdas laiks jau nu sen ir pagājis, un no šīs pasaldenās romantiķu skolas gan maz vairs varam šodien mācīties.

B. K., Montreālā

14. aprīlī Vecais pilskungs, DV teātŗa pirmuzvedums Karaliskā Ontario muzeja teātŗa zālē, 100 Queen's Park.
15. aprīlī sv. Andreja baznīcas zālē komponista T. Ķeniņa studijas audzēkņu vakars.
15. aprīlī, pl. 5.00 TLB pēcpusdienas tēja ar filmu par Kurzemi.
21. aprīlī Vecais pilskungs (atkārtojums).
21. aprīlī TLB tautisko deju grupas Diždancis 8. gadskārtējais tautas dziesmu un deju vakars sv. Andreja baznīcas zālē.
22. aprīlī, pl. 4 pp. sv. Jāņa baznīcā. garīgs koncerts — Liturģisks dievkalpojums. Piedalās 1. ev.-lut. draudzes koris, diriģents T. Ķeniņš.
28. aprīlī vīru kora Viesturs koncerts Parkdale Collegiate.
28. aprīlī Ītona auditorijā Martas Mac Vikares un Vaclova Verikaiša koncerts.
29. aprīlī sv. Andreja baznīcas zālē Pēteŗa Lielzuikas un Jāņa Niedras koncerts.
3. maijā — TLB Sestdienas skolas Mātes dienas sarīkojums sv. Andreja baznīcas telpās.
5. maijā Amerikas latviešu teātŗa Nujorkas ansambļa viesizrāde Seši mazi bundzinieki.
12. maijā Kurzemes kapitulācijas atceres akts ar koncertu sv. Andreja baznīcas zālē.
18. maijā Ziedu balle Kolumbus zālē.
25. maijā Baltiešu sporta svētki, Centrālā YMCAā.
26. maijā Sporta svētku noslēguma balle.
26. maijā M. Zīverta Minchhauzena precības TLB drāmatiskā ansambļa pirmizrāde Ītona auditorijā.
26. maijā, Cosburn Junior High School auditorijā Veras Keišeo baleta skolas vakars.
6. jūnijā — TLB Sestdienas skolas izlaiduma akts.
9. jūnijā E. Ošiņas-Bērziņas baleta studijas gadskārtējais baleta vakars.

SARĪKOJUMI HAMILTONĀ

27. aprīlī Kristus draudzes dāmu komitejas sarīkojums ar teātŗa izrādi, uzvedot lugu Zvaigznes.
19. maijā Vīru koŗu apvienības Viesturs koncerts Hamiltonā.
23. jūnijā DV Hamiltonas nod. un HLB Jāņu sarīkojums.

BALTIJAS TRIMDINIEKI ESOT AKTĪVĀKAIS ELEMENTS

To saka krievu emigrantu žurnāls, uzbrūkot baltiešiem, it kā tie sējot naidu pret krievu tautu

Asi uzbrukumi pret latviešu, lietuviešu un igauņu trimdiniekiem parādījušies krievu žurn. Rossijskaja Nezavisimostj (Krievijas neatkarība). Apakšvirsrakstā teikts, ka žurnāls ir krievu jaunās emigrācijas literāri-politisks izdevums Savienotajās Valstīs. Tas iznāk Nujorkā. No satura spriežams, ka aprindas, kuŗas šis žurnāls pārstāv, ir asā opozicijā pret vecās krievu emigrācijas (kas radās pēc Pirmā pasaules kaŗa un krievu revolūcijas) politiskajiem novirzieniem.

Žurnāla februāŗa numurā ievietots garāks raksts, kuŗa autors I. Michailovs pārmet baltiešu trimdiniekiem, ka tie noskaņojot ASV sabiedrisko domu pret krievu tautu. Rakstā teikts: „Viena no skaitliski mazākajām, bet vislabāk organizētajām grupām, kas dezinformē amerikāņu sabiedrisko domu, ir Baltijas emigranti... Tie ir aktīvākais elements pretkrievu emigrācijā. To īpatnējais svars ASV politiskajā arēnā ir neproporcionāli liels... Baltieši ar savām sekmīgajām operācijām kuluāros (lobby), „apstrādājot" Kongresa locekļus, panākuši Kerstena izmeklēšanas komitejas nodibināšanu." Tālāk autors saka: „Vašingtonas birokratija, amerikāņu prese un sabiedriskā doma jau sen atrodas zem baltiešu, ukraiņu, poļu un citu „lobby" spiediena... Apgabali, kas robežo ar Krieviju, vienmēr devuši Rietumiem propagandistu kadrus; tie gatavi uz visu, lai uzkūdītu stiprākās valstis pret Krieviju." Autors sūdzas, ka krievu emigranti esot mēģinājuši panākt, lai Kongress izpētī jautājumu par vlasoviešu izdošanu, bet nav bijis panākumu.

Kerstena komitejā liecības esot nodevuši tikai latvieši, lietuvieši un igauņi, bet neesot uzaicināts neviens krievu tautības liecinieks. Krievu organizācijas ASV pat esot iesniegušas savu liecinieku sarakstu, bet tas atstāts bez ievērības. Tālāk rakstā minēti vairāki piemēri, kur liecinieki izteikušies par krieviem nosodoši. Kerstena komitejas izmeklēšanas materiālos termiņi „komūnisti" un „padomju" esot ar nodomu aizstāti ar vārdiem „krievi" un „Krievija." Autors pat iet tik tālu, ka apvaino arī Kerstena komitejas locekļus, it kā arī viņu nodoms bijis kurināt naidu pret krievu tautu.

Katram taču būs skaidrs, ka ne baltiešiem, nedz arī ASV Kongresa locekļiem nav un nevar būt nodoma kurināt naidu pret nelaimīgo krievu tautu, kas arī cieš komūnistu jūgā. Michailova raksts, saudzīgi izsakoties, jāapzīmē par tendenciozu. Neuzticība un rīvēšanās atsevišķo trimdinieku grupu starpā ir nožēlojama parādība, par ko varētu priecāties vienīgi mūsu kopējie ienaidnieki — komūnisti. No antikomūnistu aprindām līdz šim nebija dzirdēti šādi pārmetumi, kādēļ jādomā, ka minētais Michailova raksts neatspoguļo plašāku krievu aprindu viedokli.

No otras puses ņemot, jāatzīst, ka krievu tautai ir dominējošā loma Padomju Savienībā, kādēļ gluži dabiski, ka ne tikai mēs, bet arī vitas citas tautas Padomju Savienību dēvē par krievu valsti. Kā nacionālsociālisms saistās ar vācu, tā arī komūnisms ar krievu vārdu. Mēs esam smagi cietuši no krievu imperiālisma kā cara, tā komūnistu laikā un tādēļ mēs esam nesamierināmi ienaidnieki ar Maskavas imperiālisma nesējiem, vai tie ir balti vai sarkani. Tas tomēr nenozīmē, ka mēs būtu naidīgi noskaņoti pret smagi piemeklēto krievu tautu, kas tāpat kā mēs ilgojas nokratīt komūnisma jūgu.

Michailovs, lai gan nelabvēlīgi noskaņots, pret baltiešiem, ir iztelcis mums uzslavu. Tas būtu jāievēro tiem mūsu tautiešiem, kas jau paguruši cīņā pret komūnismu un bezspēkā nolaiž rokas.

A. Zv.

ATSAUCIETIES — JŪS MEKLĒ

Eduards Sotskis (saņemamas ziņas); Elza Voldemāra m. Drēviņa; Helmuts Eižena d. Drēviņš; Andrejs Pētera d. Graubiņš; Jānis Kārļa d. Šalts (abiem ziņas no sieviām un brāļa); Verners Krūzēns; Alberts Sisenis; Artūrs Kārlis Jāņa d. Eglītis (meklē vecāki); Jānis Jāņa d. Bergmanis, dz. 1908. g. 28. martā Slokā (meklē māte); Imants Gruziņš, dz. 1922. g.; Arvīds un Ludmilla Kļaviņi; Viktors Grosbarts, dz. 1922. g. Rīgā (meklē māte); Rūdolfs Gelžs, dz. 1907. g. 31. jūl. Liepājā; Eduards Eižena d. Bordeville, dz. 1920. g. (meklē māte); Pērts Augusts Jāņa d. (meklē brālis); Olga Rubina; Vanda Fogele; Lida Krastiņa; Jūlijs Lockojs ar ģimeni no Līvānu pag.; Maria Dobosievica, dz. 1919. g. 15. febr. Daugavpilī (dzīvojusi Sanfrancisko, Kalif.); Osvalds (vai Oskars) Vegers (meklē māte un citi piederīgie); Jēkabs Missa, dz. 10. okt. 1907. g. Rīgā; Mintauts Zvirbulis; Leons Gudrais; Līvija Michelsone; Eriks Birze, dz. 20. jūn. 1924. g. Arvīds Jāņa d. Zulters, dz. 1915. 20. okt. Rīgā; Lilija Jederta m. Blūma; Benita Aleksandra m. Blūma; Harijs Zariņš, dz. 1921. g. 26. jūn.; Herberts Zariņš, dz. 1926. g. 30. maijā; Arvīds Stikonis; Jāzeps Jukevics; Tālivaldis Nikolaja d. Kārkliņš, dz. 1927. g. 22. aprīlī Rīgā (meklē māte un māsa); Žanis Grīnbergs Andreja d.; Artūrs Ozols Friča d., dz. 1904. g.; Dzelzkalēji no Pravиņu Māliem (meklē māte); Dr. Ozoliņa meklē piederīgos, Gunārs Georgs Silčenko, dz. 1928. g. 13. febr., Rīgā; Annu Naries, dz. 1884. g., dz. Jakubovskis (meklē māsas d).

Rakstīt un pieprasīt Amerikas Latviešu apvienības kartotēkai uz sekojošu adresi: American Latvian Association, Inc. 1727 Kenyon St., N. W. Washington 10, D. C., U. S. A. (Tel. DUpont 7-7812). Kartotēka meklējāmiem pēc adreses iesūtīšanas paziņos meklētāja adresi. Lūgums pieprasījumiem, ja iespējams, pievienot labprātīgu ziedojumu meklēšanas un atbildes izdevumu segšanai, bet pieprasījumiem no ārzemēm — International Reply kuponu.

Michailova vīri aiz restēm

Rietumvācijā nesen apcietināti vēl divi Michailova „Sniega operācijas" aģenti, kuŗi apzaguši bēgļu kartotēkas un ispiegojuši trimdinieku dzīvi. Viens no arestētajiem ir persietis, otrs čeks. Nesen, kā zināms, tika apcietināts viens no kartotēku zagļu bandas vadītājiem.

KANADĀ

TORONTO

Latviešu sporta apvienība Kanadā aicina visus bērnu un jauniešu vecākus svētdien, 22. aprīlī precīzi plkst. 12.30, sv. Andreja baznīcas apakšējā mazajā zālē uz Sidrabenes bērnu vasaras nometnes vecāku sapulci.

Sapulcē lūgti ierasties kā pagājušās, tā arī nākošās vasaras nometņotāju vecāki, tāpat arī ikviens interesents un nometnes draugs — pilnīgi nesaistošai informācijai un nometnei nozīmīgām pārrunām. Sapulces darba kārtībā: 1. Informācija par nākošās vasaras nometni. 2) Dažādi jautājumi, pārrunās un ierosinājumi. Ŗīkotāji sagaida, ka vecāki sapratīs šīs sapulces nozīmīgumu un ieradīsies jo kuplā skaitā.

Mācītājs A. Čops salaulājis Ivaru Kajaku ar Elizabeti Sutu; Arnoldu Frīdenbergu ar Veltu Užāni.

Toronto Austrumu ev.-lut. draudzes dāmu komiteja rīko draudzes tuvināšanos vakaru 22. aprīlī, pl. 4.00 St. Barnaba baznīcas telpās.

Austrumu ev.-lut. draudzes padomes sēdē kāierīg iņoja, ka draudzes pirmajos 3 darbības mēnešos no draudzes locekļu ziemakšām un kollektēm ienācis $672.25, misijas darbam draudzes locekļi ziedojuši $11.75, un sinode iemaksājusi $240.50, pavisam kopā 924 dol. un 50c. No tiem izdots $727.74, kasē paŗeiz atrodas $185.01. draudzes naudas un $11.75 misijas ziedojumu. Kopš dibināšanas draudzē notikuši 9 dievkalpojumi; pašleik reģistrēti 236 pieaugušī draudzes locekļi.

TLB Inženieŗu un techniķu kopas gada noslēguma sanāksme notiks 20. aprīlī, plkst. 8 TLB namā, 198 Oslera ielā. Kopas dalībnieki un visi inženiertechniskie darbinieki laipni lūgti ierasties.

SIDRABENĒ

Sidrabenes zemes ieguvēju gadskārtējā sapulcē 8. aprīlī ievēlēja 4 Sidrabenes pārvaldes locekļus: P. Būmani, G. Lūri, J. Ozolu un K. Zariņu. Pārējie 5 pārvaldes locekļi nāks no draudzes padomes vidus. K. Zariņš kopā, ar A. Kerānu uzņēmušies pārzināt apstādīšanas un izdaiļošanas darbus.

Sapulces dalībnieki iepazinās ar nule izstrādāto izdaiļošanas plānu, un pārrunāja kādi darbi būtu paveicami jau šinī gadā.

Viens no atzīmējamākiem uzlabojumiem bērnu nometnē būs pastāvīgs jumts starp abiem tramvaja vagoniem, zem tā bērni varēs ieturēt maltītes, laika apstākļu netraucēti. Aluminija plāksnes jumtam ziedojis A. Zelmenis.

Tuvākā laikā visiem draudzes locekļiem un bērnu vecākiem izsūtīs bērnu nometnes informācijas brošūras, kuŗās būs iespiesta arī nometnes programma. Brošūras savā litografijas firmā bez maksas sagatavojis Alberts Liepiņš.

29. aprīlī Sidrabenē notiks lielā pavasaŗa talka, un visi draudzes locekļi mīļi lūgti šai talkā piedalīties. Talkā paredzēti tīrīšanas darbi un koku un krūmu retināšana.

LONDONA, ONT.

21. aprīlī, precīzi pl. 8 vakarā, Odd Fellow zālē, Dundas ielā 555, Londonas ev.-lut. draudzes Dāmu komiteja rīko Pavasaŗa balli. Balli ievadīs teātris. Draudzes pr-ka E. Ūdra režijā uzvedīs Aug. Nopūtas komediju „Uz maiņām". Sieviešu lomās Dāmu kom. locekles pašas ar savu pr-ci priekšgalā. Vīriešu lomās, protams, īsti vīrieši — draudzes locekļi. Izpildītāji pie sava uzdevuma kērusies ar visielāko nopietnību un sola visiem balles apmeklētājiem veselu stundu veselīgu smieklu.

Kuŗš gan nav lasījis par Lampatānu, šo lāga cilvēku, kuŗam dzīvē vienmēr notiek dažādi pārpratumi un neveiksmes? Šai vakarā Lampatāns personiski staigās pa skatuves dēļiem. Šoreiz par „pirti" šim nevainīgajam cilvēkam rūpēsies brūte Amālija, tā pati, kas nesen aizrijās ar „laimes" pīrādziņu, kuŗā bija iecepts konservu attaisāmais.

Ballē būs dabūjami arī dažādi mājas cepumi, kafija un kūkas.

Un daudzas daiļas dāmas būšot brīnišķīgās vakara tualetēs.

Vārdu sakot, gaidāms jauks, neaizmirsams vakars. Tāpēc visi Londonas un apkārtnes latvieši, veci un jauni, posieties uz šo Pavasaŗa balli!

LATVIEŠU ĀRSTI TORONTO

Dr. J. KAROLS, 404 Delavare Ave, tel. LE 4-1681.

Dr. P. BARDIŅS, 83 Dalton Rd., tel. WA 2-4608 vai WA 1-7203.

Dr. SILVIJA UŽĀNS, 52 Linsmore Cres., tel. GL 2892.

Dr. A. TUTERS, 603 Sherbourne St, tel. WA 1-4478 vai WA 1-2764.

Dr. MARTA SALNA, 547 Hillsdale Ave, tel. MO 1864.

Dr. ED. UPENIEKS, 650 Dupont St., tel. LE 4-5196.

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

ATDZĪVINĀSIM SKAISTO TRADICIJU!

DAŽAS PĀRDOMAS; MEŽU DIENAS ATCEROTIES

Mēs, latvieši, kādreiz bijām īsti zemes bērni. Mūsu darbs, mūsu domas un rūpes piederēja zemei. Kaut tikai mazu zemes strēmelīti ikkatrs vēlējās iegūt par savu. Tur tad vajadzēja ziedēt kādai puķei, zaļot kādam krūmam un kokam. Un šādu cilvēku, kurš dzīvoja pats uz savas zemes, bieži apņēma tāds augšanas prieks, kas līdzīgs koka augšanas priekam: celties aizvienam uz augšu, tuvāk debesīm. Šāds cilvēks domāja arī par kādu citu augšanu — par augšanu garīgi un tikumiski. Viņš saprata, ka nododamies zemes rūpēm, nedrīkstam aizmirst arī debesis. „Kam nav savu debesu, tam nav arī savas zemes" — saka Kārlis Skalbe. Bet tie, kam ir sava zeme un kas pazīst zemes elpu, tie aizvien labāk izprot arī savas zemes konkrētās vajadzības un ideālus. Ka tas tiešām tā, par to mēs (vecākā un vidējā paaudze) paši pārliecinājāmies. — Es te gribēju aizrādīt uz mūsu Meža dienām. Latvijā nebija gandrīz neviens pagasts, kurā nebija Centrālās meža dienas komitejas nozares. Jau pirmajās Meža dienās 1930. gadā kociņu stādīšanas darbos piedalījās ap 20.000 cilvēku: zemes arāji, skolu jaunatne, mazpulki, aizsargi, karaspēka vienības, valsts un pašvaldības iestāžu darbinieki ar Mežu departamentu priekšgalā. 1936. gadā Meža dienās kociņu stādīšanas darbos piedalījās jau 257.000 talcinieku, kas 5.900 vietās iestādīja 1.438.000 koku un krūmu. 1938. gada Meža dienu dalībnieku skaits bija 252.000, bet iestādīto kociņu skaits — 1.350.000.

Meža dienas, kā mīļi un gaidīti viesi, pavasarim atnākot, staigāja pa Latvijas laukiem un ciemiem. Liels un skaists bija tas darbs, ko paveica Meža dienu kuplā dalībnieku saime. Bez svētīgā valsts un pašvaldību mežu atjaunošanas darba, arī daudzas plikas un skumjas lauku sētas ieguva ēnainus pagalmus un auglīgus dārzus, bet daudzi pa klaju lauku izstiepti ceļi un šosejas pārvērtās par brīnišķīgām alejām. Šis darbs bija labsirdības darbs, un šī darba pamatā bija mīlestība uz savu zemi.

Tagad mēs esam atrauti no savas zemes, bet mīlestību uz to mums neviens atraut nevar. Ja kādām šīs mīlestības trūkst, tad tas, līdzīgi Knuta Hamsuna Klaidonim, pats uzgriezis muguru savas dzimtenes atmatām. Šāds klaidonis neiemīļ arī svešu zemi un nīkuļodams viņš velk savas dienas. Bet paldies Dievam, šādu klaidoņu mums nav sevišķi daudz. Latvietis arī svešumā mīļ zemi — savu kaktiņu un stūrīti. Bez daudziem, daudziem ģimeņu mājiņu īpašniekiem mums šeit, trimdā, netrūkst arī latviešu lauksaimnieku. Par tiem es allaž esmu priecājies. Zeme viņus nepievils! Bet bez šiem lauku saimniecības un sava kaktiņa un stūrīša īpašniekiem mums trimdā ir arī jau savas Bērzaines, Sidrabenes, Saulaines utt. Un man šķiet, kā tieši šīs — pagaidām gan tikai nedaudzās — Bērzaines, Sidrabenes un Saulaines ir tās, kuras ar katru gadu mums kļūs mīļākas un nepieciešamākas mūsu latviskuma saglabāšanai. Šīs Bērzaines, Sidrabenes un Saulaines būs arī tās, kas palīdzēs mums saliedēties stiprākā vienībā.

Bet nu es — it kā dzimtenes koku paēnā iegājis — esmu novirzījies no savas domu un pārdomu takas... Sākot šīs rindiņas mans nolūks taču bija, pieminēt un atcerēties tikai Meža dienas, jo man likās, ka šo skaisto pasākumu mēs varētu atkal iedzīvināt un turpināt arī trimdā. Vai nav tā, ka tuvāk zemei pieejot, jauns svaigu domu vilnis apņem mūsu sirdi un prātu, dodot mums brīnišķu veldzi. Sāksim šo skaisto tradiciju atdzīvināšanu ar tuvošanos mūsu Bērzaiņēm, Saulaiņēm un Sidrabeņēm jau ar šo pavasari, kad būs atnācis laiks stādīt kociņus. Sametīsimies kaut vai pa 5-6 kopā, aizvedīsim un iedēstīsim vienu bērziņu, kļavu vai kādu augļu koku. To pašu varam darīt, apciemojot mūsu centīgos trimdas lauksaimniekus un citus sava kaktiņa un stūrīša īpašniekus. Bet mēs nedrīkstam aizmirst arī tos mūsu tautiešus — galvenokārt bijušos karavīrus un karavīru atraitnes, kas palika Eiropā. Arī daži no viņiem ir tikuši un vēl cīnās, lai tiktu par savu kaktiņa un stūrīša īpašniekiem. Viņi vairāk kā jebkurš ir pelnījuši, lai tos atceramies Mežu dienu laikā. Protams, mēs nevaram aiziet pie viņiem ar kociņu padusē un lāpstu pār plecu, vai viņu pagalmā vai augļu dārzā atstātu kādu mazu latviskās sirds ziedu, bet mēs gan varam ziedot šim nolūkam mazu ārtavu un nodot to mūsu Dauvagas Vanagu organizācijai, jo DV Centrālai valdei Eiropā vislabāk zināmi šie savas zemes stūrīša aizguvēji. Tā atkal no jauna iedzīvinot un kopjot šo skaisto Meža dienu tradiciju, mēs, varbūt pašiem nemanot, līdz ar to no jauna uzspodrināsim kādu ierūsējušu stūgu mūsu domāšanā, un atkal būsim piegājuši tuvāk tai zemei, no kuras it kā sākam jau atsvešināties.

Edvarts Tūters

JAUNATNE, STAIGĀSIM VIŅA PĒDĀS!

LATVIJAS SKAUTU PREZIDENTU ĢEN. KĀRLI GOPPERU PIEMINOT

ŠAJĀS DIENĀS PAGĀJA 80 GADU, KOPŠ DZIMA LIELS LATVIJAS DĒLS, JAUNATNES VADONIS, KARAVĪRS UN SABIEDRISKS DARBINIEKS KĀRLIS GOPPERS.

1876. gada 2. aprīlī Plāņu pagasta Maskatu mājās pie Trikātas, piedzima Maskatu māju saimnieka ceturtais dēls Kārlis, kam bija lemts kalpot karavīra zobenam un skautu baltajai līlijai. Papildus daudzām citām vēlmēm Laima bija zobenu apvijusi mūsu dārgākajām krāsām — sarkani balti sarkanām — Latvijas karoga.

Mazais ganāmpulks, lielais, skola un pašmācība, un pienāca diena, kad Kārlis Goppers bija kara skolā Viļņā. Kara skolu viņš beidza ar „pirmo šķiru."

Kļuvis virsnieks, Goppers taupa līdzekļus, lai gūtu papildus zināšanas sociloģijā, vēsturē un filozofijā Varšavas universitātē. Kad Kad Gopperu pārcēla uz Pultuckas pulku, viņš satika O. Kalpaku, ar kuŗu aizvien turējās kopā.

Sākās Pirmais pasaules karš, un K. Goppers drīz pierādīja savas karavadoņa spējas, jo viņam uzticēja bataljona un drīz pēc tam pulka komandēšanu. Šajā laikā bez visiem citiem apbalvojumiem, viņš saņēma augstāko — Juŗa zelta zobenu — un tika paaugstināts par pulkvedi.

Kad nodibinājās Latviešu strēlnieku pulki, K. Goppers ne brīdi nekavējās pieteikties un tur viņš komandēja 7. Bauskas strēlnieku pulku. Slavena ir Goppera pavēle pulkam uzbrukt 1916. gada 23. decembrī Tīreļa purva vidus sektorā, kur pulka vienības pārrāva visas smagi nocietinātās vācu līnijas un ieguvumu sekmīgi noturēja. Šo Ziemassvētku kauju stāstu Kārlis Goppers daudzkārt stāstīja skautiem, kas pulcējās pie kauja atceres eglītes brīvā dabā.

Izklīstot strēlnieku pulkiem, arī Goppers noķūst trimdā, bet, atgriezies Latvijā 1920. gadā, viņš nekavējoties iestājās Latvijas armijā kā arī uzsāka aktīvu darbību Latvijas Skautu centrālā organizācijā.

Latvju skautu kustībai Kārlis Goppers veltīja sava mūža 20 raženākos gadus, sākot ar pirmo parādi 1921. gadā un beidzot ar 4. lielo nometni un drūmajām dienām, kad organizāciju likvidēja sveša vara.

Latvijas skautu organizācijas pirmajā pilnā biedru sapulcē Gopperu ievēlēja par Centrālās pārvaldes priekšnieku, bet drīz šis amats tika pārdēvēts, un viņš saucās Latvijas skautu prezidents un vēlāk arī organizācijas priekšnieks. Kārlis Goppers bija vienīgais, kas visu Latvijas neatkarības laiku bija skautu organizācijas virsvadoņa amatā. Kā augstākais Latvijas skautu vadonis, viņš tūlīt pēc amatā stāšanās iepazīstināja sabiedrību un valdības locekļus ar skautisma mērķiem un uzdevumiem. Rezultātā ļoti daudz sabiedrisku darbinieku iestājās L.S.C.O. par biedriem — veicinātājiem. Drīz arī valsts prezidents uzņēmās Latvijas skautu goda prezidenta pienākumus.

Lai vēl plašākai sabiedrībai apgaismotu skautisma kustības mērķus un to vērtību, Goppers daudz rakstīja, gan dienas presē, gan jaunatnes žurnālos un 1924. gadā publicēja grāmatu „Esi modrs".

K. Goppera lielā darba griba, organizātora spējas un mīlestība uz latviešu jaunatni deva iespēju sarīkot pirmo Latvijas skautu lielo nometni Rīgā — Meža parkā. Šai nometnei sekoja trīs citas, kurās visās Goppers ļoti dzīvi piedalījās. Ikreizes nometnēs bija plašs ārzemju viesu pulks, kas iepazinās arī ar mūsu dzimteni un to daudzināja tālu aiz Latvijas robežām.

Ģen. K. Goppers

Latvijas skauti savukārt ik gadus piedalījās ārzemju nometnēs, un tur nekad netrūka arī mīļa skautu prezidenta. Latvijas skautu vadību Kārlis Goppers pirmoreiz ārzemēs pārstāvēja 1924. gada pasaules ielajā nometnē. Tad Goppers deva arī vadītāja soljumu, kuŗu pieņēma pasaules skautu vadonis Bēden Pauls.

Visaugstāko skautu goda zīmi Goppers saņēma 1938. gadā sv. Juŗa dienā — „Pelēkā vilka" ordeni — no pasaules skautu vadoņa.

Daudziem cilvēkiem pēc ražena darba seko pelnīta atpūta, bet Goppera darbīgās dzīves pēdējā posmā nāca nepelnītās ciešanas. Kad sveša vara okupēja mūsu dzimteni un organizācijai iecēla t. s. pilnvarnieku, Goppers tūlīt saprata un tuvākiem līdzstrādniekiem izteicās, ka tas ir sākums skautu organizācijas likvidēšanai Latvijā, jo svešā vara nevar paciest jaunatnes kustību, kas soljusi uzticību tēvijai. Ilgāk kā parasts, Goppers ik vakarus kavējās L.S.C.O. stābā Baznīcas ielā, apdarīja pasās latviskā stilā izdalotās stāba telpas, apmīļoja tur novietotos daudzos Latvijas un ārvalstu skautu karogus un piemiņas lietas, skatu albumus un sacensības balvas.

1941. 16. aprīlī pilnvarnieks atbrīvo visu Centrālo pārvaldi un skautu prezidentu. Tajā laikā Kārlis Goppers teica zīmīgus vārdus, kas viņu ļoti labi raksturo: „Es zinu, kas mani sagaida, es negribu slēpties, tas var kaitēt maniem tuviniekiem, bez tam kā karavīrs es to nevaru darīt. Es esmu pavisam mierīgs, esiet tādi arī jūs. Es zinu, ka mani pazudinās, droši vien arī daudzus no jums, bet paliks vēl dzīvi daudz mūsu audzēkņu, kas mūsu darbu turpinās, mūsu dzimtenes un tautas labā."

Boļševiki ģen. Gopperu apcietināja. 1940. gadā. Viņa līki atrada pēc boļševiku padzīšanas Ulbrokas mežā kopā ar citiem nošautiem latviešiem. Viņa mirstīgās atliekas apbedīja Trikātas kapos.

Žēlums uzmācas pārdomājot cienījamā skautu prezidenta pienākuma apziņas pilno dzīvi, viņa sirsnīgo nodošanos latvju jaunatnei un nebeidzamo uzticību Latvijai, bet,tā pārdomājot, iezogas arī doma, ka Kārlis Goppers šodien varētu būt paglābies un būt pie mums trimdā. Prāts un visvairāk jūtas saka, ka tās būtu Kārlim Gopperam 10 un vairākkārt lielas ciešanas, jo viņš tad redzētu dolaru dievināšanu, dzimtenes aizmiršanu, svešas valodas lietošanu, kas notiek tik daudzās latviešu ģimenēs .Viņu sarūgtinātu bērni, kas latviešu bērnu nometnē runā svešā valodā, viņam sāpētu, ka tik daudz latvju skautu un vadītāju ir pametuši skautu rindas un, galvenais, pazaudējuši ticību Latvijai, kuŗu Goppers mīlēja par visu vairāk.

Nobeidzot šo aprakstu par lielā latvju dēla, karavīra un skautu vadoņa dzīvi, gribas atkārtot vārdus, ko mācītājs Kiploks teica Trikātas kapos, izvadot ģenerāli pēdējā gaitā: „Goppers nebija tikai karavīrs, kas prot cilāt vienīgi zobenu. Viņš zināja kādas brūces karš sit tautām. Tādēļ viņš interesējās par zems jaunuzbūvi. Tuva viņam bija jaunatne, nākošās Latvijas pamats. Viņš audzināja to patiesu un drošu, tādēļ ar visu sirdi nodevās skautu kustībai. Viena lieta viņu neinteresēja — politika. Viņa politika bija pavisam vienkārša: Tev, Latvija, es dodu savu sirdi. Nu šo sirdi viņš atdod tai vietai, kas visā dzimtenē bija viņam tā vismīļākā." ... „Taču dzimtenei paliek viņa sirds. Lai arī mūsu sirdis pukst tā, kā šī pukstēja kādreiz."

Skauti, pieminot mūsu vienīgo prezidentu Kārli Gopperu, apņemsimies staigāt viņa pēdās!

Ziedonis Šuriņš,
skautu vadītājs.

Vainīgi esot arī latvieši

United Press pārstāvis Londonā sniedzis ASV laikrakstiem ziņojumu, ka britu Sievu un meiteņu pamīlīdzības biedrība Londonā 26. martā ziņojusi, ka atkal pieteikti jauni 62 gadījumi, kur neprecētas jaunavas gaida mantiniekus. Vainīgi esot latvieši, poļi, amerikāņi un kanadieši. Acīmredzot ārzemniekiem ir lielāks ipevilkšanas spēks mīlas frontē nekā vietējiem angļu zēniem.

MORĀLĀ TERRORA LAPA

„Tēvija brīvajā, Tevi mēs slavinām!", tāds sauklis likts komparties lapelei „Par atgriešanos dzimtenē", ko latviešu valodā izdod čekas ģenerālis Michailovs Austrumberlīnē, komitejas „Par atgriešanos dzimtenē" aizsegā (atb. red. Ivans Muratovs).

Šo mušpapīru, kuŗam medaiņiem vārdiem jāpievilina un jāpievīļ mūsu trimdinieki brīvajā pasaulē, sistēmatiski saņem arī latviešu bēgļi ASV un Kanadā. Atklāts jautājums, kas izraisa pārdomas, ir un paliek, kur komūnisti Berlīnē iegūst mūsējo adreses Amerikas kontinentā?

Lapele mūsu trimdiniekos izraisa dažādas izjūtas: vieni to neizlasītu, numuru pēc numura nosūta vietējam politiskās drošības dienestam ar pavadrakstu- lūgumu pasargāt viņus no komūnistu propagandas literātūras iepsūtīšanas, otri — labprāt to pāršķirsta, cerēdami atrast kādas ziņas par dzīvi Latvijā. Bet kā vieni, tā otri, saņemot lapeli, vēl arvien netiek vaļā no domas, ka sūtītāju — čekistu galvenais nolūks nav tik daudz repatriācija, kā morālisks terrors: redziet nu, ka mēs tomēr sadzinām jūsu pēdas, piesargāties!

Kaut gan lapele iespiesta samērā labā latviešu valodā, pareiziem mūsu alfabēta burtiem, rūpīgā ielauzumā (šajā ziņā mums trimdā ir laikraksti, kur raksti pie ielauzuma tā saputroti, ka lasītājs par iespiesto vairs netiek gudrs), tanī par Latviju labi, ja var atrast pāris desmit rindiņu, viss pārējais attiecas uz Padomiju, un tā vien šķiet, ka izdevums ir tiešs krievu pamatizdevuma tulkojums, kas domāts krievu tautības emigrantiem. Tas, ka čekisti nav pūlējušies latviešu izdevumam piešķirt īsti latvisku seju, publicējot tanī vienīgi latviešus interesējošās ziņas, tikai pastiprina aizdomas, ka izdevuma galvenais mērķis ir terorizēt latviešu bēgļus. Ja attiecībā uz mūsu tautiešiem Vācijā, katrs šādu čekas „sveiciens" negribot mulsinoši iegulst zemapziņā, tad bēgļiem aizjūras zemēs padomju lapele nekādas baiļu raizes nesagādā, tie pasmīn par čekistu plānprātīgo vientiesību, tērētām pastmarkām un darbu un ar gandarījumu iemet ģen. Michaĭlova rokas puišu gara ražojumu mēslainē.

Raksti lapelē iedalāmi divi katēgorijās: rakstos par DP problēmām un repatriantu slavas dziesmas par ileliskajiem apstākļiem padomju paradīzē.

„Pārvietoto personu" problēmu jautājumos komūnisti joprojām turpina sen nospēlēto plati: daļa hitlersiko okupantu no Austrumeiropas zemēm uz Vāciju aizdzīto cilvēku joprojām dzīvojot tur „kā pārvietotie", daļa no tiem aizvesti uz ASV, Austrāliju, kur tos izmantojot smagos un maz atalgotos darbos, citi esot izsvaidīti pa Rietumeiropu. Smagākais „pārvietoto" stāvoklī esot viņu „pilnīgā beztiesība un spaidi, šantāža un terrors"! Viņiem apzinīgi atļemot izredzes atgriezties dzimtenē, radot tiem bezizejas stāvokļa izjūtu, lai „pataisītu tos par netīras politiskās spēles ierocīem." Tos, kas vēlotieš atgriezties mājās, vajājot un spīdzinot! Izmantojot „pārvietoto" posta stāvokli, tie esot pārvērsti ne tikai par lētu darba spēku, bet no viņu vidus cenšoties iegūt „spiegus un diversantus iesūtīšanai Pad. S-bā un tautas demokratijas zemēs"! Visdabiskākā un pareizākā ideja būtu „repatriēt DP pēc brīvprātības principa"! (Acīmredzot pēc tā paša „brīvprātības principa" pēc kuŗa meta tūkstošiem latviešu „izceļoja" uz Sibiriju! Ref.) Repatriācijas atviegliņāšanai jau esot izdots amnestijas dekrēts. Apvienotām Nācijām esot jāizkārto, lai DP vidū Padomija varētu „veikt vajadzīgo izskaidrošanas darbu!"

Repatriantu slavas dziesmas par viesmīlīgo repatriāciju un apstākļiem dzimtenē gandrīz visas parakstījuši slavu tautības bēgļi, kas atgriezušies Staļingradas, Minskas, Rostovas, Kurskas u. tml. apgabalos. Arī bildes ievietotas par repatriantiem, kuŗi atgriezušies Pleskavā, Suchumos u. tml. Tāpat no daļā par meklējamām personām mudz tikai krievu vārdi no Tulas, Minskas u. tml., pa visu laiku lapelē publicēti tikai pāris latviešu vārdi, kad meklēti Krastiņi no Čiekurkalna, Monika Vanaga no Sarkandaugavas, bet kādu Andreju Verbicki no Latvijas meklē viņa bērni Charkovā (acīmredzot „brīvprātīgos" darbos izbraukuši).

Daudz rakstu par apstākļiem krievu apgabalos, maz par Latviju, tās pašas oficiālas ziņas. Piem., ka deputāte Marta Semule no Gulbenes rajona kolchoza „Kapdarbība" dabūjusi Darba varones titulu un Latvijas PSRS labākās slaucējas godu, jo pag. saimniecības gadā no 8 viņas kopšanā nodotām govīm viņa ieguvusi 5640 kg piena no katras. Tāds pats tituls piešķirts cesvainietei Marijai Gailītei (vidējais izslaukums 5778 kg piena no govs), Ventspils rajonā Emīlijai Bērzniecei, mārupietei Rozālijai Goldsteinai un baldonietei Ausmai Latvietei. Laikam Berlīnes čekistus būs aizsniegušas ziņas, ka latvieši par lapeli, kuŗā ir tikai apraksti par vaņķām, pirdz, jo 18. n-rā piepeši veselas divas lapaspuses veltītas tikai Latvijai, iespiežot Rīgas apstādījumu skatu, ainu no „Baņutas" izrādes (beigu skatā Baņutu dzied Žermena Vāgnere), repatriantu no Vācijas atbildēm un vēstulēm (Valija Rubene, Milda Jagže, J. Šteins, Alberts Reinis u. c.) 76 g. vecā Sofija Preise raksta vēstuli dēlam zobu tehniķim Jānim uz Austrāliju: „Kāpēc tu mokies, tur Austrālijā?" Lidija Vēze no Nirnbergas nometnes repatriējusies uz Latviju, kur to gaidījis viņas vīrs, 19. divīzijas leģionārs, tagad esot klavierpaidagoge, piedalījusies „latviešu mākslas dekādē Maskavā"' un gaužas par „saviem radiniekiem" Zinaīdu Lazdu, Hertu Lūsi, Ati Teichmani, Voldemāru Meļķi un Jēkabu Poruku, kuŗiem publiski novēl „drīzāk atgriezties dzimtenē."

Rīgas ostā esot tik daudz jūras tvaikoņu, ka ostiniekiem palīgā atbraukuši 100 krāvēju no Viborgas un Archangeļskas ostām. Buržuaziskajā Latvijā vairāk nekā 10% no iedzīvotājiem nepratuši lasīt un rakstīt, Padomju vara (pareizi teikts: v a r a!) tagad veicot lielu darbu lai likvidētu analfabētismu, tagad mācoties gan bērni, gan sirmgalvji, Padomju Latvijas zemnieki atbrīvojušies no vergošanas budžiem, apvienojušies kolchozos. Bijušie kalpi un bezzemnieki tagad arvien biežāk pērkot automašīnas, ceļot mājas, par kādām pat nesapņojuši buržuaziskās Latvijas laikā! Sociālistiskā sabiedriskā iekārta sniedzot visplašākās jaunrades iespējas Latvijas tautas radošajiem spēkiem. Viņi zina, raksta Augstākās pad. prezidija prdis K. Ozoliņš, ka vienotās padomju zemēs slēpjoties varens spēks, kas spējīgs nosargāt mieru un savaldīt jebkuŗu agresoru (autoram bikses dreb, iedomājamies pārliecīgi lielo utaino un badakāsaino krieviņu ieplūšanu mūsu mētropolē, bet, ka „Rīga ar katru dienu kļūst bagātāka", tas gan būs meli, jo desmitiem smagi piekrauto vilcienu, ik dienas izvedot latviešu mantas un ražojumus, Latviju straujā tempā tikai nopliciņa un padara vienlīdzīgu pārējām varenplašās apspiestām zemēm!

(Nobeigums 4. lpp.)

CEĻA VĀRDI

Dzīvē iet tieši tāpat kā pie debesīm: arī tur, tiklīdz zvaigznes vienā debesu pusē noriet, tās uzaust otrā malā.

Žans Pols

*

Dzīvot — tas nozīmē katru mirkli no sevis atgrūst kaut ko, kas taisās mirt. Ničše

*

Katra sieviete spēj ne no kā iztaisīt trīs lietas: salātus, cepuri un škandālu.

Oskars Vailds

*

Kas visu izšķir? Mana izjūta, kad kļūstu kluss un klausos uz iekšu, lai saklausītu atbildi uz savu jautājumu.

Rilke

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

PĒTEŖA BAZNĪCAS TORNIS VĒL ARVIEN DEG...

Žurnālā Life, ko lasa miljoni amerikāņu, bija redzams ASV prezidents Eizenhauers pie prof. Ludolfa Liberta gleznas Rīgas torņi. Tas bija dienā, kad Eizenhauers paziņoja tautai, ka kandidēs otrreiz prezidenta amatam.

Dāvinot šo gleznu Eizenhauera prezidentūras sākumā, latviešu trimdinieki šajā dāvanā ielika visas savas skaistākās brīvības cerības Latvijai.

Ir pagājuši gadi ar lieliem notikumiem pasaulē, bet Rīgas baznīcu torņos vēl arvien nezvana brīvības zvani Latvijai.

Tīši vai gadījuma pēc, to mēs nezinām, bet ir noticis tā, ka, stāvēdams pie apspiestās Rīgas baznīcas torņiem, ASV prezidents liek visas savas cerības uz amerikāņu nāciju ,ka viņu ievēlēs atkal, lai viņš varētu piepildīt, ko vēl nav paspējis vai varējis. Viens nepiepildīts uzdevums — apspiesto tautu atbrīvošana ,ko ASV prezidents vēlas no sirds. Tur mūsu cerības sastopas ar viņa cerībām.

Mūsu sirdīs Pētera baznīcas tornis vēl deg. Tas degs un nesadegs tik ilgi, cik ilgi Latvijā valdīs svešā vara. Pētera baznīcas tornis deg arī Life jaunākajā numurā, kur to redz miljoniem kristīgo amerikāņu, arī tie mācītāji, kas nupat apciemoja Padomju Savienību.

Latviete no Norsemptonas Masačuzetā ar angliski uzvārdu — Irene S. White Life žurnālā pastāsta, prezidents Eizenhauers stāv pie Rīgas torņiem, no kuŗiem centrā esošais tornis ir Pētera baznīcas, kur viņa esot iesvētīta. Un viņa pastāsta arī to, ko komūnisti ir izdarījuši ar Pētera baznīcu, ko rādot degošais Pētera baznīcas tornis,

Kāds amerikāņu mācītājs jautāja kādam latvietim: ko es varu darīt Latvijas brīvībai? Un viņš rakstīja vēstuli savas pilsētas laikrakstam, lai stāstītu saviem līdzcilvēkiem par komūnistu briesmu darbiem Latvijā. Pētera baznīcas tornis deg arī kāda amerikāņa sirdī...

Saturns.

Savienotās VALSTIS

ČIKĀGA

❶ Latviešu ev.-lut. Ciānas draudzes svētdienas skolas Lieldiensvētku sarīkojumu programmu bazniccas apakšējā zālē noklausījās ap 100 tautiešu. Skolas pārziņa māc. J. Strautnieka svētrunai sekoja aktr. Smaidas Ošas deklamācijas. Deklamātore bija izvēlējusies Līgotņu Jēkaba, Aspazijas, Edv. Virzas un K. Skalbes maziem klausītājiem piemērotus Lieldiensvētku dzejoļus - Kristus leģenda, Mazais Cakējs, Pavasarī un Dziesmu kalējs. Priekšnesumi izskanēja teicamā izteiksmē un labā dikcijā.

Jau vairāk laicīga satura dziesmas dziedāja soliste Alma Kalngara: J. Vītola Mēness starus stīgo, V. Upenieka Kamene un Alfr. Kalniņa Pļāvēja diendusa, gūstot auditorijas nedalītu atsaucību, sevišķi ar pēdējo. Klavierpavadījumus smalkjūtīgi veica Zaiga Ore, kas nesen Oklāhamā beigusi mūzikas kolledžu un tikai pirms 2 mēnešiem pārnākusi uz pastāvīgu dzīvi Čikāgā. Pēc programmas sarīkojuma dalībnieki uzkavējās pie dr. dāmu komitejas klātajiem kafijas galdiem. Programma noslēdzās ar rotaļām un dejām, un šo prieku kā mazajiem, tā lielajiem sagādāja akordeonists Kalniņš.

MEIVUDA (ILL.)

❶ Sv. Pāvila draudzes rīkotajā koncertā, kas notika Čikāgas luterāņu semināra baznīcā. Pūpolu svētdienā, piedalījās tenors Ernests Kupcis un pianiste Maija Jēkabsone. Programmā bija uzņemti tikai latviešu komponistu darbi — Dārziņa, Kalniņa u. c. E. Kupcis, kas nesen beidza mūzikas institūtu ar Master of Art's gradu, šai koncertā apliecināja jau diezgan pilnīgu gatavību, kā dziesmu tulkojumā, tā technikā un priekšnesumā. Maija Jēkabsone bija teicama pavadītāja. Arī solo priekšnesumus viņa sniedza ar īstas mākslinieces pieeju. Publikas bija ap 150, kādu skaitu šeit piedzīvo tikai pirmklasīgi mākslinieki.

Indiānāpolē

❶ Agronoms Jānis Pūteliņš šinīs dienās atskatījās uz 50 mūža gadiem. Gaviļnieks strādā par mūrnieku, aktīvs vietējā sabiedriskajā darbā un ir ilggadīgs latviešu draudzes priekšnieka vietnieks. Pieder pie Frat. Metropolitanas saimes.

❶ Pirmdienā pēc Lieldienām vietējās krimināltiesas 1. nodaļā 10 redzēju vīri un 2 dāmas turpat stundu sprieda, vai latvietis Adolfs Liepa ir vainīgs, vai ne. Liepa bija apsūdzēts, ka ierēdībā stāvoklī vadījis savus spēkratus tā, ka tie skāruši kādas amerikānietes auto. Cietušās vīrs drāzies L. nopakaļus un izrāvis startera atslēgas. Pēc tam, kad zvērināto kollēģija Liepu bija atzinusi par vainīgu, tiesnesis Makdonalds viņu sodīja ar 100. dol naudas sodu, tiesas izdevumiem un atņēma braukšanas atļauju uz 1 gadu. Tanī pašā laikā vietējie laikraksti ziņoja, ka par DD (drunken driving) Jānim Lucim auto satikšmes pārvalde noņēmusi braukšanas atļauju uz 2 gadiem.

❶ Tautietis Blūms kā otro auto savas ģimenes vajadzībām iegādājies Volkswagen, tā kļūdams par pirmo VW īpašnieku latviešu saimē šajā novadā. Savā laikā ziņojām, ka VW fabrikas nopirkušas Nubransvikā, N. J. bij. Studebekera rūpnīcu, lai ASV ražotu šos vācu mazvāgus. Projekts tomēr palicis neīstenots, jo auto produkcijas izdevumi šajā zemē tik augsti, ka tomēr izdevīgāk iznākot pārvest uz Ameriku Vācijā ražotos auto, samaksājot dārgo transportu pāri Atlantijas okeānam, kā arī lielo ASV ievedmuitu. **krk.**

MILVOKOS

❶ Milvoki bija pirmā pilsēta, kuŗā V. Dārziņš iesāka savu koncertu turneju. Šī bija arī pirmā pilsēta, kur tika atskaņota viņa jaunā svīta. Minētais koncerts notika 7. aprīlī, tas bija samērā labi apmeklēts. Klausītāju vidū bija ieradies ar prof. K. Puriņš, kas šin kontinentā nodzīvojis 62 gadi. 25 g. vecumā viņš atstājis dzimteni, lai te ar īstu latvisku neatlaidību un uzņēmību savu vārdu ierakstītu Viskonsinas kolledžas vēsturē. Koncerta starpbrīdi studentu pārstāvis V. Vējiņš sirmajam profesoram pasniedza grāmatu, lūdzot viņu arī turpmāk apmeklēt latviešu sarīkojumus.

Komponistam V. Dārziņam bija jādod daudz piedevu. Starp citu uz prof. K. Puriņa vēlēšanos — spēlēt kādu latviešu tautas dziesmu, komponists improvizēja Maziņš bija netika 31. martā latviešu biedrības telpās; to vadīja fonda pilnvarotais H. Ritums. Sapulcē pārrunāja fonda pilnsapulces darba kārtību kongresam Klīvlendā, sevišķu vērību piešķirot jautājumam par nekustama īpašuma iegādi veco ļaužu atpūtas mītnes un bērnu vasaras kolonijas vajadzībām. Par fonda pilnvaroto arī turpmāk izraudzīja H. Ritumu, viņš pārstāvēs arī nodaļu Klīvlendas kongresā, bet substitūts būs K. Krūmiņš. ALPF Grand Rapidos jau iestājušies 77 jaunie galīgi nojauktas vai daļēji bojātas. Notikuma vietas otrā rītā izskatījās, it kā tās būtu bijušas zem īznīcinoša lidmašīņu bumbu lietus. Notikumu rajonu apsargāja policija un nacionālās gvardes vīri. Slimnīcas pārpildītas, un cietušajiem pirmo palīdzību sniedza viesnīcas un citi atsaucīgi laudis privātajās mājās. Grand Rapidos tieši sagrautas 3 mājas un dažām bojāti jumti, arī kādai mūsu tautiešu mājai, bet citādi latvieši no šī milzu negaisa nav cietuši.

❶ Gadskārtējie tulpju svētki Holandes pilsētiņa pie Grand Rapidiem šogad būs no 16. — 19. maijam, un pašlaik notiek jo rosīga gatavošanās šim plašajam sarīkojumam, kas gadu no gada pievelk ārkārtīgi daudz apmeklētāju ne tikai no Savienotajām Valstīm, bet no Kanadas un daudzām citām zemēm. Svētku laikā notiek izstādes, koŗu koncerti, dejošana ielās koka tupelēs, un visus šos sarīkojumus ievada grandioza parāde. Svētku dienās smagi pienākumi satiksmes kārtotājiem, jo mašīnu pieplūdums ir milzīgs. Arī latvieši arvien atrodas daudzo vērotāju pulkā, un tos galvenokārt pievelk krāšņie tulpju lauki.

V. Z.

❶ Čikāgas teātris ar E. Zālītes Bīstamo vecumu šeit viesosies 22. aprīlī. Izrāde notiks Bohemian Club telpās, sākums plkst. 6 vakarā. Izrādes tirais atlikums par labu Milvoku studentu kopai.

❶ 28. aprīlī DV apv. vīru koris rīkos savu gadskārtējo koncertu. Mīnētajā vakarā pirmoreiz atklātībā parādīsies DV tautisko deju ansamblis. Pēc priekšnesumiem sekos deja. Minētais šarīkojums notiks Ahepa kluba telpās.

GRAND RAPIDI (MICH.)

❶ Borisa Piekalnīša koncerts 25. martā Grand Rapidu latviešu biedrības telpas bija pievilcis nepilnus simt klausītājus, kas ar lielu uzmanību sekoja vērtīgajiem dziedoņa sniegumiem, kuŗi sagādaja tiem patīkamu mākslas pēcpusdienu. Pie klavierēm pavadīja V. Treimanis. Netrūka ziedu un aplausu.

❶ Amerikas latviešu palīdzības fonda vietējās nodaļas sapulce no-

— Cik lēcieniem ar izplētni ir jāizdodas, lai varētu sevi uzskatīt par īsti apmācītu izplētņu lēcēju?
— Visiem...

MORĀLĀ TERRORA LAPA

(Pārnesums no 3. lpp.)

J. Vize no Rostokas, Austrumvācijas, 6 nedēļas apmeklējis tuviniekus Rīgā, parakstījis čekistu priekšā diktēto vēstuli, ka „Rīgas tirgus paviljona letes pildījuši gaļa, sviests, krējums, siers, putni, saknes, augļi un zivis. Cilvēki dzīvojot laimīgi, gatavi aizsargāt savus mierīgā darbā gūtos panākumus" (ja atkaļ bija jārunā par zemes „aizsargāšanu", tad tas labākais pierādījums, ka čekistu zemapziņā kvēl un kaist bailes, ka latvieši pie sevis klusi dungo: Biedri, atmaksa jums reiz būs barga!)

No Kanadas atgriezies kāds krievs Ilčuks, kurš te bijis bezdarbnieks, izklāsta, ka Hamiltonā kāds bezdarbnieks pārgriezis vēnas, bet Montreālā badā dzīvojot, kāda vecenīte noslīcinājusies Sv. Labrenča upē. Tie neesot nekādi izņēmumi, bet tipiska parādība Kanadā šodien! Hamiltonas laikraksts „Spectator" baidot DP, kas vēlētos atgriezties: jūs nositīs, jūs aizvedīs uz Sibiriju mūžīgos kalnrūpniecības darbos. Bij. torontieši, ukraiņi Belousovi, kas pazīstami kā futbolisti Trezub komandā, atgriezušies Ukrainā stāsta, cik Kanadā briesmīgu futbolu spēlējuši: tikko iesisti vārti, pretinieku piekrijēji izskrējuši laukumā un metuši ar avīzēs ietītām pudelēm. Centra uzbrucējs tā piekauts, ka 2 mēn. gulējis slimnīcā.

Anglijas latvieši lapelē pieminēti rakstā „Viegla dzīve uz nelaimīgo tautas brāļu rēķina", vārdā saucot „buržuaziskās valdības sūtni" Zariņu, tirdzniecības atašeju Zolmani, militāro atšeju pulkv. Kalniņu, konsulu Ozolu, mācītājus Bergu un Šlokenbergu u. c. „bijušos", kas esot apmetušies Londonas aristokratijas rajonā, tikai 20 min gājienā no paša karāļa pils!

Vienā no lapeles numuriem iespiests krievā Sergeja Smirnova dzejolis „Un kur egles sarmas gaišas — lai tur baloži, ne bumbvedēji laižas..." Kurš no latviešu dzejdariem to pārtulkojis, nav minēts, bet „cenzoņu" jau netrūks. Mūsu lasītāji vēl taču labi atceras kādu rakstu „Latvijā Am.", kur tika minēti fakti, kur kāds pazīstams sociāldemokratu dzejnieks, pēc krievu okupantu ienākšanas, pret labu samaksu pārtulkojis iedīdīšanai latviešos padomju propagandas dziesmas Maskava un Varen plaša... (Kā pilsonība trimdā šo pakalpojumu sarkaniem novērtēja, tas mums labi zināms!)

Beidzot gribētos citēt kāda DP no Rietumvācijas lapelē (18. n-rā) publicēto vēstuli: „Es nevaru mierīgi gulēt, domāju par dzimteni. Mans vienīgais sapnis saistīts ar dārgo tēviju!" Arī mums ikvienam patiešām jādomā ik brīdi par dzimteni, par mūsu tautas brāļiem, kuri tur cieš smago melu postu un iverdzības terroru.

Komūnistu propagandas „avīze" latviešu valodā, ko saņem trimdinieki brīvības zemēs, tikai pastiprino šo izjūtu, cik smagā bezcerībā un apspiestībā, Kremļa kakla kungu jūgā savu dzīvību velk latvietis savā tēvu tēvu mantotajā zemē. Komūnistiskā lapele mēslainei panāk pretējo: tā negribīgi atklāj mums mokas, kuŗām šodien beigas nav paredzamas, ja Rietumu valstsvīri neatmodīsies, iekāms nav par vēlu!

K. Ludis.

PIE MŪSU KAIMIŅIEM LIETUVJIEM

Kārkliņa „Sarkanvīns" Bostonā, Ņujorkā un Voterberijā.

Latviešu rakstnieka V. Kārkliņa trijcēlienu komēdija „Sarkanvīns", kas tulkota lietuviešu valodā un ko iestudējusi Bostonas lietuviešu drāmas trupa, nesen ar lielām sekmēm tika izrādīta Ņujorkā. Tā esat pievilkusi neparasti daudz publikas, kas izrādei sekojusi ar lielu uzmanību.

Arī Voterberijas (Waterbury, Conn.) lietuviešu biedrība ielūgusi Bostonas trupu viesoties ar „Sarkanvīna izrādi 8. aprīlī lietuvju draudzes zālē.

⁂

Čikāgā, 17. martā tika iesvētīts stūrakmens (tajā iemūrēti nama meti, iesvētības protokols, vairāku simtu dalībnieku paraksti, sauja Lietuvas zemes, Baltijas jūras dzintara un akmens gabaliņš) jaunajam „Draugas" namam, kur vasaras beigās pārcelsies spiestuve ar redakciju. Turpat arī cels (otrā posmā) jaunu katoļu marianu klosteri ar kapliču.

Tā kā šis celtniecības projekts ir ļoti plašs, tad visa katoliskā lietuvju saime vāca ziedojumus. 18. martā, lai atbalstītu šo namu fondu, čikāgieši (Draugas) rīkoja pirmo šāda veida sarīkojumu — $25 pusdienas, kur ieradās tuvu pie 900 lietuviešu (vairākumā kultūras darbinieki), kas rezultātā deva $75.000,- būvju un jaunās spiestuves mašīnu fondam. (Draugas spiestuve un iekārta izmaksās vairāk par $250.000).

Vai lietuviešu universitāte Sav. Valstīs?

Viens no lietuviešu trimdinieku sapņiem, liekas, drīzumā sāks piepildīties: Lietuvjiem būs pašiem sava universitāte vai kolledža ASV — Marianapolē.

Pašlaik lietuviešu presē šis jaunātjums tiek pamatīgi apsvērts. Padomā dibināt lietuvju valodas un vēstures katedras. Universitātē darbosies arī mūzikas, dziedāšanas, tautas deju, drāmas un citas nozares. Cer noorganizēt kori, orķestri, drāmas ansambli u. t. t.

Augstskolu vadītu katoļi, tēvi marianī. Studentiem būtu jāvalkā formas tērps. Mācības iestādē uzturēs kareiviskŗu un stingru fizisķās kultūras disciplīnu. Paredzēts arī ROTC kadru apmācības. Par mācības spēkiem tiks uzaicināti tie paidagogi, kas jau no savas jaunības rūpējušies par jaunatnes izaudzināšanu kristietiskā un lietuviskā garā.

Lai Dievs dod spēku mūsu brāļiem — lietuvjiem šo darbu teicami veikt.

Atoms.

Dairas Sproģes panākumi TV

Bafalo „TV Junior Talent Show" raidījumā pagājušā svētdienā debitēja Veras Keišes baleta skolas stipendiante, 10 g. v. Daira Sproģe. Lai gan ierobežotais dejas laukums Dairai neatļāva sevi parādīt pilnīgi, viņa savu polku nodejoja bez kļūmēm ar patikamu izteiksmi. Niezpalika arī grūtāki tehniski griezieni — šenē, piruetes. Intervijā „Tēvocis Džērijs" skatītājiem uzsvēra, ka mazā Daira ir latviete no Toronto. Pianiste savukārt atzina, ka, kaut arī dejojot nepiemērotā laukumā, Daira Sproģe bijusi techniski ekselenta. No skatītāju viedokļa raidījuma režija atgādināja bērnu modes skati, jo Džērijs visvairāk uzmanības veltīja mazajiem skatītājiem un to apģērbiem.

Sakarā ar Dairas dēbiju TV, Bafalo latviešu biedrība savlaicīgi bija noorganizējusi bērnu pēcpusdienu Internacionālā institūtā. Sarīkojums pulcināja pilnu zāli tautiešu ,un Daira Sproģe atkārtoja savu polku, ko klātesošie uzņēma skaļiem aplausiem. Par Dairas baleta gaitām stāstīja redaktors Ed. Tūbelis.

Bērnu pēcpusdienā ar deklamācijām un dejām uzstājās čaklākie latviešu bērni Bafalo, bet klavieru pavadījumus veica pianiste Živersa. Pēc bērnu „parādes" klātesošie pulcējās pie klātiem azaida galdiem.

Par sarīkojuma labo izdošanos un viesmīlību pateicība pienākas latviešu biedrības priekšniekam Blaumanim un redaktoram Ed. Tūbelim ar kundzēm un enerģisko meitu Silviju.

Niagaras mazpulka gadskārtējo Lieldienas olu krāsošanas sacensību godalgošanas komisija un mazpulka vadība. No kreisās: dalījamatnieks H. Lapiņš, godalgošanas komitejas pr-sēde kaucmindiete V. Lange, mazp. vadītājs agr. P. Treijers un Niagāras latv. setdienas skolas pārzinis J. Rudovičs. Aizmugurē stāv mazpulka pr-ce Rūta Skalde. Priekšā uz galda jaunākās un vecākās grupas sacensību dalībnieku darbi ,kuŗiem komiteja piešķīra godalgas. J. Ligera uzņēmums.

DV Hamiltonas nodaļas sporta kopas „Sparta" ballē par 1956. gada karalieni ievēlēja Ināru Nagobadu (Bafalo). Attēlā balles karalienei ziedus pasniedz sporta kopas pr-dis V. Martinaitis. J. Ligera uzņēmums.

LONDONAS (ONT.) JAUNATNES PULCIŅA GADA SVĒTKOS

Rakstnieku vakarā savus darbus lasīja: no kr.: A. Voitkus, B. Pope, A. Gailīte, I. Gubiņa, I. Vīksna. Pa labi puic. pr-ks G. Brikmanis. Foto O. Lesiņš

Karoga iesvēte un rakstnieku vakars

LLJ pulciņš 7. un 8. aprīlī svinēja otros gada svētkus. Tos ievadīja māc. V. Šēfers ar svētbrīdi Trīsvienības luterāņu baznīcā, kur iesvētīja Latvijas demokratiskās republikas karogu. Jaunā karoga iesvētē asistēja ar Londonas mazpulka, DV Londonas nodaļas un LLkopas karogiem.

Vakarā notika svinīgs akts Orange Hall. Tanī vispirms LL ev. -lut. draudze, DV Londonas nodaļa un LL kopa pasniedza min. pulciņam iesvētīto karogu LLJ pulciņa pr-kam G. Brikmanim, kas deva svinīgu solījumu un nodeva karogu valdes pārstāvjiem glabāšanai un sargāšanai, līdz būs iespējams to aizvest uz atbrīvoto Latviju.

Pēc tam A. Banga sniedza statistiskas ziņas par LLJP darbību pirmajos pastāvēšanas gados, ar to raksturojot pulciņa darbu, kas tiešām liecina par aktīvitāti un mērķtiecīgu rīcību tēvijas labā. Tad sākās apsveikumi — prof. A. Dreimanis apsveica LNAK un LL kopas vārdā, A. Beitāns sveica DV Londonas nodaļas uzdevumā un pasniedza aploksni pulciņa mērķu sekmēšanai, LL sestdienas skolas vadītājs P. Dreimanis savu apsveikumu papildināja ar Latvijas uzskatāmības karti, ko izdevis apgāds Imanta. Rakstveida apsveikumus atsūtījuši Toronto, Hamiltonas un Niagāras pulciņi un E. Ūdris veltījumu dzejā. Šis svinīgais akts dziļi ietekmēja jauniešus un viņu labvēļus, kā arī norādīja, kā sasniedzami Jaunatnes pulciņa cēlie mērķi. Par LLJP rosību, stāju un kultūrālajiem sasniegumiem liecināja arī turpmākais — D. Grīnas baleta priekšnesumi, A. Miķelsones klavieru spēle un jaunatnes tautiskās dejas. Tām sekoja visu sarīkojuma dalībnieku deja, kas liecināja par jaunatnes jautrību, sparu un sadraudzību.

Otrā dienā Odd Fellows Temple zālē bija ierīkota LLJP sekciju darba skate, kurā bija vērojami sekciju sasniegumi, īpaši rokdarbu sekcijas un bez tam Latvijas kartē atzīmētā Londonas latviešu jauniešu dzimtene.

Šinī dienā notika arī latviešu rakstnieku pēcpusdiena. Toronto dzīvojošie rakstnieki bija mērojuši diezgan tālu ceļu, lai uzņemtu tiešus sakarus ar latviešu jauniešiem un citiem tautiešiem. Viņi paši lasīja savus darbus — Angelika Gailīte un Biruta Popa stāstus, Ingrida Vīksna un Indra Gubiņa dzejoļus un Arturs Voitkus humoristisku tēlojumu. Klausītāji ar lielu interesi sekoja priekšnesumiem, un Jaunatnes pulciņa dalībnieces pasniedza rakstniekiem ziedus.

Noslēgumā pulciņa priekšnieks G. Brikmanis pateicās LL organizācijām par dāvāto karogu, rakstniekiem par jaunatnes sarīkojuma kuplināšanu un visiem tautiešiem par atsaucību un piedalīšanos jaunatnes pulciņa gada svētkos. Ps

RAKSTAMMAŠINAS
ar un bez latviešu taustiņu iekārtas uz izdevīgiem nosacījumiem un lēti piedāvā
ALEKSANDRS KANBERGS
596 Sherbourne St., Toronto
Iznomā rakstāmmašinas ar latviešu taustiņu iekārtu.

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
Izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes.
Amatieru filmas attīsta un kopē.
Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt
HA 3800. 445 Pape Ave

KLAVIERU BUVĒTĀJS
A. KĻAVIŅŠ
skaņo, labo, modernizē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieru pircējiem.
90 London St., Toronto
Tel. KE 8609
Pastāvīgi krāj. lietotas klavieres

LATVIEŠU PUĶU SALONS
C A L L A
727 Danforth Ave, pie Pape,
tel. HA 9911, Toronto
Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem ● Bagātīgā izvēlē griezti ziedi ● Podu puķes. ● Zaļumi un tropiskie stādi. Tautiski izstrādājumi. ● Keramika.
Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus
Mēs piegādājam mājās

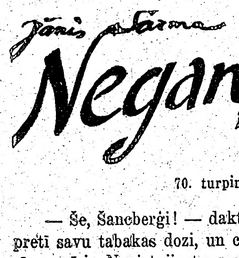

JA JŪSU KĀJĀM BŪTU ACIS,

tās bez kavēšanās steigtos pie PENMANS, kas ražo vienīgais DUBULTPĒDU ZEĶES... nepārspētas ērtības; tās patīkamas kājām.

Pavasarim Penmans laiž tirgū dubultadījuma **dubultpēdu** zeķes, gaumīgās krāsās — kā vienkrāsainas, tā musturotas. Tā, ja jūsu kājām būtu acis — un tās varētu arī runāt — tās teiktu: „Tiešām **dubultpēdu** adītās zeķes ir pērkamas pie

21-5-6

Penmans

Jānis Lasmanis Negantnieks ROMANS

70. turpinājums

— Še, Šanceberģi! — dakteris viņam tūliņ sniedza pretī savu tabakas dozi, un cieminš no tās izcēla milzīgu prīzi. Novietojis to ar saliekta ikšķa palīdzību attiecīgā vietā, viņš sāka neganti šķaudīt, pie tam locīdamies ar visu ķermeni te uz vienu, te otru pusi, ka visapkārt atskanēja smiekli. Tikko tie aprima, Pumpurs satvēra viņu aiz elkoņa un aizveda pie Neikena jaunkundzes.

— Die hübsche Nonne von Laskaten — Musikdirektor Peter von Schanzberg, — viņš iepazīstināja abus ar tik dziļu nopietnību, ka sacēlās jauns smieklu vilnis, bet Neikena jaunkundze ļoti sakautrējās, jo Šanceberģi līdz šim nebija pazinusi.

— Nu, to tu izdariji ļoti nopietni, — Šanceberģis Pumpuru lielīja, — ja ar to pašu nopietnību ņemsies mīt ērģeļu pāminas, tad dienās kļūsi par paminu direktoru. Bet tagad dabū man kādu ķebli, kur pakāpties, lai varu diriģēt, jo kur tik daudz krietnu tautiešu kopā, tur jādibina dziedāšanas koris. Tātad tu, Stērste, stājies pie tenoriem blakām Pilsātniekam. Krogzemis ar Pumpuru, protams, ir basi, bet Tullijs ar Kaudzītes Reini... —

— Mums ar Reini nav dziedamo rīkļu... — Tullijs aizbildinājā sevi un Reini.

— Labi! — diriģents bija ar mieru, — varat tad ieņemt plačus pie kundzeņu kājām, jo arī viņas nedziedās, tāpēc ka tiek dibināts vīru koris. —

— Bet, pirms top dibināts koris, jāzina, kādas dziesmas taps dziedātas, — Pilsētnieks apstādināja koŗa dibināšanu.

— Mēs labprāt gribētu klausīties daudzbalsīgi Pumpura dziesmiņu Stāsti manim, Daugaviņa, jo līdz šim to esam dzirdējušas dziedam tikai vienbalsīgi, — Rātminderu Līzbete izteica abu kundzeņu vēlēšanos par jo godājamām, šoreiz turu sevi par aicinātu tām pretoties, — Pilsātnieks paziņoja ļoti katēgoriski.

— Kāpēc? — atskaņēja no visām pusēm jautājumi.

— Tāpēc, ka šo dziesmiņu tagad dzied ne vien visās kāzās un atkāzās, bet pat jau arī kristībās, ar ko notiek ne vien dailības jušanu nodeldēšana, bet kļūst pārāk izcildināta arī līgaviņu būšana... —

— Mums šeit pienāktos teikt ne līgaviņu būšana, bet gan runāt par līgavaiņu stāvokli, — Kronvalds kā valodnieks laboja Pilsātnieka stilu.

— Pateikšanu! — Pilsātnieks palocījās pret Kronvaldu, — tātad, dziedādami Pumpura lielā steigā rakstīto dziesmiņu par Daugavas un Gaujas krastu līgaviņām, ar to pārāk pacildinām līgaviņas pretim līgavaiņiem, kas manuprāt nāk līgavaiņiem par ļaunu.—

— Tu Pilsātniek, nostādamies pret līgavaiņu stāvokļa izcildināšanu, neesi vis īsti patiess, — Pumpurs aizstāvēja savu dzejdarbu, — jo visiem jau ir labi zināms, ka tavā dzejolī Ozoli vēl Baltijā ar ozoliem domāti tautu dēli, tātad līgavaiņi. Bet, ja nu šo tavu dziesmu neviens negrib dziedāt, tad es to saprotu tā, kā visi labāk grib, lai cildina līgaviņas, nevis līgavaiņus. —

Pēc šiem Pumpura vārdiem sacēlās liela kņada, jo radās aizstāvji kā Pilsātnieka, tā Pumpura domām. Tikai pēc krietna brīža Šanceberģis, kuŗš pats bija kaut kur sadabūjis ķebli ar diezgan ļodzīgām kājām, ar pūlēm turēdamies uz tā, krietni pērkoniskā balsī noklusināja troksni.

— Kur divi plēšas, tur allaž panākumi ir trešajam, kuŗš tos vērojis, glabādams sevī sirds mieru. Šoreiz tas tā ir ar mani, un tāpēc arī ieguvums pienākas man. Esmu, proti, pats sacerējis un licis uz balsīm dziesmu, kuŗa sākas ar šādām rindiņām:

Tev dziļi acīs ieskatīju,
Kas spīdēja no laimības...

Šai manai dziesmiņai dodama priekšroka, ja to stādām pretī kā Pumpura, tāpat arī Pilsātnieka dziesmiņām, kuŗās lasām gaužām vienpusīgas jušanas. Manējā turpretī rāda, ka tīklab līgaviņa, kā arī līgavainis, nostādīti kopējā un vienādā būšanā jeb stāvoklī: jo, proti, šai ir aciņš, bet šis, tas ir līgavainis, tur skatās jo dziļi iekšā. Man gan nevajadzēs nevienu mācīt, ka no tā beigās celsies mīļiga un jauka saskanēšana jeb harmonija, ar ko izbeigsies ķildas arī mūsu starpā, kas cēlušās Pumpura un Pilsātnieka dziesmu dēļ.

Visiem gribot negribot vajadzēja atzīt, ka Šanceberģim taisnība, un viņš tad arī, turēdamies ķeblī, sāka mācīt atsevišķas balsis, skatīdamies nošu lapiņā un dziedādams no tās priekšā, jo klavieru dakteŗa mājā nebija. Dziedātāji mācījās nopietni un pat ar sajūsmu, tā kā tad, kad Made ar Kati sāka klāt vakariņu galdu, koris bija visas grūtības pārvarējis un Šanceberģa dziesma skanēja korrekti un arī ar nenoliedzamu jūtu pilnību.

XLIII

Kas man deva to meitiņu,
Kas man tika prātiņam?
Tautas dziesma

Iznākuši no doktorāta, visi diezgan trokšņainā pulkā devās pa lielceļu uz Vecpiebalgu. Bet drīz vien pulks izšķīda, radās divatā vai trijatā gājēji, kas, runās iekarsuši, citus vairs nevēroja.

Nakts bija rāma un gaiša, un pilna veļu vakara drūmā miera un skumju, kad cilvēks baidās palikt viens. Tāpēc arī runātājiem negribējās šķirties, viņi šad un tad apstājās, lai atvadītos un nogrieztos no lielceļa pa vienam vai diviem lauku mazajos ceļos, bet tad apdomājušies gāja atkal citiem līdz tālāk, aizbildinādami sevi ar to, ka var jau sasniegt mājas arī pa citu ceļu.

Ceļmalas koki bija jau gandrīz kaili, un, ja kādā arī vēl turējās nodzeltējis lapu skupsnītis, tad, uzpūšot mazākai vēsmai, lapas citpakaļ citai atraisījās no zara un padevīgi nogūlās lielceļa malas grāvī. Tas notika tik bezcerības pilnā pazemībā, ka varēja modināt vai izmisumu.

Krogzemis, soļodams blakām Neikenu Rozālijai un Rātminderu Līzbetei, noliecās un pacēla dzeltensārtu, platu kļavu lapu.

— Vai rudens lapu košums jums tīkams, Krogzemja kungs? — Līzbete jautāja.

— Mani iepriecina pavasaris, rudens košums man liek domāt par kādu lielu vispārēju bēru godu, kam seko iznīcība un tumsa. —

— Un jums, Rozālij? — Līzbete taujāja tālāk.

— Man?... Ja, ich liebe die Herbsttage... Rudenī īsti jūtu, cik skaists bija aizgājušais ziedonis...

— Neikena jaunkundze atteica, jaukdama latviešu un vācu vārdus, jo domāja, ka nespēs latviski pateikt savas domas tik skaidri kā vāciski. Viņa atlatviskojās ļoti uzmanīgi, sperdama visai īsus solīšus latviskajā pasaulē.

Līzbete nopūtās, jo arī viņai bija jādomā rudenī par to, ko pavasaris nebija piepildījis. Bet savas skumjas viņa neizrādīja, un tikai acīs tai dažreiz atplaiksnījās sāpju radīts spožums, kas liecināja par viņas iekšējo cīņu un padarīja cildenu un gaišu viņas seju.

— Man patiktu, ja arvien būtu tikai ziema, kad viss liekas kā uz mūžīgiem laikiem sastindzis. Tad var iedomāties, ka arī cilvēku dzīve ir tāpat sasalusi un tur vairs nekas nemainīsies, — Līzbete teica vāciski, lai viņas biedrene nejustos apvainota. Viņas vārdos izpaudās zaudējuma rūgtums. Bet Krogzemi tas neietekmēja un radīja viņā tikai ironisku noskaņu.

— Kundzenes ir augstprātīgas, — viņš smīnēja, — un tāpēc pielīdzina dabu savām cilvēcīgām jušanām un grib, lai tā sniedz viņām palīdzību. —

— Jā, es domāju, ka mēs varam gan no dabas ko mācīties, — Neikena jaunkundze klusi teica, — un arī dzejnieki pielīdzina dabu cilvēkiem, — viņai bija maiga un labskanīga balss, un bija patīkami klausīties, kad viņa runāja. Bet Krogzemis to neņēma vērā, un ironiskais smīns viņa sejā neizzuda.

— Vai varat man kādu piemēru nosaukt, — viņš jautāja.

— Jā... Heinem ir dzejolis: Du bist wie eine Blume... —

— Vai zīmējat šo dzejoli arī uz sevi, Neikena kundzene? —

Rozālijas jaunkundze stipri sakautrējās un nespēja Krogzemim atbildēt. Līzbete, viņu aizstāvēdama, gāja tai talkā:

(Turpinājums sekos)

ATPAKAĻ RAMPAS GAISMĀ

Čikāgieši „nolaupa" Kanadai Anniju Simsoni

Vidvuds Kļava

Grūti pateikt, vai tās ir pavasara nojautas gaisā, vai arī Annijas Simsones allaž spraigās, dzirkstīgās personības tuvums, bet tā vien gribētos ieķerties kādai lidmašīnai spārnā vai vismaz uzmesties uz ātrvilciena jumta, lai izjustu to pašu līksmo un trauksmaino nemieru, kas atmirdz lielās skatuves mākslinieces acīs un smaidā. Un kā gan lai viņā nebūtu šī jaukā nemiera, ja gandrīz durvju priekšā ir brauciens uz Čikāgu un viesizrāžu rinda ar čikāgiešu teātra ansambli pa latviešu centriem ASV.

Šīs izrādes iezīmēs Annijas Simsones atgriešanos rampas gaismā pēc ilgiem kara gadiem, un, runājot par to, var skaidri just no katra vārda un žesta, kā pulsē mākslinieces sirds un vibrē ik nervs, domājot par atgriešanos savā īstajā pasaulē.

— Bet kādēļ jūs kļuvāt neuzticīga Kanadai un savas pirmās izrādes dosit Čikāgā? —

Neatvairāmi pasprūk jautājums.

— Tādēļ, ka Čikāgā ir Otto Krolls, un viņam netrūka enerģijas, lai šīs viesizrādes noorganizētu," gaiši un skaidri saka Annija Simsone. „Es gan ļoti gribēju vispirms spēlēt Toronto, bet neveicās ne ar lugas izvēli, ne ansambļa noorganizēšanu. Bet Krolls visu izdarīja ātri un bez kavēšanās — sadzīts tika Ibsena Spoku tulkojums, kur Alvinga kundzes loma ir kā radīta priekš manis. Bez tam Ibsens pašreiz piedzīvo savu renesansi, un viņa Spokus ar lieliskiem panākumiem atkal uzved Reinharda teātris Vīnē," sajūsmas pilna stāsta māksliniece.

Un tā, lūk, pienākusi diena, kad Annija Simsone pamet Toronto tautiešus un dodas uz Čikāgu. Tur viņu ar nepacietību jau gaida jaunās paaudzes kollēgas — Čikāgas teātra ansambļa dalībnieki, kas iestudē savas lomas Z. Avotiņas režijā, lai ar bijību un ziņkāri sagaidītu viešņu. Ar bijību tādēļ, ka Annijas Simsones vārds visiem teātra mākslas draugiem jau no senām dienām saistās ar atmiņām pa viņas slavas un atzinības pilnām gaitām gan Vīnē, gan Ņujorkā, Vācijā un Rīgā, bet ziņkārība visos čikāgiešos ir jo karsta tālab, ka daudziem jaunās paaudzes aktieriem un skatītājiem vēl nav bijusi izdevība viņu redzēt uz skatuves dēļiem.

Spoku pirmizrāde Čikāgā notiks 28. aprīlī, bet jau 14. aprīlī māksliniece lasīs dažas nodaļas no savām atmiņām, kā arī fragmentus no Goetes Fausta Raiņa tulkojumā. Šai vakarā būs viņas pirmā iepazīšanās ar Čikāgas latviešiem, lai otrreiz sastaptos jau izrādē.

No Čikāgas ansamblis dosies uz Milvokiem, kur izrāde paredzēta 6. maijā, 12. maijā Grand Rapidos, 13. maijā — Kalamazū, un 19. maijā Indiānapolē, bet rudenī, domājams, jau septembra beigās, čikāgieši

Annija Simsone dodas uz Čikāgu

brauks uz Kanadu, lai kopīgi ar Anniju Simsoni dotos 2 nedēļu turnejā ar Spoku izrādi pa lielākajiem šejienes latviešu centriem.

„Un turpmāk, pēc šīm viesizrādēm? Vai sekos vēl citas lugas, citas lomas ar jūsu piedalīšanos?" jautāju.

— Jā, jā, jā! Es gribu atkal spēlēt un spēlēšu, ja vien izdosies sameklēt lugas ar man piemērotām lomām un izveidot ansambli, ar ko varu sadarboties," dedzīgi aplieci na Annija Simsone, jau šūpodamās ceļa jūtīs pāri robežai.

„Bet dodiet lugas, gādājiet labas, vērtīgas latviešu lugas, un — radiet taču Toronto vienu mākslinieciski augstvērtīgu teātri — ar labu režisoru, teātra studiju — es nākšu talkā!"

„Jūs nopūšaties?" Annija Simsone pārtrauc savu dedzīgo aicinājumu. „Ir mēģināts? Nevar? Var! Un ir jāvar! Bet tikai ar vienu noteikumu — skatuvei jāziedo viss, viss bez atlikuma." Un tad viņa uzmet acīs pulkstenim, pieceļas — un kā lidojot izlido no telpas. Ir taču vairs tikai pāris dienu līdz brīdim, kad noiet vilciens uz Čikāgu — un viņu nes steiga, prieks un bezgala līksmība — atkal spēlēt un degt rampas gaismas vilinošā, bet reizē nežēlīgajā ugunī, kas paņem bez atlikuma visu cilvēku. — I. V.

SMAGAIS VĪNS

Šis vīns ir tik smags,
varbūt kapsētā audzēts,
varbūt nelaikā plūkts,
varbūt nenoraudzēts.

Varbūt viņš pats kaut ko kāro,
vabūt viņš kaut ko lūdz.

Nē, viņš nedara prieka
un neatbrīvo.

Varbūt viņš pats
dzīvo.
Vēl dzīvo.

N. Kalniņš

SKAIDRAS, PAREIZAS, BAGĀTAS LATVIEŠU VALODAS LABAD

R MIKSTINĀŠANA

Vienpadsmit gadu un ilgāk dzīvodami svešumā, arvien bāžīgāk vērojam latviešu valodu un rakstību, kas, līdz ar mums pašiem, nemanot arvien vairāk pakļaujas svešai ietekmei. Par daudz ko sirds sasāpējusi, tomēr šoreiz aprobežosimies ar kādu izplatītu rakstības un arī valodas parādību — r mīkstināšanu.

Mums ir periodiski un neperiodiski izdevumi — laikraksti, žurnāli, grāmatas — kur visnotaļ atrodam r, bet netrūkst arī tādu, kuros r nemīkstina vai nu nemaz, vai arī nekonsekventi.

„Laika" š. g. 1. februāra numurā — rakstā „Kas izšķirs mūsu problēmu" — baltu filologs Zariņu Jānis starp citiem valodas prakses jautājumiem pieskaras arī r mīkstināšanai. Viņš raksta starp citu: „Latvijas okupanti oficiāli atmetuši mīkstinātā r lietošanu. Gandrīz konsekventi emigrantu prakse gājusi to pašu ceļu.."

Pēc šāda publiska konstatējuma nedrīkst vairs ilgāk klusēt arī citi baltu filologi — īpaši tālab, ka Zariņu Jāņa īso aizrādījumu šaī jautājumā dažs labs varētu pārprast.

Ja vispirms vaicātum pēc bieži vērojamās r nemīkstināšanas iemesliem, tad varētum minēt vairākus: 1) **Jau Latvijas neatkarības laikos netrūka latviešu, kas neizprata r mīkstināšanas nepieciešamību.** Šī neizpratne bija izskaidrojama ar to, ka nemākslotā tautas izrunā r pazina tikai izlokšņu daļā, it īpaši Kurzemē. 2) **Citi arī sākuši tagad šaubīties, padzirdēdami, ka Latvijas okupanti oficiāli atceļuši r lietāšanu.** 3) **Mūsu svešniecības** (un jau Latvijas neatkarības laikos) **valodā un rakstībā vērojama tendence izvairīties no līdzskaņu mīkstināšanas, bet sevišķi līdzskaņu savienojumiem ar jotu, kuru rezultātā rodas jauns, citāds līdzskanis.** Tad nu arī r nemīkstināšana varētu būt sakarā ar šo parādību. Daži piemēri: kādā laikrakstā man nesen gadījās lasīt daudzsk. ģenitīva formu „rīdziniecu" (-rīdzinieču) (jeb vai tā būtu iespieduma kļūda?); dzirdēts vai lasīts daudzsk. ģenit. „mātu" (no v. „māte"); ļoti bieži izplatītā kļūda, ka uzvārdus (it sevišķi ar gal. -is) vārdu „kungs," „kundze," „jaunkundze" priekšā lietā nominātīvā, izskaidrojama kaut vai pa daļai ar minēto tendenci: „Zutis kungs" (pareizi Zuša kungs), „Balodis kundze" (pareizi: Baloža kundze), „Virsis jaunkundze" (par.: Virša jaunkundze). 4) Sīvarīgs iemesls arī tas, ka **literārās jeb rakstu valodas runātāji, nekurzemnieki, bieži mīkstina r gan rakstos, bet ne runā.** Tā kā palaikam rakstām tā, kā runājam, tad — runā lietājot nemīkstināto r — arī rakstos mīkstināšana piemirstas. 5) **Ir sava daļa latviešu, kas labprāt lietātu r, ja vien tik (pilnīgi) zinātu mīkstināšanas noteikumus, kuŗi** vienkopus, visi, nekur nav atrodami. Piem., vērojam, ka lietvārdos r lietā konsekventāk nekā noriseņos (verbos), kuŗos r mīkstināšanas noteikumu vairāk. 6) Beidzot dzirdēts un lasīts, ka r nemīkstināšanu attaisno ar **tehniskiem iemesliem,** piem., spiestuvei neesot tik viegli tikt pie r burta. To dzirdot vai lasot, man šaujas prātā tā lietuvju spiestuvē (tanī iespiež K. Mülenbacha vārdnīcu), kam nebija par grūtu un dārgu iegādāties īsā laikā visus tos burtus, ar kuriem lietuvju valoda atšķiras no latviešu valodas! —

(Turpinājums sekos)

ARNOLDS SEPKKE. SENIE DZINTARA CEĻI UN AUSTRUMBALTIJAS ĢEOGRAFISKĀ ATKLĀŠANA

Stokholmā. Zelta Ābele. 1956. XV, 113 lpp. 28 attēli un 10 kartes

Pēdējā laikā vairāki latviešu vēsturnieki reizē nodevušies svarīgiem pētījumiem par senajiem dzintara tirdzniecības ceļiem un Latvijas parādīšanos seno geografu darbos. Šeit aplūkojamam A. Spekkes darbam perspektīvas fonu dziļākā pagātnē jau deviņ Ed. Šturma pētījums „Austrumbaltijas dzintara tirdzniecība priekš-Kristus laikā" (Commentationes Balticae I, Bonn, 1954. 167.-205. lpp.). V. Biļkins turpretī vairāku rakstu serijā iztirzājis senās ģeografiskās ziņas par Baltijas jūras krastiem līdz 10. g. s. pēc Kristus. A. Spekkes darbam šo pētījumu vidū centrāls stāvoklis, jo tas aplūko reizē abas problēmas un arī laika ziņā pieskaras saistītājam posmam — Romas ķeizarvalsts gadsimtiem.

Pētījamo jautājumu izvēle nav nejauša. Tie gan slēpj sevī daudz sarežģītu problēmu, kas arī citkārt vēsturniekus vilinājušas hipotežu darināšanā, bet latviešu trimdas vēsturnieki tajos zina slēpjamies kaut ko svarīgāku .Visturiskas nelaimes vēlāk aptumšojušas un apslēpušas mums jo nozīmīgus faktus, ko gaismā celt mūsu nacionālais pienākums. Tieši senie dzintara tirdzniecības ceļi un zīmīgā plašā seno autoru interese par Baltijas krastiem var aplieciināt un pierādīt, ka baltu tautām bijuši jau senatnē ļoti cieši un noteikti civilizācijas un kultūras sakari ar toreizējās Eiropas kultūras un varas centriem pie Vidusjūras. Mūsu saites ar Rietumu civilizāciju ir padaļai krietni vecākas nekā dažiem mūsu kaimiņiem. No šīs ilgās tradicijas, bez šaubām, izaug daži pienākumi abi pusēm arī tagad.

A. Spekke ar savu darbu šoreiz griežas pie latviešu lasītāja, soli dams „paskatīties ar baltiešu acīm uz seno dzintara tirdzniecību un tās dziļajiem sakariem ar aistu cilti" un „iepazīstināt lasītājus ar antiko tekstu liecībām ... demonstrējot tās lasītāju priekšā." Darba meti tomēr ir plašāki. Jau vispārīgajā ievada daļā autors sniedz vispusīgu pārskatu par dzintara lomu klasiskajā kultūrā no poēzijas un ticējumiem līdz medicīnai. Tālāk darbs izvēršas it kā mums nozīmīgo vēstures avotu chrestomatijā. Autora tulkojumā vienkop sniegti Herodota, Polibija, Strabona, Plīnija vecākā un Tacita fragmenti, kam tālāk seko arī Ptolemaja īpašvārdu saraksti. Īsāki citāti ir arī no Pomponija Melas, Pseudo Aristoteļa un citiem. Grūtāk par šiem tekstiem pieejami senajās kultūrās lietoto dzintara priekšmetu attēli. Autors rūpīgi savācis un metodiskā izlasē publicējis arī tos.

Tekstu sīkāka iztirzāšana nav bijis šī darba nolūks, bet autors tiem gan devis brīžiem saistījumu, brīžiem fonu, brīžiem interpretāciju, izmantodams savu apbrīnojamo erudīciju senajos tekstos, kas viņam ļauj atrast parallēles un norādījumus ļoti attālos autoros.

Darba centrālā nodaļa runā par dzintara tirdzniecību un dzintara eksporta ceļiem. To illustrē 10 kartes un citāti no senās ģeografijas pētījumiem vairāk nekā simt gadu laikā. — Šī nodaļa dabiski noved pie nākošās — pie senās ģeografijas un kartografijas aplūkojuma. Kā tagad, arī senāk tirdzniecības intereses un mantkāre mēdza būt dzinulis ģeografiskiem atklājumiem .Pieaugot dzintara popularitātei un dārgumam Romā, Baltijas krasts strauji atsedzas ģeografu ziņkārei. Diemžēl, barbariem sagrauzot Romu, izirst ne vien senās tirdzniecības tradicijas, bet arī ieģendas no jauna aizplīvuro ģeografiskās zināšanas. Grāmatas pēdējā nodaļa veltīta īsam pārskatam par māņu ieģendu mudžekli, kas aizsedz dienvidus kultūras centriem Baltiju uz daudziem gadu simteņiem.

Tā šis stāsts par dzintaru ir reizē stāsts par mūsu zemes ģeopolitiskajiem likteņiem un reizē arī par mūsu tradicijām un tiesībām.

(Nobeigums 8. lpp.)

AUDZĒKŅU VAKARS

Komponista T. Ķeniņa klavieru studijas audzēkņi piedalīsies gadskārtējā audzēkņu vakarā, svētdien, 15. aprīlī, Sv. Andreja baznīcas zālē. Uzstāsies bērni un pieaugušie audzēkņi no dažādām gatavības pakāpēm, no 1. līdz 9. gradam. Arī atskaņotā mūzika būs dažāda, sākot no iesācēju gabaliņiem līdz jau gluži atbildīgiem Mocarta, Brāmsa, Mendelsona, Vītola, Debisī u. c. skaņdarbiem. Kā jaunumu studijas audzēkņi rādīs pirmos rezultātus ansambļa spēlē, kas apgūti šogad studijā. Šādā veidā uz divām klavierēm mazāki un lielāki audzēkņi atskaņos duetus ar Čaikovska, Šopēna, Joh. Štrausa, Guno un Cēz. Franka mūziku. Lai audzēkņiem būtu labāka iespēja attestēt savus dotumus un darba rezultātus uz piemērota instrumenta, Paula Hāna firma uz šo vakaru sūtīs Blüthnera flīģeli.

B. PIEKALNIŠA ATVADU KONCERTĀ TORONTO

Operdziedātāja Borisa Piekalniša pēdējais koncerts Toronto pirms došanās uz Eiropu notika sestdien, 7. aprīlī, sv. Andreja baznīcas zālē ar komponistu Tālivaldi Ķeniņu pie klavierēm.

Programmas pirmā daļā B. Piekalnītis dzeidāja latviešu komponistu — A. Kalniņa, P. Šuberta un A. Žilinska dziesmas. Otrā daļa bija veltīta Fr. Šubertam, M. Glinkam, G. Verdi un A. Mocartam.

Boriss Piekalnītis pašlaik ir mūsu labākais bass trimdā. Plašais balss materiāls ,rūpīgais priekšnesums un lieliskā skatuves stāja var saistīt katru auditoriju, un, liekas, ka B. Piekalniša rīcībā dots viss nepieciešamais, lai mākslinieks vēl augtu. Jāpriecājas, ka B. P., kas ir pašos spēka gados, beidzot izšķīries atvadīties no Žarova koŗa, lai dotos uz „veco pasauli," kur viņš saistījies ar kādu lielāku vācu koncertaģentūru uz vairākiem gadiem.

B. Piekalnītis neforsē, un viņa dziedājumā nedominē nevajadzīgs skaļums, gluži otrādi, viņš veikli prot rīkoties ar piano, Laba ir arī dikcija. Ja vēl samērā nesen B. Piekalniša tonis likās par tumšu, tad tagad jākonstatē, ka tas kļuvis gaišāks un reizē ar to dabiskāks un patīkamāks ausij. Operu ārijās dziedonis parādīja, ka tam ir skanīgas un labas apakšas. Tāpat jāpriecājas par viņa nopietno pieeju dziesmu un āriju priekšnesumiem, viss izdomāts un nosvērts, nekur nav vietas nejaušībām.

Izvērtējot koncertu ar stingrāku mērauklu, jāatzīst, ka veids, kā mākslinieks veido pašu augšējo posmu, varētu būt citāds. B. Piekalniša augšas ir pārāk segtas, tumšas, tās zaudē balss dabisko tembru, kļūst it kā nedzīvas. Programmas otrā daļā — operu ārijās dziedonis parādīja, ka tās var būt arī gaišākas un reizē ar to spožākas. Īsti nevarētu atzīt B. Piekalniša pārtraukto elpu latviešu dziesmās, sadrumstalojot dziesmas tekstu. Klausītājam gribot negribot jāautā: vai varētu būt, ka dziedonim trūktu elpas? Taču nē, jo programmas otrā daļā B. Piekalnītis pilnīgi nodemonstrēja savu bagāto elpu.

B. Piekalniša dziedājums ir ļoti pārliecinošs un viengabalains. No pirmās daļas kā labākā jāatzīmē A. Kalniņa Jaunā Imantas dziesma, A. Žilinska Zilie sapņu kalni un piedevās nodziedātā Bruno Skultes Sapņu zeme. Lielāko klausītāju atzinību B. Piekalnītis tomēr ieguva programmas otrā daļā. Lieliskā priekšnesumā un vokāli spoži izskanēja M. Glinkas Nakts skate, ārija no Glinkas operas Dzīvība par caru un ārija no Verdi operas Simone Boccanegro. Sevišķu atsaucību izpelnījās populārā un grūtā Tenku ārija. Klausītāji izlūdzās daudz piedevu.

Uzmanīgs un labs, kā vienmēr bija pavadītājs — komponists T. Ķeniņš. Kā solists, tā arī pavadītājs saņēma ziedu veltes.

ž. Zentiņš

KAMERMŪZIKAS KONCERTS ČIKĀGĀ

Dažkārt dzird publikas pārmetumus, ka koncertu programmas esot par garām. Šoreiz gan jāsaka, ka tie 100 klausītāju ,kas bija ieradušies sestdien, 7. aprīļa vakarā Hull House zālē čellinieka Ingus Nāruna, vijolnieka Imanta Gleškes un pianistes Verenas Stelpēs koncertā, būtu bijuši ar mieru klausīties šo mākslinieku sniegumu kaut vai līdz rīta ausmai, jo tik sirsnīgu muzicēšanu mēs vēl nebijām dzirdējuši.

Ja arī Haidna G-dūr un Čaikovska Trio op. 50 gadījās pa kļūmīgi, tad tās pazuda kā piliens jūrā iepretim šo mākslinieku aizraujošajai spēlei.

Vijolnieka Imanta Gleškes spēlei ir jauks, sulīgs, plūstošs tonis, laba ir arī stila izjūta, ko viņš izcili pierādīja, atskaņojot Brāmsa A-dur sonāti vijolei un klavierēm. Šķiet, ka mūsu vējainās pilsētas mainīgā temperatūra (piektdien bija vasara, bet sestdien atkal ziema) bija par iemeslu tam, ka vijolniekam vajadzēja vairākkārt savu instrumentu skaņot, ar ko arī izskaidrojamas dažas intonācijas svārstības.

Jaunā, apdāvinātā pianiste Verena Stelpa, kuŗu pirmoreiz dzirdējām kamermūziķu sastāvā ,bija uzcītīga un uzmanīga līdzgaitniece saviem vecākajiem kollēgām. Viņai ļoti maigs, iejūtīgs piesitiens un tīra technika. Ar mākslinieciski dziŗksti un un mūzikālu šarmu viņa atskaņoja Čaikovska Trio 10 variāciju — Tempo di Mazurka.

Čellinieks Ingus Nāruns meistariģi kā vienā lējumā, atskaņoja Frecobaldi Toccata čellp un klavierēm. Francour Sonāta čello un klavierēm, ko dzirdēju pirmoreiz, manī atstāja ļoti dziļu iespaidu, bet dieviškā Bethovena A-dur sonāta, op. 69, man personīgi likās, bija šī skaistā koncerta visaugstākais sniegums. Ingus Nāruns atdeva sevi visu un it kā sadega šīs dieviškīgās mūzikas dimantu mirdzumā. Un jāsaka, ka arī pianiste Verena Stelpa tālu pārspēja pati sevi.

Sirsnīgs paldies mākslinieciem par šo brīnišķo koncertu!

A. Matisons.

Kultūras apskats

① Gleznotājs Alberts Prande, kas pastāvīgi dzīvo Milvokos, šoziem aizbraucis uz saulaino Kaliforniju, kur cītīgi glezno. Kādu laiku viņš uzturējies arī tuvējā Meksikā.

② Dr. H. Biezais atradis valrāķus 16. g. s. latviešu rokrakstus Zviedrijas bibliotēkās un publicēs tos Ceļa Zīmēs. Jaunatrastie rokraksti pieder pie vecākiem mūsu rakstu sākumu pieminekļiem.

③ Rakstnieks Alfreds Dziļums pabeidzis satīrisku romānu Mežloja taurētājs.

④ Sogad iznāks latviešu leģiona vēstures pirmā grāmata par kaujām pie Ļeningradas un Volchovas. Grāmatu rediģē pltn. R. Kociņš, tā laika kauju kompetentākais liecinieks.

⑤ Žoržas Zandas un Frederika Sopēna dzīves stāstu pašreiz filmē Minchenē Aura - Filmproduction.

TALIVALDIS DANGAVS

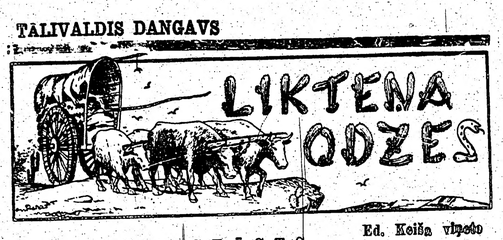

Ed. Kocīša vinjete

STĀSTS

no cikla Strandējošo sela

(29. turpinājums)

„Nu, vai tu vēl teiksi, ka neesmu tava līgava?" viņa smaidīja.

„Būsi, jau būsi," atbildēja. „Paies viens, otrs gads. Kļūsi vecāka."

„Ko? Man taču jau ir septiņpadsmit ar pus gadu. Vēl lai vecāka kļūstu? Piecdesmit gadu? Divas manas skolas biedrenes apprecējās piecpadsmit ar pus gadu vecumā. Citas sešpadsmitā. Es tik esmu palikusi vecās meitās, gaidot uz tādu tūļu kā tevi," Mirjama nu pazobojās. „Ak tu, Eduard, Eduard! Nu es tevi noskūpstīšu," un darīja to baiļodamās, ka nerājos.

„Esi nopietna un paklausies! Redzi, ir tomēr jāpaiet kādam laikam. Tā es nevaru, jo būtībā es biju vīrs tavai mātei. Tas būtu nelāgi."

„Un tad, kad mani aizmirsi, tas nebija nelāgi?" viņa nepadevās un likās apvainojusies. „Vispirms tu biji mans, tad māte tevi atņēma. Nu viņas vairs nav, un tu atkal esi mans."

Kamīnā bija ogles, kas vēl spēja atvilkt elpu un iezvērotīties, vējam ieskrejot pa dūmeni. Lietus šaltis metās pret jumtu mīkstiem kaķu soļiem, un salonā kļuva vēss un nemīlīgs. Gājām gulēt.

No gultas uz gultu stiepās mūsu rokas, plaukstām kopā, tā izteikdamas divu siržu vienību. **Mēs klusējām, kaut nebijām aizmigušī, un vienam otra nomodu nodeva kāda nopūta.**

Nakts jau bija nonākusi līdz pirmajiem gaiļiem, kad Mirjama ierunājās:

„Baidos aizmigt: mūsu rokas tad atrausies, un es atkal būšu viena, tik tālu no tevis kā zvaigzne no zvaigznes debesīs."

Brīdi gaidījusi, vai es ko neteikšu, viņa turpināja:

„Ja nu esmu tava un tu — mans, kāpēc neguļam kopā?"

„Arī man nedod mieru tās pašas domas," nu teicu, „bet ko tur līdzēt? Jo man ir jāsargā tevi no manis paša. Jāsargā tādu pumpuriņu, kāda tu esi. Tev jābūt īsti nobriedušai, iekām kļūsti par sievu un māti bērniem."

„Kam gan es būtu plaukusi, ja tevis nebija?" atskanēja skumīgi. „Un tu vēl gribi gaidīt. Nē, es kāpju pie tevis, Eduard!"

„Nē, Mirjama, tā nav pareizi. Ne tu pie manis, bet es pie tevis iešu tavā jaunavas gultā."

Viņa saņēma mani atplestām rokām:

„Nu es ziedēšu tev, Eduard!"

Viena sega pārklājās pār mums abiem.

XIII

Pēc sava prāta senie romieši veidoja iekaŗotās zemes un to tautas, tāpēc arī mēs, latiņu pēcnācēji, esam mantojuši veidošanas **prieku, žo celtniecības gribu** pēc kāda iecerētā ideāla. Un tam nu mūsu rasē ļoti plaša skāla, ar bruņinieku Donkihotu vienā un reālistu līdz nežēlībai — Nikolu Makiavelli otrā galā.

Tāda architekte bija arī Mirjama, kas nu centās reālizēt savu sapņu pilu plānus, vientulībā izdomātus. Tā kā nu šī mīlestība bija visaugstākā atmaksa par manu kādreizējo vientulību, tad es ar abm rokām parakstījos zem viņas plāniem. Un kur jūs atradīsit starp vīriešiem tādu ēzeli, kas to nedarītu, ja vienā no šiem plāniem paredzēts, ka skaista un bagāta meitene kļūst par jūsu līgavu?

Bet šī lieta jau atradās „archīvā" kā izpildīta, jo Eduards bija Mirjamas līgavainis un Mirjama savukārt Eduarda līgava. Dienas kārtībā nu nāca citas īstenošanas, piemēram, ka viņa jūs neatstās ne soli.

Ja man vajadzēja kaut kur izjāt, Mirjama bija vienmēr līdz. Atgriežoties mājās, kā parasti gribēju viņu nocelt no zirga pie pils, viņa neļāvās, bet jāja līdz uz turieni, kur nodevu zirgus puišiem. Nākot uz pili, viņa turēja savu roku manējā. Ejot garām kādam zemē pamestam koka stumbram, viņa uz tā uzlēca vieglī kā putnēns, lai mēs būtu vienāda augumā, un teica:

„Šī vieta ir tieši tā, kur mums jānoskūpstās."

Ai mīlestība, jo bērniškīgāka tu esi, jo skaistāka un lielāka!

Es arī piekritu līgavas domām, ka šī māja, kur mirusi viņas māte un pati cietusi, uz laiku jāizvēdina un mums jādodas ceļojumā.

Mirjama smējās:

„Mēs abi esam tādi lauķi, ka vienīgi Buenosairesa mūs var atkal pataisīt par cilvēkiem. Dosimies uz turieni."

Gudrojām arī, ka Bueonsairesā mēs

apprecēsimies,
iesim uz teātri,
uz ballēm,
uz cirku,
vienreiz piedzersimies ar smalkiem šņabjiem,
zobosimies par citu ģimjiem un palamas dosim,
brauksim ar vilcieniem, kamēr neapniks,
un darīsim simts desmit citas blēņas.

Jo, lūk, tik tālu Mirjama bija mainījusies, droša par manu mīlestību, ka brīžam bija draiskule, kas draiskule aiz laimes, tā izdzīvodama pārtraukto bērnību. Un ar viņu kopā arī es no saviem trīsdesmitajiem atslīdēju zēna gados.

Ai mīlestība, sirds maijpuķīte, tu vienīgā burve, kas cilvēku jaunina!

Galvenais nu bija piedabūt tādus pāķus kā radus un aizbildņus, lai atļautu šai braukt.

„Bet es to izdomāšu," Mirjama solījās.

Tā vienu dienu mēs devāmies uz Viļariku. Jādama viņa šad un tad smējās savā nodabā.

Es pukojos:

„Tā nu neiet: tu savā galvā dzīvo kādu dzīvi un priecājies pati vien. Vai tā ir draudzība?"

„Nē, nav vis," viņa piekrita un sāka izklāstīt izdomāto, lai iegūtu atļauju braukšanai. Kaut arī man bija jāsmejas par šī plāna asprātību, taču necerēju, ka kaut kas prātīgs iznāks.

Tagad nu viņa karsti ņēmās ap mani, iestudēdama manu lomu. Tā, nemanot, pilsēta bija klāt.

Kad Mirjama jau bija savā mājā, paspējusi arī izbārt kalponi, ka nav noslaucīti putekļi, nedz sasildīta istaba, viņa likās gultā un teicās esam slima, kā tas bija paredzēts.

Tad viņa teica:

„Sāksim ar tēvoci, kas ir skops. Lūdzu paziņo, ka esmu ieradusies, nejūtos vesela un vēlos šo redzēt."

Tēvocis patlaban bija savā aptiekā, svēra un maisīja zāles. Uzzinājis, kas par lietu, viņš pārtrauca darbu, ievīstījās šallē līdz ausīm un sekoja man. Uz ielas aptiekārs šķendējās par ziemas gaisu un klepoja, spļāva un kārkšķināja vienā laidā. Teica arī, ka šitādā laikā nevajadzējis pieļaut brāļa meitai doties ceļā.

Tāda piezīme man nepatika.

„Es taču nevaru savai patronei norādīt, kas darāms."

„Tā jau ir, tā jau ir... Vēl nevienam viņa nav klausījusi."

Sastapušies tēvocis ar krustmeitu nospēlēja atkalredzēšanās prieku kā īsti aktieŗi. Tad viņš ieteica pasaukt ārstu. Mirjama ne un ne, jo neļaušoties svešam redzēt šo pliku vai puspliku. Tādu kaunu! Tēvocis pats esot labu labais ārsts, viņa uzlielīja. Tā nu esot, ka ārsts šim netiekot līdz, tēvocis palielījās arī pats. Viņš Mirjamu izārstēšot. Nekas liels jau neesot, tāda saaukstēšanās tikai.

(Turpinājums sekos)

V. PALMA

RI 3670 no plkst. 9 rītā — 12 vakarā visu dienu

G. Batcheller, Broker — 33 Fairview Blvd.

Skaistajā PLAYTER rajonā, atsevišķa 7 istabu dubulto ķieģeļu māja, eļļas apkure, privāts iebraucamais ceļš un garāža. Kopējā cena $16.500.

YONGE — EGLINTON raj. 6 istabu dubulto ķieģeļu māja, eļļas apkure. Garāžas iespējas. Kopīgā cena $12.500. Iemaksa tikai $2.000.

BLOOR — HIGH PARK rajonā 7 istabu divstāvu, atsevišķa dubulto ķieģeļu māja, eļļas apkure. Privāts iebraucamais ceļš un garāža. Skaists dārzs. Prasītā cena $16.500. Iemaksa $3.000. Ļoti izdevīgs darījums.

Mēs sagādājam aizdevumus un visizdevīgākiem noteikumiem. Lūdzu vērojiet obligāciju noteicēšanas termiņus.

Ja jums ir $500 vai vairāk naudas, tad uzrunājiet mums nesaistošai informācijai.

Mēs piedāvājam mājas visos pilsētas rajonos.

HILLCREST MOTORS LIMITED

1438 BATHURST ST., TORONTO

FORDA UN MONARCHA PĀRSTĀVNIECIBA

1956. gada Fordi, sākot ar $1865 un iemaksu

$200 uz nomaksu līdz 3 gadiem

Pārstāvis P. BERNĀTS

Tel. darbā LE 3-1104, mājā HU 8-1488

RADIOTECHNIĶIS A. EGLĪTIS LABO

Eiropas un vietējos radio, auto radio, televīzijas aparātus, plašu spēlētājus. Rūpīgs un garantēts darbs. Visi labošanas un noskaņošanas darbi tiek veikti ar vismodernāko instrumentu palīdzību.

62 Langley Ave, Toronto Tel.: RI 6477

AUSTRA ŠMITS

DĀMU FRIZIERSALONS

737 Bloor St. W. Toronto, pie Grace, LE 5-6792

Līgavu buķetes un citi ziedu sakārtojumi eiropiešu un kanadiešu stilos.

Visplašākā izvēlē griezti ziedi un podu puķes.

Kanadas latviešu dailamatnieku savienības salons.

802 Bathurst ielā pie Bloor, tel. LE 3-3884, Toronto

LOTUS

ARNOLDS BĒRZIŅŠ REAL ESTATE

● Piedāvā mājas, veikalus, apbūves gabalus visos pilsētas rajonos; farmas visā Ontario. ● Palīdz aizdevumu un obligāciju sagādē. ● Apdrošina automobiļus, mājas, mēbeles, kažokus, vērtslietas; slimības un nelaimes gadījumiem, zādzības u. c.

316 Harbord St., LE 4-8447, Toronto

Pārstāvji: Jānis Veiss, Pēteris Avotiņš, Egons Miķelsons un Vilis Skuja

Farmas: Hugo Ozoliņš, tel. 2R2 Grand Valley

Visu jūsu daiļumam sniedz

ELZA PĒRKONE

Amaryllis Cosmetological Institute

61 Charles St., W., Toronto, WA 1-9011.

Delikatešu veikals LITTLE RIGA

343 RONCESVALLES AVE., TORONTO

Tel. LE 4-8974

Īpašnieks JURIS DZEGUZE

LATVIEŠU UZŅĒMUMS

OVERSEAS GIFT PARCELS CO.

Birojs 316 Harbord St., Toronto 4, LE 3-2258

Sūta uz zemēm krievu orbitā pārtiku, drēbes, apavus, medikamentus, kā arī personiski sagatavotus saiņus.

Piegāde garantēta.

Pārdodam West- un Ostmarkas, krievu rubļus u. c. valūtu.

Birojs atvērts no plkst. 6-10 pp.

Kungu un dāmu apģērbus

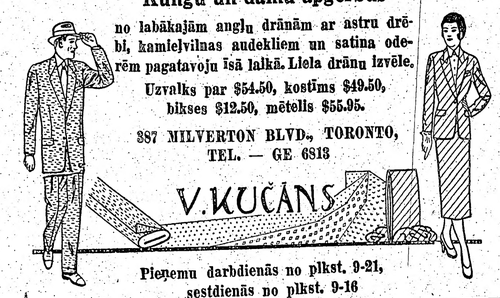

no labākajām angļu drānām ar astru drēbi, kamieļvilnas audekliem un satina oderēm pagatavoju īsā laikā. Liela drānu izvēle.

Uzvalks par $54.50, kostīms $49.50, bikses $12.50, mētelis $55.95.

887 MILVERTON BLVD., TORONTO, TEL. — GE 6813

V. KUČĀNS

Pieņemu darbdienās no plkst. 9-21, sestdienās no plkst. 9-16

Dr. JĀNIS REKAI Dr. PAULS REKAI

chirurgs un dzemdību palīdzība iekšķīgās slimībās un Rentgena uzņēmumi

219 St. Clair Ave, W. Toronto, Ont. WA 3-2395

Iepr. telef. pieteikšanās

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS

(Lietuvietis). Diplomēts Vācijā un Kanadā

345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave.)

Zvanīt WA 3-2003 pēc norunas pp. un vakaros katru dienu

Runā vācu un slavu valodas

RIDOUT REAL ESTATE LTD.

A. KAMPE, 490 College St., WA 4-7121

AIZDEVUMU SAGĀDE PAR 3% GADĀ

HIGH PARK — BLOOR: iemaksa $6.000 7 ist. dubultķieģeļu savrupmājai. 2 mod. virtuves, ūdens-eļļas apkure. Garāža. Māja 12 g. v.

ST. CLAIR — CHISTIE: iemaksa $3.000 6 istabu dubultķieģeļu savrupmājai. Eļļas apkure, garāža un iekopts dārzs. Izmaksāta māja. Pilna cena $14.500.

RIDOUT REAL ESTATE LIMITED

RIDOUT — Kanadas lielākais nekustamu īpašumu pirkšanas un pārdošanas birojs

LATVIEŠU UZŅĒMUMS

Auto skola Baltic

Apmācības auto:	Apmācības laiks:
OLDSMOBILE autom. transmisija	6— 8 st.
CHEVROLET standart transmisija	8—10 „
¾ t FORD standarts šoferiem	10—12 „

Visiem kursantiem garantēju atļaujas

AUG. MASINGS

100 High Park Ave, Toronto, tel. RO 7-7944

DEJU STUDIJA

N. ŠVĀNEBACHS

175 College St. (pie McCaul), WA 1-4318

Fokstrots — lēnais valsis — tango — valsis — mambo — samba — rumba — Swing.

PRIVATSTUNDAS

GAISA VĒDINAŠANA

Pieteikšanās un iziņa katrā laikā

MODERN DELICATESSEN

281 Danforth Ave., Toronto, GE 3331

Lielā izvēlē visāda veida gaļas produkti, augstākās kvalitātes Eiropas melstaru ražojumi, piemēroti jūsu garšai. Svaigi žāvēti zuši un laši. Krievu kaviārs. Labākie Eiropas zivju konservi. Dažādu šķirņu sieri. Maize, kūkas un cepumi.

Jūsu gaumei piemērota galda klāšanai un jūsu izsmalcinātā apetīta apmierināšanai visi produkti dabūjami mūsu veikalos.

Pārliecinieties par preču kvalitāti!

2. veikals: 746 Dovercourt Rd. (pie Bloor), tel. LE 2-4805, Toronto

ZELMA BELTE

VENUS

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS

231 Roncesvalles Ave. (pie High Park Blvd.)

LE 4-4645, Toronto

Ziedi un ziedu izstrādājumi katram gadījumam.

Latviešu keramika. Adas izstrādājumi.

Laikraksti.

MODEL DĀMU FRIZIERSALONS

VIJA GRIMBA

109 Moberly Ave Toronto, tel. OX 4-0464

Danforth—Woodbine, 2. stāvā

ŠVEICES PULKSTEŅI

par fabrikas cenām, ar garantiju, nodoti pārdošanai mazumā pie:

AD. JANĪTIS, foto studijā, 181 Carlton St., Toronto un

A. GREBLIS, 2370 Goyer St., Apt. 24, Montreālā 26

P. IKŠELS, imports

LABAS ZIŅAS TIEM, KAS MOKĀS AR LOCĪTAVU UN CITĀM REUMATISMA SĀPĒM

DŪŅU VANNU KLĪNIKA

1334 King St. W. (pie Dunn Ave) Toronto, tel. LE 6-4339

Bohdan Lukasewycz, graduēts fizioterapists, Dr. Emil Shklar vadībā

ISVIĻŅU DIATERMIJAS: ULTRAVIOLETĀS un ULTRA SARKANĀS LAMPAS. SŪMU SUTA PIRTS. ELEKTRISKĀ MASĀŽA.

Locītavu sāpes, reumatisms, ģikts, išijass, nervu sāpes, sieviešu slimības, kā arī citas chroniskas sāpes ārstējam speciāliem ūdeņiem un dūņām, kas importēti no pasaulē slavenās SPA Marienbad (Austrijā)

IZSŪTĀM

Dabiskas dūņas: PELOIDIN FORTE vannām, PELOIDIN TIEFENMOOR kompresēm līdz ar lietošanas pamācību.

INFORMĀCIJU SNIEDZ:

B. LUKASEWYCZ, PHYSIOTHERAPIST

1334 KING ST., W., TORONTO 3, ONTARIO

LATVIEŠU

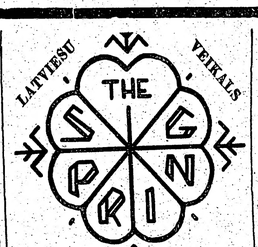

VEIKALS

Pārtika — Delikateses

- SVAIGA GAĻA
- AUGĻI — SAKNES
- EIROPAS KONSERVI
- SIERI UN MAIZES

113 Roncesvalles Ave.

Sunnyside rajonā Toronto

Tel. LE 4-2515

A. & M. KŪLAIŅI

Dr. MICHAEL BALKANI

speciālists sieviešu slimībās un dzemdību palīdzībā

202 ST. CLAIR AVE pie Avenue Rd., Toronto, pieņem slimnieces

Tel. WA 1-9692 un HU 8-7841

Dr. med. K. ZYMANTIENE

Ārste chirurģe sniedz dzemdību palīdzību 1393 Dundas St. W., Toronto (darbā Rusholme - Gladstone). Pieņem katru dienu no 1-3 un 6-8, sestdienās no 11-2 un pēc vienošanās. Tel. LE 4-6351

Runā latviski un vāciski

Lai grīdas uzturētu labā kārtībā, ierīkojiet mūsu viegli apkalpojamās

FLOOR SANDERS, EDGERS, POLISHERS

Canadian Floor Service,

661 Gerrard St. E. Toronto, RI 5200

J. GRĪSLIS

Drēbnieks

188 Davenport Rd., Toronto, tel. WA 3-5295

Agrāk: Rīgā, Berlīnē, Stokholmā

A. SILAVS

Kungu un dāmu drēbnieciba

Tīra, krāso. Par pazeminātām cenām. Garantēts darbs.

415 DUNDAS St., E. Toronto,

Pie Parliament St. EM 4-0089

Watson's

396

FRĀNCU STILA

BIKSĪTES

Labi piegulošas, vēsas un ērtas... Smalks kokvilnas adījums, viscaur elastīgas, ar dubultpriekšpusi — izturīgas

W-19-56

Caur DZELZS aizkaru

PADOMJU SAVIENĪBĀ

Izvilkumi no padomju laikrakstiem, kas raksturo chaotisko dzīvi aiz dzelzs aizkara

LAUKU PADOMJU SACENSIBU FORMĀLISMS

Dņepropetrovskas apgabala Popovo-Balovas sejsovets soc. sacensībā vienmēr uzvar kaimiņu sejsovetu. Pats sejsovets nekā nedara. Kolchoza un sovchoza soc. sacensību vada partijas organizācija — kolchoza valde. Sejsovets iejaucas kolchoza ražošanas sīkumos, bet nevar lēmumos atrast neko lietišķu par sadzīves un darba apstākļu uzlabošanu.

Pirms dažiem gadiem sādžā ievilkta elektrība ,bet augaistmota tikai centrālā iela. Ap 80% iedzīvotāju lieto petrolejas lampas, sādžā nav radio. Ceļi nolaisti, slikti noorganizēta tirdzniecība. Par visu to vēlētāji ir atgādinājuši, bet to vadība piešuj „pie lietas". Simtiem kolchoznieku saimniecības nav govju...

Sejsoveta darbiniekiem jāsavāc apm. 700 ailēs dati par kolchoza darbību un jāziņo augstākām padomēm. Tur ir ainas par mēslu vešanu, par dēšanu, piena izslaukumiem, bet trūkst: rūpes par cilvēkiem... (Izvestija, 1956. 7. II.).

SIBIRIJAS MEŽU IZMANTOŠANA

Pēdējos 25 gados cēla kokapstrādāšanas rūpnīcas, bet ne austrumu nedz mežu rajonos. Rūpnīcu trūkuma dēļ cirsmās apmēram puse koksnes atstāj.

Eiropas daļā būtu ik gadus jāieved 20-30 milj. kub. m. pārstrādātas koksnes no Sibirijas. Āzijas daļā atrodas 75% visu Pad. Sav. mežu. Padomju Savienībā izcērt un izved gandrīz tikpat daudz mežu kā ASV, bet tur pārstrādā 93%, pie mums 55%. Tā ir nepiedodama atpalicība. Tagadnes zinātne sniedz tādas progresīvas pārstrādāšanas metodes, ka var pārstrādāt arī zarus un saknes bez atliekām. Bet to nerealizē. Irkutskas HES vietā mežs nocirsts un sadedzināts uz vietas. Nesaimnieciski rīkojas Bratskas HES celtniecībā, kur jāapplūdina 600.000 ha, bet vēl necērt šos mežus .5 gados tur jānocērt līdz 40 milj. kub. m. meža. (Izvestija, 1956., 12. II).

JAUNIETIS CECHĀ

(Penzā) Mašīnbūves rūpnīcā pērn 9 mēnešos atnāca 759 jaunieši, aizgāja 547. Tikai daļai jauniešu vieta kopmītnē, citi privātos dzīvokļos vēl lielākā saspiestībā: divi vienā gultā. Augšējos stāvos nav ūdens, vannas un atejas telpas nedarbojas. Galvenais, kas saviļņo jaunos strādniekus — ražošanā nejēdzības un nekārtības, kas nedod normālu izpelņu. Vai nu trūkst instrumentu, nav darba galda, nav darbs sagatavots. Disciplīna slikta. Vienu piedzērušu meistaru aizdzina. Meistars Mokrovs saka jaunietim: „dzersim kopā, tad tu labi izpelnīsi." Cechos slikts apgaismojums .Ir līnija, kurā 25 m garumā nedeg neviena spuldze. 9 mēnešu laikā nevar piespiest elektriķus ieskrūvēt spuldzes. No tā cieš darbs. Dzesināšanas sistēma nedarbojas, strādnieki dzesē virpu tēraudus, smeļot no spaiņa emulsiju ar konservu kārbām. Jau jauniem darba galdiem vajadzīgs pamatīgs remonts. Cilvēkus dzen no viena darba pie otra. Saša Nikitcovs demonstrēja mums cirkuli, ko pircis tirgū, lai varētu ko nopelnīt. Jaunajiem nedod labus instrumentus... (Izvestija, 1956., 5. II).

SLIKTA SADALE

Patērētāju kooperācija aizmirst piegādāt gan lampu stiklus, gan petroleju. Pēc Centrosojuz datiem pērn pārdošanai nodeva 54.000.000 lampu stiklu. Centrosojuzs slikti organizē sadali. Piem., Penzas apg. Naumicina veikalā lampu stiklu nav, bet gan elektiriskās spuldzes, kaut gan sādžā vēl nav elektrības. „Sikspārņus" — pārnesamās laternas gadā pagatavo 8.000.000 gab., bet ar to nepietiek, jo sadala pēc „griestu principa" tāpat kā lampu stiklus. Umurdijā, Budjonija v. n. kolchozā uz 10 cilvēkiem ir tikai 3 laternas un 2 lāpstas. 1954. g. Pleskavas apgabals nav saņēmis nevienu laternu, 1955. g. saņēma 356, ar ko nepietika pat kolchoziem... Pravda, 22. III.).

VIETNIEKU BARJĒRAS

Pēdējos gados pad. iestādēs savairojušies lieli daudzums dažādu vietnieku. Tie kļuvuši par īstu likstu. Vietnieki izveidojuši barjēru, kas traucē padotiem satikties ar priekšniekiem. Piem., Rostovas apg. ispolkoms. Kādreiz Rostova bija Ziemeļkaukaza centrs, tad prjam bija 2 vietnieki. Tagad Rostovas apgabals tikai neliela daļa no agrākā, bet tā ispolkoma pr-jam Basovam ir 5 vietnieki. Vietniekiem nav jābūt speciālistiem vadāmai nozarei — viņi vada tikai tā, vispārīgi neiedziļinoties lietā. Bet nodaļu vadītājiem jāgriežas pie vietnieka. Pērn apg. izpildu komitejai vajdzēja samazināt štatus par 10%, kā štata vienības tā darba algas fondu. Samazināja apkalpotāju, šoferu, izsūtāmo skaitu, darba algas fonds samazinājās maz. Liekas — vienkāršākais būtu bijis samazināt kādu vietnieku ar viņa palīgiem, sekretāriem un šoferiem. Par to neviens neiedrošinājās iemīnēties. Priekš kara Ziemeļkaukaza dzelzceļa priekšniekam bija 2, bet tagad 6 vietnieki. Sliktu piemēru rāda PSRS satiksmes ministrs Beščevs, kam ir 9 vietnieki. Par to viņu kritizēja padomē, bet Beščevs nevienu neatlaida. — Ziemeļkaukaza dzelzceļa aparātā, kaut gan štati samazināti, 30 nodaļās ir 105 vietnieki. Vidēji katram priekšniekam ir 3½ vietnieku... (Izvestija, 1956., 26. III).

RAJONA CENTRA VAJADZIBAS

Kaļiņinas apg. Zubcova rajona centru vācu iekarotāji izpostīja. Pilsētā nav vēl elektriskās apgaismošanas, nav nokārtota ūdens piegāde, pilsētas slimnīcā nav ambulances. Pirts nepiemērotā telpā, blakus skolai —klases mitras. Pirti ceļ no rajona budžeta atlikumiem. Apgabala ispolkoma pr-ju Djakovu ievēlēja par KFSPR AP deputātu, bet viņš nereālizē vēlētāju prasības. (Izvestija, 1956., 24. III).

JAUNAIS CENRADIS AR

LIELU CENU NOLAIDI

nodrošinātiem saiņiem uz

LATVIJU

un citām Eiropas zemēm, arī uz Sibiriju, dod iespēju jums palīdzēt saviem tuviniekiem, tas ir drošākais un lētākais ceļš.

Plašākā firma Ziemeļamerikā.

JANIQUE TRADING CO

Īpašnieks J. KAMIENSKI

Galvenais birojs: 835 QUEEN St., W., Toronto, Ont., tel. EM 4-4025

Nodaļas: Winnipeg, Man., Edmonton, Alta., Hamilton, Ont., St. Catharines, Ont., Buffalo, N.Y., Chicago, Ill., Cleveland, Ohio, Newark, N.J., Philadelphia, Pa., un citās lielākās pilsētās.

Fort William, Ont. — 627 Simpson Road, tel. 3-9612

OSKARS PERRO

REAL ESTATE
LE 5-5555
1597 BLOOR ST., WEST
TORONTO

$3.000 iem. 188 akru farmai latviešu pagastā, 6 ist. dzīv. ēka, kūts, šķūnis un pārējās saimniecības ēkas ļoti labā stāvoklī, 100 akru aramzemes, pārējais lapu koku mežs. Apm. 1 jūdzi no šosejas, veikaliem, skolas un baznīcas. Pilna prasītā cena $9.500. Zv. I. Jankovskim LE 5-5555.

$9.000 pilna prasītā cena ļoti labai 100 akru farmai. Ļoti laba un auglīga zeme, augļu dārzs. Ap dzīv. un saimn. ēkām lieli ozoli un klavas. Īpaš. šķērso bagātīga foreļu upe. Stac. un veik. ¼ j. attālumā. Viegli obligāc. maksāj. Zvanīt I. Jankovskim LE 5-5555.

Svētdien, 15. aprīlī, plkst. 6.00, sv. Andreja baznīcas zālē, Toronto

KOMP. T. ĶENIŅA KLAVIERU STUDIJAS
AUDZĒKŅU VAKARS

IEEJA PRET PROGRAMMĀM, BĒRNIEM BRIVA

St. Katarīnas - Niagaras jaunatnes pulciņš lūdz apmeklēt sestdien, 14. aprīlī, plkst. 18.30, 233 Hickson St. Niagara Falls, Ontario, skaistajā Glenview kluba zālē Augustdorfas ģimnazijas atbalstam rīkoto
DZIEDONES
ALMAS SKUDRAS KONCERTU
Programmā: dziesmas un ārijas. Pie klavierēm A. MEDNE-SILKOVSKA
Pēc koncerta TAUTAS DEJU PRIEKŠNESUMI
Hamiltonas jaunatnes pulciņa deju trupas Rotas sniegumā.
Priekšnesumiem sekos Niagaras latviešu sporta kluba rīkotais
SAVIESĪGS VAKARS
Dejas spēlēs godalgotā vācu deju kapella Reinas ritmiki ● Mūzika katra gaumei — veciem un jauniem ● Pilna bufete ● Dekorētas telpas ● Jūs apkalpos sportisti
Ieeja visam vakaram $1.25, jaunatnes pulciņu dalībniekiem $1.00.

KURZEMES KAPITULĀCIJAS 11. G. ATCERES
SVINĪGAIS AKTS
notiks sestdien, 12. maijā, pl. 8 vak. sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē ar sek. programmu:
1.) Atklāšanas runa.
2) Kurzemes cietokšņa traģēdija Otrā pasaules karā, referēs ROBERTS ANCĀNS, kas piedalījies Kurzemes cīņās no pirmās līdz pēdējai dienai.
3) Koncerts — DV vīru koŗa VIESTURS Toronto ansambļa sniegumā. 4) Deklamācijas.
Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem, sākot ar $1.00. Bērniem un skolēniem ieeja brīva.
DV TORONTO NODAĻA

COXWELL — GERRARD raj. izīrējams 4 istabu dzīvoklis (3 istabas, virtuve un vannas istaba) un garāža par $95.00 mēnesī. 36 Hollywood Cres., Toronto. Zvanīt tel. — GE 7146. (549)

BROADVIEW — RIVERDALE rajonā izīrējams 3 istabu dzīvoklis, 1 mēbelēta istaba un garāža. Zvanīt pēc 6 vak RI 1454, Toronto. (550)

IZĪRĒJAMS dzīvoklis High Park rajonā LE 1-7884, Toronto. (339)

LOGAN — DANFORTH rajonā izīrējama mēbelēta istaba un virtuve. Elektriskais ledusskapis. Turpat izīrējama mēbelēta istaba vienīniekam. HA 9937, Toronto, (549)

HIGH PARK — RONCESVALLES rajonā izīrējama viena mēbelēta istaba un virtuve uz vēlēšanos garāža. Zvanīt LE 2-0047, Toronto. (535)

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba ar vārīšanas iespējām, ērta satiksme — WA 3-1974, Toronto. (536)

S. VASARĀJA
Transporta uzņēmums
Tel. LE 4-1403
Toronto

Vai kāds varētu sagādāt labāk atalgotu darbu Key Punšā uz I.B.M. pret atlīdzību.
Zvanīt LE 4-6825, Toronto

APGĀDA LATVJU GRĀMATA 5 DARBA GADI
Grāmata par Latviju angļu valodā — CROSS ROAD COUNTRY - LATVIA, bagātīgi illustrēta, cena, ies. $12.50
Rūdolfa Blaumaņa KOPOTI RAKSTI, 12 sējumi, 3360 lapp., ies., cena $45.00.
A. Rupaiņa rom. —MĀRA MOSTAS, I, II, ies., cena $8.00
V. Plūdoņa — DAIĻDARBU IZLĀSE, ies., cena $3.50
J. KLĪDZĒJA — GRĒKS UZ PUSĒM, ies., cena $2.90
Irmas Grebzdes stāsti — RAGANA, ies., cena $2.50
T. Zeltiņa romāns — SLAZDA, ies., cena $3.00
O. Liepiņa romāns — VĒLĀ LIESMA, ies., cena $3.40
Andr. Niedras — KAD MĒNESS DILST, ies., cena $3.60
A. Niedras rom. — MAIJA PURENE, I, II, kopsējums, cena $5.90
A. Niedras romāns — PIE AZANDAS UPES ies., cena $3.50
A.Niedras stāsti — PASAULES PLAUKSTA, ies., cena $3.40
Birzn.-Upīša — PASTARIŅA DIENAS GRĀMATA, ies., cena $2.60
Apsīšu Jēkaba — BAGĀTI RADI, ies., cena $2.40
Ed. Tūtera — TRAUCIŅŠ AR MEDU, broš., cena $1.40
E. Andersones stāsti — VASARA, broš., cena $1.20
E. Andersones stāsti — ZAĶI UN PELĒS, broš. cena $1.20
V. Richtera 3 cēl. kom. — TRAKIE, broš., cena $1.00
M. Vesterlindas biogr. rom. — NEMIRSTĪGAIS MOCARTS, ies., cena $3.40
H. Sobeka sp. rom. UZVARA, ies., cena $2.80
Dž. Londona rom. — JŪRAS VILKS, ies., cena $3.60
A. Elgūta — PAZĪSTI ČIKĀGU, (ģenerālkomisijā), cena $0.80
Dr. Z. Ligera — LATVIEŠU ETNOGRAFIJA, (ģenerālkom.), brošēta, cena $6.50.
Visiem par brīvu R. BLAUMAŅA KOPOTI RAKSTI pirmie 5 sējumi, ies., pasūtinot jebkuŗas sešas mūsu grāmatas.
Mūsu pasūtinātājiem par brīvu TRIMDAS GRĀMATU KATALOGS, kas aptver visus trimdas (apm. 2500) izdevumus, skaņu plates u. c.
APGĀDS LATVJU GRĀMATA, P. O. Box 332, Waverly, Iowa, U.S.A.

KAS GARŠOJUŠI, SAKA

IRLABI
NOGARŠOJIET ARĪ JŪS!
Exclusive Delicatessen Co

GALDIŅA APTIEKA
19 St. John's St., (pie Dundas W.)., tel RO 2-9543, Toronto
Pagatavojam zāles pēc ārsta receptēm. Dabūjams New Camphorub. Mandeļu klijas. Sūtām medikamentus un citus saiņus uz Latviju un Sibiriju. Saņemti jauni vilnas drānu paraugi.

JĀNĪTIS FOTO STUDIJA UZŅEM UN FILMĒ
kāzas, iesvētības u. c. svarīgus gadījumus arī ārpus studijas.
181 Carlton St., tel. WA 1-4055, Toronto
Informējieties un jūs būsit pārsteigti, cik maz maksā filmēšana krāsās!

Forsyth
Maker of Canada's Finest Shirts
Vairāk kā 50 gadu John Forsyth Limited labie amatnieki ražo augstas kvalitātes kreklus. Katrā Forsyth kreklā ir ierakstīta garantija, kas jums dod tā labās kvalitātes nodrošinājumu.

SPECIĀLS
Iepērcieties ar labsajūtu lielākajā britu ražojumu pārstāvībā Kanadā.
Esiet mājīgi un izskatīgi ģērbti.
Tas jums iespējams tikai par
TIP TOP drānas pēc mēra gatavotas 2 gab. uzv. $59.95

Tip Top tailors
Jūs varat pļauties uz Tip Top Tailors, kas ir lielākā pēc mēra apģērbu gatavotāja firma Kanadā. Paši izvēlieties britu vilnas audumus. Apģērbi tiek gatavoti pēc jūsu auguma izmēriem, kur piegriezumus izdara ar roku. Kā, piem., populārajam Kanadas stilam Trim Look.
Laba kreditēšanās.
Garantējam, ka būsit apmierināti, ja ne — saņemsit savu naudu atpakaļ. TIP TOP pārstāvības ir visur.
"Club" drānas $49.95 "Fleet Street" drānas $72.50
TF-55-6

BAZNĪCAS ZIŅAS

ŅUJORKA

Betlemes baznīcā, Third Ave un Pacific St., Brooklyn.
Svētdien, 15. aprīlī, plkst. 3 pp. Betlemes baznīcā dievkalpojums māc. A. Anševics, pie ērģelēm Velta Anševice.
Džamaikā, plkst. 6 vak. Mūsu Pestītāja baznīcā, māc. A. Ozols, pie ērģelēm V. Anševice.
Hempstedē, Zēlastības (Grace), luterāņu baznīcā pl. 2 dienā māc. D. Grauds, pie ērģelēm Annija Vītola.
Svētdien, 22. aprīlī, plkst. 3 pp. Betlemes baznīcā, māc. R. Zariņš, solo priekšnesumi.
Bronkšā sv. Toma baznīcā pl. 5 pp. dievkalpojums ar sekojošu mūžnes vakaru, māc. A. Ozols.
Detroitā, sv. Pāvila ev.-lut. draudzē dievkalpojums 15. aprīlī, plkst. 1.30 dienā, māc. V. Līventāls. Piedalās māc. J. Laupmanis.
Plkst. 1.00 dienā turpat bērnu dievkalpojums un latviešu skola.

ČIKĀGA

Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave, Chicago 51, Ill.
Dievkalpojumi Čikāgas ev.-lut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu plkst. 3 pp.
Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave, Bellwood, Ill.
Čikāgas latviešu ev.-lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā, lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.
Māc. Pāvils Kirsons, Melrūdā, Ill., tel. FI 3-2420.
Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā, plkst. 10.30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave.
Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9.30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru pl. 7.30.
Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave, tel. 4-4619.
Kalamazū sv. Jāņa ev.-lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trisvienības luterāņu baznīcā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.
Māc. A. Piebalgs, Kalamazū, 823 S. Rose St., tel. 4-8255.
Kalamazū Clānas luterāņu baznīcā, 523 Pine St., mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 13.
Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.
San Džosefā, Saron lut. baznīcā mēneša 3. svētdienā plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1.15.
Saginavas St. Paula Episkopālā baznīcā mēnešs 2 un 4. svētdienā plkst. 15.
Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMCAs telpās, 120 W Lexington Ave.
Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S.E. Grand Rapidī.
Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 1 pp.
Svētdienas skolā nodarbības no plkst. 9.30-12.30.
Bērnu un jaunatnes dievkalpojumi katra mēneša pirmajā svētdienā.
Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 2 pp. Faith ev.-lut. baznīcā — 1004 S. Layton Blvd., māc. J. Meisters. Svētdienas skola tai pašā laikā baznīcas telpās.
Minēapoles St. Paula latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S. 17th Ave, katru svētdienu plkst. 11 pr. p., māc. P. Langins.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis (331 Argyle St. Port Arthur, Ont., tel. 4-9302).
Svētdien, 22. aprīlī, plkst. 6.30 v. dievkalpojums.
Dievkalpojumi notiks Fort Viljamā Trīsvienības baznīcā, 560 May St. Sākums plkst. 6.30 vak. Svētdienās pusstundu pirms dievkalpojuma Svētdienas skola bērniem.
Māc. V. Šēfers, 659 Piccadilly St., London, Ont.
St. Katarīnā, 15. aprīlī, plkst. 3 pp. Kristus baznīcā dievkalpojums.
Londonā, 22. aprīlī, plkst. 4 pp. Trīsvienības bazn. dievkalpojums.
Māc. E. Bērziņš, 5833-45 Ave, Red Deer, Alta.
Māc. A. Cops, (118 Isabella St., Toronto, Ont., tel. WA 3-1873, Toronto sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu stūrī Tel. WA 4-1563.
15. aprīlī, plkst. 4 pp. dievkalpojums.
22. aprīlī, plkst. 11 rītā dievkalpojums.
29. aprīlī dievkalpojuma nebūs.
Jaunatnes iesvētīšana 1. jūlijā. Jaunieši lūgti laikus pieteikties pie mācītāja.
Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.
15. aprīlī, plkst. 4 pp. dievkalpojums sv. Trīsvienības baznīcā. Pēc dievkalpojuma Draudzes vakars baznīcas sanāksmju telpās.
22. aprīlī, plkst. 4 pp. Garīgs koncerts — Liturģisks dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā. Dziedās 1. ev.-lut. draudzes koris komp. T. Ķeniņa vadībā. Labprātīgi ziedojumi par labu sv. Jāņa draudzes dievnama iegādes fondam.
Māc. A. Briedis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 4-8171.
Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.
22. aprīlī, plkst. 2.30 pp. dievkalpojums sv. Barnaba baznīcā.
29. aprīlī, plkst. 2.30 pp. dievkalpojums sv. Barnaba baznīcā.
Brampton, 15. aprīlī Latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojums, pl. 1.30 pp. Grace United baznīcā, māc. A. Briedis.
Māc. T. Avīks, 109 Emerson Ave tel. LE 2-6175, Toronto.
15. aprīlī, plkst. 1.30 sv. Olava baznīcā (Bloor un Windermere) dievkalpojums. Pie iesvētībām var pieteikties līdz 15. aprīlim, iesvētīšana notiks 15. jūlijā.
Spredikis: Mūsu grība (vēst. ebr. 13. nod. 20,21 pp.).
Māc. E. Pavasars, 209 East 33th St., Hamilton, Ont.
Hamiltonā latviešu draudzē, sv. Trīsvienības b-cā (18 Victoria Ave So).
Svētdien, 15. aprīlī, plkst. 3 pp. dievkalpojums bērniem; pl. 4 pp. dievkalpojums pieaugušiem.
Piektdien, 20. aprīlī, plkst. 7 vakarā draudzes bībeles stunda, 20 Carrick Ave.
Ceturtdien; 26. aprīlī, plkst. 7 vakarā jaunatnes vecākās grupas sanāksme, 116 Hughson St., So.
Piektdien, 27. aprīlī, plkst. 6.30 vakarā jaunatnes jaunākās grupas sanāksme mācītāja mājā.
Kristīta Maija Linda Zemīte, Artūra un Maijas meita.
Māc. Arturs Voitkus, Kristus ev.-lut. latviešu draudze Hamiltonā — 37 Jackson St., W., tel. JA 8-2259
Jāņa ev.-lut. baznīcā.
Svētdien, 15. aprīlī, plkst. 9.45 no rīta dievkalpojums Jāņa ev.-lut. baznīcā, plkst. 10.45 — Svētdienas skola baznīcā, plkst. 12.30 — iesvētību mācības stunda mācītāja dzīvoklī, plkst. 4.00 pp. draudzes padomes sēde mācītāja dzīvoklī.
Svētdien, 22. aprīlī, plkst. 9.45 no rīta Bībeles stunda baznīcā, plkst. 10.45 — Svētdienas skola baznīcā.
Kičenerā, Mateja ev.-lut. baznīcā, plkst. 2 pp. dievkalpojums.
Piektdien, 27. aprīlī draudzes Dāmu komitejas sarīkojums Royal Connaught viesnīcas telpās. Teātra izrāde Zvaigznes, saviesīgs vakars.
Svētdien, 29. aprīlī, plkst. 9.45 no rīta dievkalpojums baznīcā. Plkst. 10.45 — Svētdienas skola.
Māc. E. Lange, 73 Putman Ave, Apt. 3, Ottawa 2, Ont. Otavā
Māc. H. Kušlis (4571 Coolbrook Ave, Montreal, P.Q., tel. DE 8394).
Montreālī, 15. aprīlī, plkst. 2 pp. dievkalpojums.
29. aprīlī, plkst. 2 pp. dievkalpojums.
Bērnu un jaunatnes dievkalpojumi: 15. un 29. aprīlī, plkst. 1 pp.
Otavā, sv. Pāvila baznīcā, 210 Wilbrod, 22. aprīlī, pl. 2 pp. dievkalpojums.
Kornvālē — Anglikāņu baznīcā, Ist. un Morobo St. stūrī. 21. aprīlī, (sestdien), plkst. 7 vak. svētvakara dievkalpojums.
Māc. Ed. Ķeņģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury, Ont., tel. OS 3-3284.
Māc. K. Avotiņš, 1174 West 13 Ave, Vancouver, B. C. Kitsilano luterāņu baznīcā, 12. avenijas un Stephens ielas krustojumā.
15. aprīlī, plkst. 3 dienā dievkalpojums; pēc tam baznīcas zālē draudzes vakars ar Dr. Bišmaņa referātu.
22. aprīlī dievkalpojums pl. 3 dienā.
29. aprīlī dievkalpojums pl. 3 dienā.
6. maijā, plkst. 3 dienā Ģimenes dienas dievkalpojums.
Māc. Elmārs Caune (10127 - 124 St. Edmonton, Alta, tel. 8-2174.
Edmontonā
Māc. Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave, Winnipeg 9, Manitoba, tel. 42-5512.
Vinipegas latviešu ev.-lut. sv. Krusta draudzē, sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

MONTREĀLAS

latviešu Trīsvienības ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek regulāri katru svētdienu Redeemer baznīcā,

IZVĒLIETIES SEV MĀJU!
pie RIDOUT — plašāk pazīstamās īpašumu pārdošanas firmas. Mums ir mājas, kas piemērotas katra kabatai.
VICTOR AVE. — BROADVIEW: $13.800 kopīgā cena 6 istabu dubultķieģeļu mājai. Ēļļas apkure, garāžas iespējas, tuvu satiksmei. Iemaksa tikai $2.000. Lūdzu zvaniet vai apmeklējiet mūsu biroju. (N358)
NEVILLE — PARK BLVD.: $4.0000 iemaksa divstāvu 8 istabu dubultķieģeļu atsevišķai mājai. Udens-ēļļas apkure, privāts ceļš un garāža, 30' reiz 136' zemes gabals, skaistā vietā. Ar šo māju varēsit lepoties, tādēļ nezaudējiet šo izdevīgo pirkumu un zvaniet nekavējoties.
Vispusīgas informācijas iegūšanai īpašumu pirkšanas jautājumos zvaniet
Mr. DOBEY — RI 7541
1318 Danforth Ave, Toronto
RIDOUT REAL ESTATE LIMITED
RIDOUT
Kanadas lielākais īpašumu pārdošanas birojs.

BRUCE D. PALMER
ADVOKĀTS UN NOTARS
229 YONGE ST.,
Room 203, EM 4-8141, Toronto

A. KERSON
IGAUŅU JURISTS
229 YONGE ST., Room 203,
EM 4-8141, vakaros MA 0141
Runā vāciski un krieviski

Meklēju vecāku māmiņu, kas varētu pieskatīt 3 gadi vecu zēnu.
Lūdz zvanīt vakaros
LE 6-7275, Toronto

Meklēju
JURI STRAUMI,
ziņas no mātes.
Ja kāds ko zinātu par viņu, lūdzu rakstīt
M. KALĒJS,
932 Prospect N.E.,
Grand Rapids, Mich., U.S.A.

Juri Juŗa d. KUPČUS un Jāni Mārtiņa d. JENKEVICU meklē piederīgie. Ja kāds kaut ko par viņiem zinātu, lūdzu rakstīt V. Štengelim, 29 Foster Ave, London, Ontario Canada

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKA
līdz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:
Mr., Mrs., Miss .....
Adrese: .....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $.....
..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai (Nevajadzīgo svītroj)
Paraksts .....
Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn; $16.00 par gadu.
Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāci, 101 Brigatwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

Mājas visos pilsētas rajonos! Palīdz aizdevumu sagādē

EDMUNDS UPMALIS

RI 1114 UNO MANKIN Real Estate 392 DANFORTH Ave

BROADVIEW — DANFORTH 8 istabu, atsevišķa dubultķieģeļu māja. Eļļas apkure, 3 virtuves, garāža. Ļoti laba īres māja. Prasīts $16.000. Māja bez parādiem.

AVENUE RD. — DUPONT: 6 istabu dubultķieģeļu māja. Eļļas apkure, lielas istabas, moderna virtuve, garāža. Prasīts $12.900 ar mazu iemaksu. Mājas cenā ieskaitīti paklāji, plīts, ledusskapis, veļas mazgājamā mašīna utt.

DANFORTH — BROADVIEW: dubultķieģeļu 10 istabu savrupmāja. Udens, eļļas apkure, lielas gaišas istabas, iebraucamais ceļš un garāža. Prasīts $18.500, viena obligācija.

AVENUE RD. — CASTLEFIELD: Ļoti skaista 6 istabu dubultķieģeļu savrupmāja. Moderni izbūvēta virtuve, eļļas - ūdens apkure, vannas ist. ar dušu, garāža, dārzs. Ļoti tīra māja. Prasīts $16.500

PAPE — GOWAN: atsevišķa 6 istabu māja ar privātu iebraucamo ceļu, garāžu un lielu dārzu. Mājā liela moderni izbūvēta virtuve, eļļas apkure. Iemaksa tikai $1.800.

ST. CLAIR — WYCHWOOD: 8 istabu savrupmāja ar lielu gruntsgabalu. 2 virt., 3 garāžas. Māja bez parādiem. Prasīts $15.900.

SKAUTU UN GAIDU DZĪVE

Skauti Toronto

Mācītājs A. Lūsis svētdien, 8. aprīlī dievkalpojumā igauņu Sv. Pētera baznīcā iesvētīja Tērvetes skautu vienības karogu, ko vecāku padome dāvinājusi vienības pirmajos gada svētkos.

Pēc dievkalpojuma baznīcas sanāksmju telpās vecāku padomes pr-ks V. Akers karogu nodeva vienības vadītājam A. Budrēvicam, kas to savukārt nodeva vienības karodzniekiem.

B. Akers apsveica Tērvetes vienības skautus viņu gada svētkos. Bez tam vienību vēl apsveica Gaidu jendas priekšniece A. Martinsone, Gaujas gaidu vienības vadītāja M. Šuriņa, apgabala pārstāvis F. Mortons un Rīgas skautu vienības vadītājs M. Strīpnieks, kas no savas vienības tērvetiešiem dāvināja cūkas ādu solījumam. Personīgi Tērvetes vienību vēl apsveica arī TLB pr-ks A. Grigals, universitātes novada pārstāvis G. Kārkliņš un Hamiltonas gaidu un skautu vienības. Rakstveida apsveikumu bija atsūtījis skautu jendas inspektors S. Leimanis.

Apsveicējiem pateicās vadītājs A. Budrēvics un sniedza īsu pārskatu par vienības darbību.

Priekšnesumu daļā mazskauti un skauti dziedāja tautas dziesmu virknes un uzveda tautas pasaku un dziesmu drāmatizējumus; skatītājiem vislabāk patika roveru Drabiņu pagasta orķestra priekšnesumi.

Gada svētkos vienībā arī oficiāli uzņēma vadītājam A .Budrēvicam atsūtīto kādreizējo 11. Tērvetes vienības Vācijā karogu, kas darināts no Latvijas drānas un Latvijas diegiem. Vadītājs A. Budrēvics bijis 11. Tērvetes vienības priekšnieks, tādēļ arī karogs viņam atsūtīts tērvetiešu tradīciju turpināšanai.

Jūlija Cēzara nāves diena

Visā pasaulē šī gada 15. martā atzīmēja Jūlija Cēzara 2000. nāves dienu, bet pašā Romā, kuŗai slavenais kara vadonis un rakstnieks sagādājis tik daudz nemirstīgas slavas, šī diena pagāja bez oficiālām svinībām. Pie Cēzara bronzas statujas mūžīgajā Romā viņa 2000. nāves dienā ziedus un vainagu nolikuši tikai daži bijušies fašisti, un pāris romiešu kalendāru zinātnieki presē nikni strīdējās, vai 15. marts atbilst tām martā Idām, kuŗās Bruts nodūra Cēzaru. Italijas valdības iestādes Cēzara piemiņas svinību nerīkošanu motivējušas šādi: Mēs svinam tikai svēto, bet nevis pagānu nāves piemiņas dienas...

KAKTIŅŠ

Transporta firma

Velcam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt

RO 7-6697, katrā laikā, 1997 Keele St., Toronto

850 Bloor St. W. pie Ossington Ave, Toronto, Tel. LE 6-7076

MATINEE HATS

DĀMU CEPURU VEIKALS

Krājumā: Salmu, puķu un kokteiļu cepures.

Pagatavojam arī no pienesta materiāla, — tāpat arī gatavojam līgavām un līgavas māsām.

Marta Šverns

FILADELFIETES HAMILTONĀ

Sieviešu volejbolā 8. aprīlī Hamiltonā, pēc spraigām cīņām un pārspēles ar TLSK I vienību — uzvarēja Filadelfijas latv. sp. kluba meitenes. Uzņēmumā tālās viesības sacīkšu noslēguma ballē, no kreisās: M. Hirša, St. Kamradziusa, G. Angermane, A. Stanislava, I. Dubroviča, A. Mežaraupa un A. Ozola. J. Līgera foto.

Liepājnieku vakars Toronto

Radi, draugi un paziņas no Vecun Jaunliepājas svētdien, 15. aprīlī, plkst. 5 pp. tiksies Latviešu biedrībā pie Dāmu komitejas liepājnieciski klātajiem galdiem. No Baltijas archīva bagātīgās attēlu kolekcijas krājumiem rādīs Kurzemes lielpilsētas un apkārtnes krāšņos skatus, par kuŗiem paskaidrojumus sniegs atjautīgais Jānis Rolavs. Aktrise L. Vasariņa skandēs vārsmas par mūsu mīļo Liepāju, kas Kurzemes cietoksnī bija pēdējais latviešu tautas atbalsta punkts Baltijas jūras krastā.

Katrs mēs nesam sevī jaukas atmiņas par dzimto vietu, kur bijām īsti laimīgi, kā arī ilgas atgriezties Kurzemes pērlē Liepājā. Dalīsimies šinīs atmiņās, un ilgās paši un ar citiem latviešiem, kas laipni aicināti Liepājnieku vakarā TLB telpās, 198 Osler ielā. Liepājniece

Grib deportēt latviešu zēnu

11. aprīļa laikraksti Toronto pārsteidza lasītājus, īpaši latviešus, ar milzīgiem virsrakstiem, kas vēstīja, ka Kanadas iestādes pieprasījušas 16 gadu vecā Ivara Cibuļa deportāciju. Kā zināms, Cibuli un Stenliju Mikaskimu nesen notiesāja uz 1 gadu labošanas iestādē par to, ka abi zēni bija nolaupījuši kādai sievietei rokas somiņu. Stenlijs un Ivars abi ir bāreņi, un tos audzināšanā bija piepēdmušas Slaucītāju un Erca ģimenes. Tā kā Erca audžu dēls vispār nav uzrādījis nekādu tieksmi iekļauties ģimenē, tad audžu vecāki no viņa atteikušies, kādu laiku pārtrūkst, Šturms rāda, ka tie netraucēti turpinājušies arī ar Adrijas piekrasti Ilirijā. Šajā pētījumā tātad Šturmam izdevies ļoti ticami parādīt, ka jau „bronzas laikmetā neapstrādāts dzintars kļuva tirdzniecības prece, kas saistīja Baltiju ar kultūras centriem dienvidos." Tikai šī dzintara tirdzniecība nodrošinājusi Baltijai vajadzīgos bronzas krājumus. Ar to atklājas ne vien dzintara tirdzniecības senums, bet noskaidrojas arī daži ļoti veci kultūras sakari un vispār kāda daļa no mūsu senvēsturē tik noslēpumainā bronzas laikmeta problēmām.

Vitauts Kalniņš

SENIE DZINTARA CEĻI...

(Pārnesums no 5. lpp.)

*

Domāju, ka lasītāji darīs pareizi, ja reizē ar ļoti instruktīvo A. Spekkes darbu lasīs jau augšā pieminēto H. Šturma vēstījumu, tādēļ lai atjautas dažas piezīmes arī par to.

Pēdējā laikā senvēsturē bija sācis valdīt uzskats, ka Baltijas (Prūsijas) dzintaram gan bijusi liela loma Romas ķeizarvalsts tirdzniecībā, bet gandrīz nekādas priekš Kristus dzelzs laikmetā un bronzas laikmetā. E. Šturms pierāda pretējo. Ar plašu attēlu krājumu Šturms parāda, cik plašā mērā senbalti jau akmens laikmeta beigās izlieto dzintaru maģiskās rotas lietās. Ar bronzas laikmeta sākumu dzintara izmantošana rotas lietu pagatavošanai gandrīz pilnīgi izbeidzas. Tieši tas liek Šturmam secināt, ka bronzas laikmetā dzintars kļuvis par vērtīgu eksportpreci. Dzintara tirdzniecība jāpieņem par izskaidrojumu tam, ka bronzas laikmetā Baltijas piekrastē parādās importpreces no ļoti attālām vietām. Bronzas laikmeta pirmajā posmā atklājas noteikti sakari ar t. s. Aunjeticas kultūru. Nākošajā bronzas laikmeta periodā (ap 1500 - 950 pr. Kr.) Šturms pierāda dzintara tirdzniecības ceļa pagriešanos uz Rietumiem (pāri Oderai). Apm. kopš 700. g. pr. Kr. atradumi liek domāt par stipriem tirdzniecības sakariem ar Austriju. Drīz pēc tam Prūsijā parādās noteiktas Ziemeļitalijas importa ietekmes. Ja arī ar Italiju sakari

Casa Loma

rajonā izīrējama glīta istaba. Garāža un virtuves lietošana. Zvanīt pēc plkst. 3 pp, WA 1-4208, Toronto

ATLAS FOOD

Pašapkalpošanās pārtikas preču veikals

PIEDĀVĀ:

Importētas konservus, sierus, saldumus un cepumus

Eiropas gaumē izstrādātus gaļas un desu ražojumus, maizes, kūkas un tortes.

Vienmēr svaigi piena produkti, augļi un saknes.

Pārbaudiet mūsu preču augstvērtīgo kvalitāti un to zemās cenas. Ietaupiet laiku, pasūtinot pa tālruni

LE 2-4028

Ātra un brīva piegāde

1533 Queen St. W., Toronto

BĒRZIŅŠ un STEINHARDS

SPORTS

Vācijas latviešu uzvara basketbolā

Otrās Eiropas latviešu meistarsacīkstes basketbolā — Rūgtu vilšanos piedzīvo Anglijas un Zviedrijas latviešu vienības — Vācu valstsvienība uzvar mūsējos.

Speciālziņojums Latvijai Amerikā no Bruchmilbachas

Īsi pirms Lieldienām, no 27. — 29. martam Rietumvācijas latviešu sportistiem un sporta cienītājiem bija skaisti brīži. Bruchmilbachā, kur stacionēta kapt. K. Dektera komandētā latviešu sardžu rota, notika 2. Eiropas latviešu meistarsacīkstes basketbolā. Pagājušajā gadā cīņas risinājās Kaiserslauternā .Toreiz meistartitulu izcīnīja Francijas latvieši.

Ja vien latvieši bundesrepublikā dzīvotu pārtikušāku dzīvi un nebūtu jāskatās uz izdodamo feniņu, meistarsacīkstes būtu piedzīvojušas kuplu skatītāju skaitu. Šoreiz spraigās sacensības skatīt varēja tikai vietējie un tuvākā apkaimē dzīvojošie tautieši.

Francijas latviešu puiši savu pag. gadā izcīnīto titulu aizstāvēt vairs nevarēja. Gandrīz visi viņi jau atstājuši „vīna un mīlas" zemi, lai pēc daudzu gadu nodzīvošanas Francijā citā valstī un kontinentā atrastu sev ko labāku. Toties Anglijas un Zviedrijas latviešu basketbolisti arī šogad bija vāczemes tautiešu viesi, bet „bundesrepublikāņi" turnīrā izgāja ar divi vienībām.

Daugavas Vanagu Fonda vienībai, kas pārstāvēja Anglijas latviešus, pareģoja jaunā meistra godu. Pirmā spēļu diena šo „britu" sapni iznīcināja. Rietumvācijas vienība „angļus" pieveica it pārliecinoši 59:43. Spēli tomēr nācās atkārtot, jo „tiesneši pārskatījušies un neievērotu gaŗām palaiduši kādu Rietumvācijas latviešu vienības pārkāpumu." Arī atkārtojuma spēle „angliem" nedeva cerēto, tie zaudēja ar 23:43.

Pavisam negaidīts iznākums bija Rietumvācijas latviešu cīņā ar Zviedrijas tautiešiem. Daudz aprakstais „zviedru" basketbols bija par 22 punktiem vājāks nekā „vāciešu" sniegtais. R-Vācijas latvieši uzvarēja ar 70:48.

Pārliecinošu pārākumu „vāciešu" 1. vienība parādīja spēlē ar savu 2. vienību. Rezultāts 49:35.

Rietumvācijas latviešu otrā vienība savas spēles zaudēja arī pret Angliju (21:67) un Zviedriju (27:70).

Zviedru zemes latviešiem vajadzēja „izlikt pēdējo", lai pieveiktu salu zemes tautiešus. Iznākums 48:38.

Trīs spraigas un skaistas sporta dienas Rietumvācijā izvadītas. „Vietējo" sapnis piepildījās — viņi izcīnīja Eiropas latviešu meistartitulu besketbolā. Vilšanos piedzīvoja „angļi"; nedaudz mazāk skumt var „zviedri". Spēļu gaita nepārprotami pierādīja, ka, ar Francijas latviešu izceļošanu, mūsu basketbola cietoksnis Eiropā ir Rietumvācijā. Cik ilgi? Meistartitula izcīnītāju vairākums ir gados „paveci" jaudis. Jaunatne savu vārdu vēl nav teikusi. Vai Vācijas latviešu sporta vadībai nebūtu laiks sākt meklēt? Par agru nebūs. Latvieši Vācijā priecātos nākošā gada meistarsacīkstēs savas vienības rindās redzēt jaunākas sejas, kas necīnās ar „elpas trūkumu un dūrējiem sirdī". (Lūdzu šo repliku nepārprast, tā domāta tikai labi, un vāczemes latviešu izcīnīto uzvaru neapēno!).

Sāpīgāk jau ir tas, ka no organizātoriskās puses Meistarsacīkstes deva daudz pārsteigumu. Nenoteiktība lēmumu pieņemšanā un atcelšanā rādīja tikai to, ka svarīgajam sarīkojumam pieiets no vieglās puses. No sportiskā viedokļa nav arī skaisti, ja „pēkšņi nozūd" spēļu protokoli...

Jaunās meistarvienības sekmīgākais grozu guvējs bija Frankfurtē dzīvojošais Alberts (60 p.), 4099 latviešu sardžu rotas basketbolisti Šēnbergs (58 p.), Koceris (43 p.) un Avotiņš (29 p.). Uzvarētāju vienībā vēl spēlēja Beķeris, Zirdziņš, Karps, Kadelis un Sockis.

Meistarsacīkstēm sekoja latviešu sastādītās vienības sastapšanās ar vāciešu izlases vienību, kuŗā līdzi spēlēja četri valstsvienības spēlētāji. Mūsu vienības pamatā bija Zviedrijas latvieši ar īslaicīgu Šenberga un Alberta no Vācijas un Kārkliņa un Šmita no Anglijas izpalīdzību. Vācieši mūsējos pieveica nepārliecinoši ar 53:50. Meistarsacīkšu radītais nogurums, kuŗu pavairoja vēl dīvainā kārtā radītā pārspēle, lika izpalikt vienam otram spēlētājam. Žēl, ka savstarpējo ķīviņu ietekmē nevarējām pret Rietumvācijas valstsvienību iziet savā labākā sastāvā, kas būtu nodrošinājis latviešiem ne tikai uzvaru, bet „vienu jaunu rozi", ko piespraust pie mūsu basketbola sporta labās slavas cepures.

Bet lai arī kā, mūsu sporta dzīve ar otrām Eiropas latviešu meistarsacīkstēm basketbolā kļuva bagātāka. Skatītāji bija apmierināti ,latviešu sporta gars trimdā nav miris .Un tas ir pats galvenais.

Mks.

DV IZCĪNA SPARTAS BALVU

Spartas rīkotajās gadskārtējās kausa izcīņas sacīkstēs vīriešu basketbola turnīra spēles 8. aprīlī Hamiltonā noslēdzās ar pārliecinošu Kanadas meistarvienības — Toronto DV uzvaru, finālā pārspējot Spartu ar 73:44 punktiem. Uzvarētājos spēlēja: Ārgalis, Petmanis, Krasovskis, Richters (kapteinis), Kadiķis (treneris), Timbers, Spricenieks, Bricis un Litaunieks.

SPORTS ČIKĀGĀ

15. aprīlī ČLB futbola vienība Stars sacentīsies ar meksikāņu komandu Aczteca Block stadionā, 144. ielas un Parrish Ave. stūrī. Sākums pl. 3 p. p... 22. aprīlī Stars spēlēs ar Maroons komandu Smithfield laukumā Pol un May ielas stūrī. Sākums plkst. 3 p. p.

29 aprīlī futbolsacīkste Stars — Visla (poļi) Honson parkā, Central un Fullerton Ave stūrī. Sākums pl. 1 p. p.

6. maijā Stars spēlēs ar Norway Hanson parkā. Sākums plkst., 3 p. p.

ROKFORDA (Ill.)

20. maijā Čikāgas latviešu biedrības futbola vienība Stars sacentīsies ar „Rockford" Blackhawk parkā, sākums plkst. 3 p. p.

VAJADZĪGI STRĀDNIEKI UN JAVAS JAUCĒJI

Zvanīt EZERAM HU 8-2216, Toronto

SARGĀJIET SAVU NAUDU!

Tikai ieguldījums, kas balstās uz rūpniecības uzņēmumu akcijām, var pasargāt jūsu naudas pirktspēju. Pieaugot rūpniecības uzņēmumu akciju vērtībai, pieaug arī jūsu ieguldījuma vērtība. Ieguldījumu fondi piedāvā jums vislabāko iespēju, jo tajos ir uzņemti tikai vislielākie Amerikas uzņēmumi, kā General Motors, Ford, General Electric, du Pont u. c. Bez tam jūs piedalāties arī šo uzņēmumu peļņā.

Iesūtiet mums klātpielikto kuponu, un mēs jums izsūtīsim plašu bezmaksas informāciju par ieguldījumu fondiem latviešu un angļu valodā. Ļaujiet savai naudai augt kopā ar ASV un Kanadu

Vārds .....

Uzvārds .....

Vecums .....

Adrese .....

.....

King Merritt & Co, Inc.

Foreign Language Department,

391 Grand Avenue,

Englewood, New Jersey, U.S.A.